



รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร  
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
ปีการศึกษา 2566  
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์  
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
ปีการศึกษา 2566  
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา"

ของ จิรศักดิ์ จันทัน

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

### คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์  
(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน  
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน  
(ดร.พิทยา แสงสว่าง)

อนุมัติ

.....  
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

|                        |  |
|------------------------|--|
| <b>ชื่อเรื่อง</b>      | รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา |
| <b>ผู้วิจัย</b>        | จิรศักดิ์ จั่นกัน  |
| <b>ประธานที่ปรึกษา</b> | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย  |
| <b>ประเภทสารนิพนธ์</b> | วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566   |
| <b>คำสำคัญ</b>         | รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ, ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา,<br>อาชีวศึกษา                                    |

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน และสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง 2) การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาয়กร่างการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน และ 3) การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบกับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะ ในเขตภาคเหนือ จำนวน 108 คน ผลการวิจัย พบว่า

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการพัฒนา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาว่าเหมาะสม ส่วนผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับ มาก

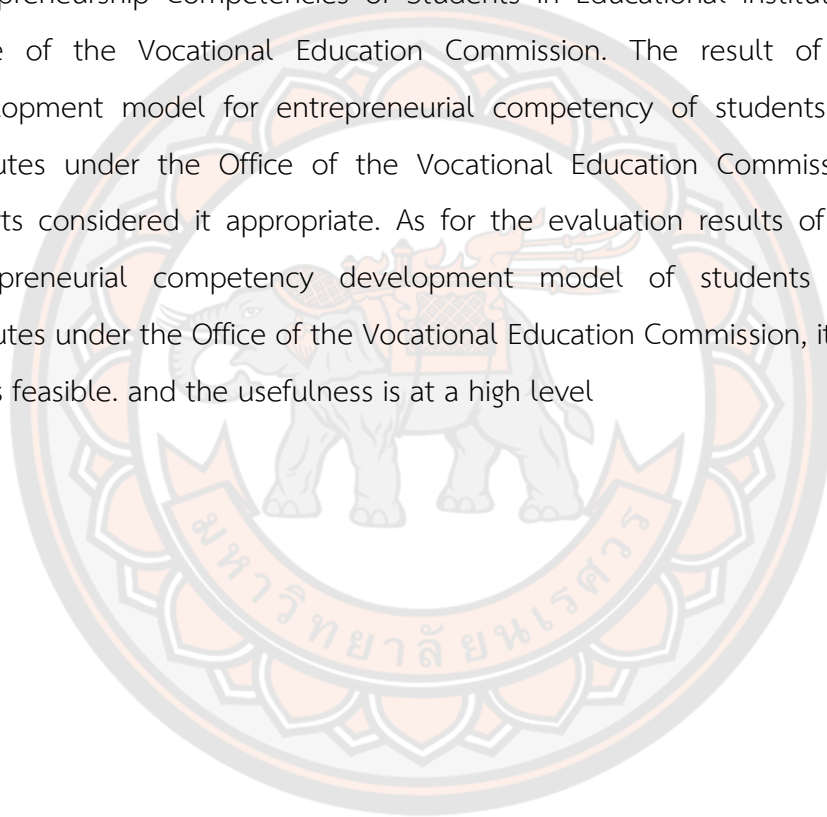


|                       |   |
|-----------------------|---|
| <b>Title</b>          | MODEL FOR DEVELOPING ENTREPRENEURIAL COMPETENCY OF STUDENTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION |
| <b>Author</b>         | Chirasak Chankan  |
| <b>Advisor</b>        | Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ph.D.   |
| <b>Academic Paper</b> | Ed.D. Dissertation in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2023  |
| <b>Keywords</b>       | Competency Development Model, Students Entrepreneurship, Vocational Education   |

### ABSTRACT

The purpose of this research was to develop the model to enhance entrepreneurial competency of students in schools under the Office of the Vocational Education Commission. The research methodology was divided into 3 steps as follows : 1) a study of development processes, development methods, and entrepreneurial competencies of students in educational institutes under the Office of the Vocational Education Commission by studying related documents and research. Interviewed 6 experts and interviewed 3 best practice schools. 2) Creating and examining the entrepreneurial competency development model of students in educational institutes under the Office of the Vocational Education Commission by using the information from step 1 to draft the development of the entrepreneurial competency development model, of students in educational institutions under the Office of the Vocational Education Commission And check the suitability of the model by focus group discussion of 9 experts, and 3) an evaluation of the entrepreneurial competency development model of students in educational institutions under the Office of the Vocational Education Commission. Evaluate the feasibility and usefulness of the model with the director, deputy director Incubator Advisory Teacher in the northern region of 108 people. The research results showed that.

The development model for entrepreneurial competency of students in educational institutes under the Office of the Vocational Education Commission consisted of 4 components as follows: Component 1: Developer; Component 2: The process of developing students' entrepreneurial competencies in educational institutions Under the Office of the Vocational Education Commission. Component 3 Methods for developing students' entrepreneurial competencies in educational institutions Under the Office of the Vocational Education Commission Component 4: Entrepreneurship Competencies of Students in Educational Institutions Under the Office of the Vocational Education Commission. The result of examining the development model for entrepreneurial competency of students in educational institutes under the Office of the Vocational Education Commission found that experts considered it appropriate. As for the evaluation results of the developed entrepreneurial competency development model of students in educational institutes under the Office of the Vocational Education Commission, it was found that it was feasible. and the usefulness is at a high level



## ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวรรณชัยประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัย ทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบไปด้วย ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรมณศรี รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และดร.พิทยา แสงสว่าง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พิทยา จันทร์ศิลา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตुरुประชีวิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรที่ช่วยให้คำแนะนำที่ดีด้วยความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบสำหรับการทำการวิจัยในครั้งนี้

ขอบพระคุณสถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้อนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและแบบประเมินต่างๆ

ขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 19 ที่มีความห่วงใย และสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง และผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยการอาชีพสอง วิทยาลัยเทคนิคแพร่ผู้ที่เปิดโอกาสให้กับผู้วิจัยได้ทำงานศูนย์บ่มเพาะอาชีวะ จนทำให้เกิดเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และขอบคุณครอบครัว ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ สถานศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จิรศักดิ์ จันกัน

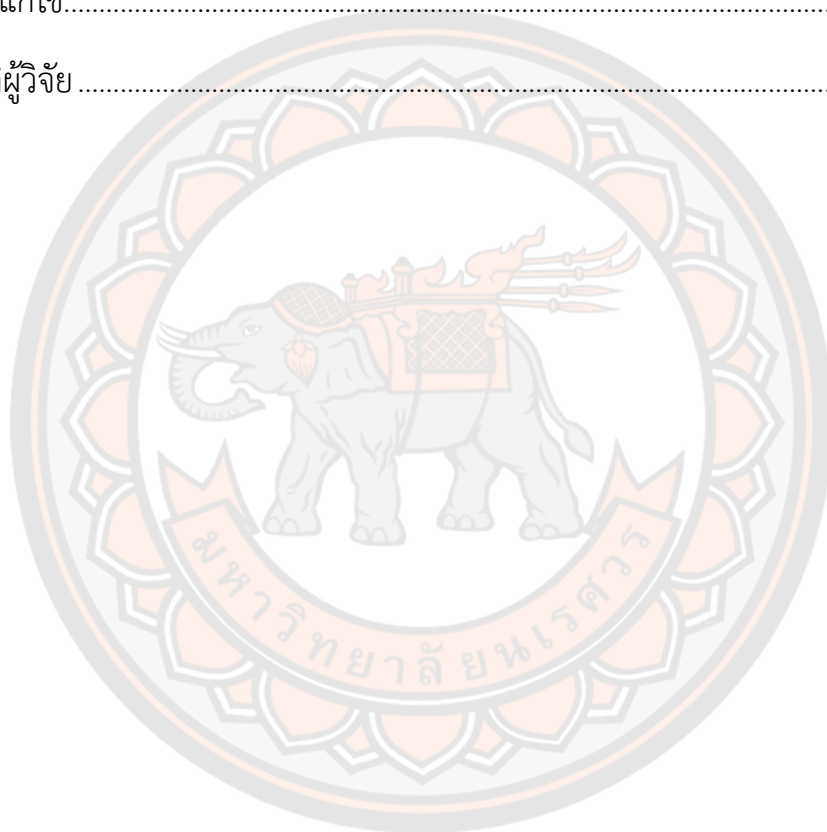


## สารบัญ

|   | หน้า |
|---|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย.....  | ค    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....   | จ    |
| ประกาศคุุณุปการ.....  | ช    |
| สารบัญ.....   | ซ    |
| ตาราง.....  | ฅ    |
| ภาพ.....  | ฐ    |
| บทที่ 1 บทนำ.....   | 1    |
| ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....   | 1    |
| คำถามการวิจัย.....  | 4    |
| วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....  | 4    |
| ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย.....   | 4    |
| ขอบเขตการวิจัย.....   | 5    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ.....  | 7    |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....   | 10   |
| แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ.....   | 11   |
| แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....                        | 18   |
| แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... | 24   |
| แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา.....  | 42   |

|   |     |
|---|-----|
| แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ .....  | 48  |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....  | 52  |
| กรอบแนวคิดของการวิจัย .....   | 56  |
| บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย .....   | 57  |
| ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ<br>อาชีวศึกษา.....                      | 60  |
| ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....  | 66  |
| ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ..... | 69  |
| บทที่ 4 ผลการวิจัย .....  | 72  |
| ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ<br>อาชีวศึกษา.....                    | 73  |
| ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....  | 154 |
| ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .....                                      | 168 |
| บทที่ 5 บทสรุป .....  | 172 |
| สรุปผลการวิจัย.....   | 174 |
| อภิปรายผลการวิจัย.....  | 176 |
| ข้อเสนอแนะ .....  | 181 |

|   |     |
|---|-----|
| บรรณานุกรม.....   | 182 |
| ภาคผนวก.....  | 192 |
| ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....                                  | 192 |
| ภาคผนวก ข ผลการศึกษา IOC .....  | 228 |
| ภาคผนวก ค ข้อเสนอแนะจากการจัดการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุง<br>แก้ไข..... | 232 |
| ประวัติผู้วิจัย .....   | 244 |



## ตาราง

## หน้า

|   |    |
|---|----|
| ตาราง 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษา.....  | 25 |
| ตาราง 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....   | 29 |
| ตาราง 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้.....  | 35 |
| ตาราง 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ.....  | 39 |
| ตาราง 5 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะ.....  | 41 |
| ตาราง 6 แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และ<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ..... | 63 |
| ตาราง 7 แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และ<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....                             | 65 |
| ตาราง 8 แสดงผลการศึกษาเอกสาร กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา<br>.....   | 73 |
| ตาราง 9 แสดงผลการศึกษาเอกสาร วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....   | 75 |

|   |     |
|---|-----|
| ตาราง 10 แสดงผลการศึกษาเอกสาร สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....  | 77  |
| ตาราง 11 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน .....  | 82  |
| ตาราง 12 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน .....  | 87  |
| ตาราง 13 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .....   | 94  |
| ตาราง 14 แสดงผลการศึกษา กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ .....  | 114 |
| ตาราง 15 แสดงผลการศึกษา วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ .....  | 117 |
| ตาราง 16 แสดงผลการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice ).....   | 122 |
| ตาราง 17 องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .....  | 134 |
| ตาราง 18 องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา .....  | 138 |
| ตาราง 19 แสดงตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....   | 168 |
| ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม..... | 170 |

## ภาพ

|   | หน้า |
|---|------|
| ภาพ 1 โครงสร้างการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา.....   | 44   |
| ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย .....  | 56   |
| ภาพ 3 ลำดับขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย.....   | 59   |
| ภาพ 4 ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....  | 155  |
| ภาพ 5 แสดง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา..... | 162  |



## บทที่ 1 บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลที่ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการ อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561–2580) ได้กำหนดแผนแม่บทในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเป็น แนวทางการพัฒนาและการดำเนินแผนงานหรือโครงการที่สำคัญและเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 2 ความสามารถในการแข่งขันที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวทันและ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตและความเข้มแข็งของผู้ประกอบการที่จะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถและความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้กำหนดเป้าหมายระดับประเด็น คือ ผู้ประกอบการในทุกระดับ เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม,2565)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม วิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ โดยมีการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมพัฒนาการศึกษาวิชาชีพด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานของเด็กอาชีวะให้มีความรู้ทางการจัดการธุรกิจอย่างแท้จริง ตลอดจนพัฒนาทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative thinking) ด้วยการสร้างชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมใหม่ตามสาขาวิชาชีพนามาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุนและองค์ความรู้ ทางธุรกิจ เพื่อเพิ่มช่องทางอาชีพ (Career path) ให้กับผู้เรียน ให้สามารถประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ความสามารถในการแข่งขันที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้

ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580) ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

การจัดการอาชีวศึกษาจะมุ่งเน้นการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการโดยการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) จัดหลักสูตรการศึกษาที่เน้นอุตสาหกรรมเป้าหมาย (New S-Curve) มีการสอดแทรกองค์ความรู้เชิงธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ และดำเนินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาในรูปของ “ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา” เพื่อให้ผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจ ที่มีความพร้อม ที่จะเริ่มประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม มีสมรรถนะสอดคล้องกับการทำงาน และมีความสามารถในสาขาอาชีพสูงทั้งด้านความรู้และประสบการณ์ตลอดจน มีทัศนคติที่พึงประสงค์ในการเป็นผู้ประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) ในกรณีที่ไม่มีครูที่มีคุณสมบัติตรงตามหลักสูตร ให้สถานศึกษาประสานไปยังศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำจังหวัด เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ วิทยากรจากสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) หรือ โรงเรียนเอกชนนอกระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ธนาคาร และสถานประกอบการ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562)

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งให้องค์ความรู้ด้านธุรกิจแก่ นักเรียน นักศึกษาและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการ กิจกรรมภายใต้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษา จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์ การทำธุรกิจทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ต่อไปในอนาคตและได้ดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษามาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2548 ถึงปัจจุบัน มีการประเมินผล โดยฝ่ายประเมินติดตามผล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกปีเพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของโครงการ การดำเนินงานในปีการศึกษา 2560 พบว่า มีการก่อตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 2,530 ศูนย์ เป็นศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสำหรับนักเรียนระดับปวช.1,265 ศูนย์ ระดับ ปวส.1,265 ศูนย์ สามารถสร้างผู้ประกอบการต่อยอดได้ 82 ราย และในปีการศึกษา 2561 มีการก่อตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา 2,582 ศูนย์ เป็นศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสำหรับนักเรียนระดับ ปวช.1,217 ศูนย์ ระดับ ปวส.1,365 ศูนย์ สามารถสร้างผู้ประกอบการ ต่อยอดได้ 25 ราย (สำนักงานติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561) จึงสรุปได้ว่าจำนวนผู้ประกอบการอาชีวศึกษาลดลงสอดคล้อง



กับงานวิจัยงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2565) ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ และความสามารถในการบริหารธุรกิจสมัยใหม่ขาดทักษะในการติดต่อเจรจาธุรกิจระดับสากล และผู้ไม่เท่าทันสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การประกอบธุรกิจไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถขยายตลาดการค้าหรือการลงทุน ไม่สามารถนำไปสู่การแข่งขันได้ สอดคล้องกับซิวัน ทองสอดแสง และคณะ (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการขาดความรู้ในการดำเนินธุรกิจหรือมีความรู้แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการแข่งขันในปัจจุบันได้นำไปสู่การสร้างแนวทางการพัฒนาความรู้สำหรับผู้ประกอบการ สอดคล้องกับเจ็ดฤดี ชินเวโรจน์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาขาดความรู้ทางการเงินกฎหมายและภาษี ทรัพย์สินทางปัญญา ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาขาดทักษะ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น ขาดความรู้ความเข้าใจในระบบธุรกิจ วิทยากรที่เป็นอาจารย์มีความรู้ทางด้านวิชาการแต่ไม่มีประสบการณ์ในธุรกิจจริงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย โยธิน และรุ่งเรือง สุดสวน (2564) ที่พบว่า การพัฒนาหลักสูตรอบรมเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจรนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประกอบธุรกิจของตนเอง ขาดความรู้ด้านการตลาด ช่องทางการจำหน่าย มีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุน ไม่มีระบบบริหารจัดการที่ดีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาจะต้องมีการนำเอากิจกรรมต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ ในการทำงานหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สิริวดี ชูเชิด (2565) ซึ่งสมรรถนะเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และการปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ โดยมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1) มุ่งให้ผู้เรียนแสดงความสามารถที่เชี่ยวชาญ เน้นการนำความรู้ไปใช้จริง 2) กำหนดความคาดหวังไว้สูง และคาดหวังกับผู้เรียนทุกคน 3) ผู้เรียนรับผิดชอบต่อตัวเองให้ถึงเป้าหมายสามารถออกแบบการเรียนรู้ของตนเองได้ สามารถเรียนได้ในสถานที่และเวลาที่แตกต่างกันโดยการช่วยเหลือสนับสนุนอย่างยืดหยุ่น ตามลักษณะเฉพาะของผู้เรียน 4) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม และเป็นการประเมินความก้าวหน้าตามอัตราของตนเอง เน้นประเมินที่ทำทนาย เน้นการปฏิบัติด้วยเครื่องมือวัดที่เข้าถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียน (อัจศรา ประเสริฐสิน, 2564)

จากปัญหาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการขาดความรู้ในการดำเนินธุรกิจ ความรู้ทางกฎหมายและภาษี การตลาด ช่องทางการจำหน่าย ข้อจำกัดในการเข้าหาแหล่งทุน ทักษะในการเจรจาทางธุรกิจ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่ดี แนวทางแก้ไขโดยใช้กิจกรรมในการพัฒนาให้นักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน สามารถในการประยุกต์ใช้ในการทำงาน ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญ และสามารถ

นำไปใช้เป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ในการจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

### คำถามการวิจัย

1. กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เหมาะสมมีลักษณะอย่างไร
3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับใด

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

#### วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

#### วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

### ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษานำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมศูนย์บ่มเพาะอาชีวศึกษาผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

## ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย เป็น 3 ขั้นตอน รายละเอียดดังต่อไปนี้  
**ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น**  
**ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่ง**  
**การดำเนินการออกเป็น 3 ชั้นย่อย ดังนี้**

ชั้นที่ 1.1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
 ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย  
 การศึกษาเอกสาร

### 1.1.1 แหล่งข้อมูล

ใช้การสังเคราะห์เอกสาร การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
 นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎี  
 เอกสาร ตำรา งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ และรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ  
 ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย

### 1.1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความ  
 เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 1.2 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
 ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการ  
 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

### 1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็น  
 ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็น  
 คณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในระดับภาค ได้มาโดยวิธีการเลือก  
 แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน

### 1.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความ  
 เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 1.3 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
 ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  
 โดยการศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

### 1.3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการสถานศึกษา นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินในระดับ 4 ดาว จำนวน 3 แห่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

### 1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

## ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลการศึกษากระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาได้จากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.2 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินต่อไป

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

### 2.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ประสบการณ์ตรงด้านเป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวุฒิ การศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 2 คน

2) กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับด้าน เป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน

3) กลุ่มที่ 3 เป็นครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษารับผิดชอบ ด้านเป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน

4) กลุ่มที่ 4 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงด้านเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน

### 2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา**

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

#### 3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะ ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา จากสถานศึกษาในเขตภาคเหนือ สถานศึกษาละ 3 คน จำนวน 36 แห่ง รวมทั้งหมด 108 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

#### 3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา

### นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง กรอบทางความคิดที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย คือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะ ด้านคุณลักษณะ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ที่ควรพัฒนาให้แก่นักศึกษา

#### 1.1 องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการพัฒนา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.2 รองผู้อำนวยการ หมายถึง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายแผนงานและความร่วมมือในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.3 ครู หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.4 วิทยากร หมายถึง ผู้ที่ได้รับเชิญมาทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ด้วยการพูด การนำเสนอ หรือการใช้เทคนิคต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understand) เจตคติ (Attitude) ความสามารถ (Skill) ตลอดจนสามารถทำให้ผู้ฟังเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

1.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ควรพัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ สำรวจความต้องการของบุคลากร จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ดำเนินการพัฒนา ประเมินผลและติดตามผล ตามลำดับ

1.3 องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่เป็นวิธีการพัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยวิธีการดังนี้ การจัดสถานการณ์จำลอง การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน

1.4 องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1.4.1 ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ การยอมรับความเสี่ยง การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับผู้ประกอบการ ประกอบด้วย การบัญชี การเขียนแผนธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย การตลาด การผลิต ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ประกอบด้วย กฎหมาย ภาษีอากร

1.4.2 ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การผลิตสินค้าและบริการ ทักษะการเขียนแผนธุรกิจและการเงิน การขาย ทักษะการปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การสื่อสาร การสร้างเครือข่าย ทักษะการสร้างสรรควัตกรรม การตัดสินใจ

1.4.3 ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ การมีจริยธรรมทางธุรกิจ

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่

มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่ามีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5. ผู้ประกอบการในสถานศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาประสบการณ์เชิงพาณิชย์ให้มีความพร้อมที่จะเริ่มต้นธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

6. สถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน 4 ดาว หมายถึง ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ที่รับการประเมินผลการดำเนินการ และผ่านตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินการในระดับภาค

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

#### 1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

- 1.1 ความเป็นมาของสมรรถนะ
- 1.2 ความหมายของสมรรถนะ
- 1.3 ความสำคัญของสมรรถนะ
- 1.4 ประเภทของสมรรถนะ
- 1.5 องค์ประกอบของสมรรถนะ
- 1.6 การวัดและประเมินสมรรถนะ

#### 2. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ

- 2.1 ความหมายของผู้ประกอบการ
- 2.2 ความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ
- 2.3 ประเภทของผู้ประกอบการ

#### 3. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3 สมรรถนะของความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

#### 4. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

- 4.1 ความเป็นมาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
- 4.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
- 4.3 การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา



5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
  - 5.1 ความหมายของรูปแบบ
  - 5.2 ประเภทของรูปแบบ
  - 5.3 คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ
  - 5.4 การพัฒนารูปแบบ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

#### ความเป็นมาของสมรรถนะ

เดวิด แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด เมื่อปี ค.ศ.1960 ซึ่งกล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ดีของบุคคล (excellent performer) ในองค์การกับระดับทักษะความรู้ ความสามารถ โดยกล่าวว่า การวัด IQ และการทดสอบ บุคลิกภาพ ยังไม่เหมาะสมในการทำนายความสามารถ หรือสมรรถนะของบุคคลได้ เพราะไม่ได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงออกมาได้

ในปี ค.ศ.1970 แมคเคลแลนด์ได้เขียนบทความ “Testing for competence rather than for intelligence” ในวารสาร American Psychologist เพื่อเผยแพร่แนวคิดและสร้างแบบประเมินแบบใหม่ที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEI) เป็นเครื่องมือประเมินที่ค้นหาผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี ซึ่งแมคเคลแลนด์ เรียกว่า สมรรถนะ (Competency)

ในปี ค.ศ.1982 ริชาร์ด โบยัตซิส (Richard Boyatzis) ได้เขียนหนังสือชื่อ The Competent Manager: A Model of Effective Performance และได้นิยามคำว่า competencies เป็นความสามารถ ในงานหรือเป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคลที่นำไปสู่การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

ในปี ค.ศ.1994 แกรีแฮมเมล และ ซีเค.พราฮาลาด (Gary Hamel และ C.K. Prahalad) ได้เขียนหนังสือชื่อ Competing for The Future ซึ่งได้นำเสนอแนวคิดที่สำคัญ คือ Core Competencies เป็นความสามารถหลักของธุรกิจ ซึ่งถือว่าการประกอบธุรกิจนั้นจะต้องมีเนื้อหาสาระหลัก เช่น พื้นฐานความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงานอะไรได้บ้าง และอยู่ในระดับใด จึงทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงสุดตรงตามความต้องการขององค์กร

ในปัจจุบันองค์การของเอกชนชั้นนำได้นำแนวคิดสมรรถนะไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานมากขึ้น และยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสมัยใหม่ที่องค์กรใช้ในการพัฒนาบุคลากร

แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับสมรรถนะจึงจะกล่าวถึงความเป็นมาและ ความหมาย ความสำคัญ ประเภท การพัฒนา การวัดและประเมินสมรรถนะ

### ความหมายของสมรรถนะ

Hellriegel และคณะ (2005) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะว่าเป็นองค์ประกอบของ ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และคุณลักษณะที่ช่วย ส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

Shermon,G (2004) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะคือความสามารถและคุณสมบัติของแต่ละบุคคลที่ จำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถทำงานในขอบเขตงานที่ตนรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พีระวัตร จันทกุล (2559) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทำให้การปฏิบัติงานนั้น ประสบ ความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานหรือสูงกว่าโดยมีองค์ประกอบคือความรู้ (Knowledge-K) ทักษะ (Skill-S) และคุณลักษณะ (Attribute-A) ที่ซ่อนเร้นอยู่ได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางกายอื่นๆ ทั้งนี้พฤติกรรมที่ถูกนำมาใช้จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับภาระงานที่ ปฏิบัติ ในตำแหน่งนั้นๆ

ประโยชน์ คล้ายลักษณ์ (2556) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitudes) ซึ่งบุคคลจะแสดงออกเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ เกิดความสำเร็จตามมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดเอาไว้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่พนักงานต้องมีเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติงาน เช่น ความรู้ในเรื่องผลิตภัณฑ์ (Product Knowledge) คุณภาพงานบริการ(Service Quality) ทักษะการสื่อสาร(Communication Skills) การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Problem Solving and Decision Making)

นิสตาเร็ก เวชยานนท์ (2552) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะ หมายถึง การรวบรวม คุณลักษณะทางความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานในบทบาทใดบทบาทหนึ่งอย่าง มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการ แสดงพฤติกรรม ที่จำเป็นและมีผลให้บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

### ความสำคัญของสมรรถนะ

สมา สีมานันท์ (2553) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคลากรมีความมุ่งมั่นและเข้มแข็งเอาจริงเอาจังในงานมีความกระตือรือร้น ไม่ย่อท้อต่องานอย่างง่าย ๆ

2. บุคลากรมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบอย่างสูงที่จะทำงานให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

3. บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะตามงานในหน้าที่ของตนและขององค์การ

4. บุคลากรมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ มีส่วนร่วมในความสำเร็จ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553) กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะ ดังนี้

1. ช่วยให้การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ทักษะและความสามารถตลอดจน พฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตัวเองว่าอยู่ในระดับใดและต้อง พัฒนาในเรื่องใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากร

4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมาย

5. ช่วยตรวจสอบความสามารถของบุคลากรในองค์การ

ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี (2560) กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะว่าสมรรถนะมีความสำคัญเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานหรือการพัฒนาบุคคลให้ตรงกับความต้องการขององค์กร ช่วยตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การได้ชัดเจนขึ้น บุคลากรและองค์กรได้รับการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน บุคลากรในองค์กรมีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้นจนทุกคนในองค์การมีความผูกพันกันร่วมกันสร้างงานผลิตงานเพื่อไปสู่เป้าหมายอันเดียวกันอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร

วิทยา อินทร์สอน (มปป.) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสมรรถนะ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กรและ ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ขององค์กร มาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล

2. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างมีระบบต่อเนื่อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กร

3. เป็นมาตรฐานการแสดงผลการปฏิบัติงานที่ดีในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

4. เป็นพื้นฐานสำคัญของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน เป็นต้น

สรุปได้ว่า สมรรถนะที่มีผลต่อการพัฒนา การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. การคัดสรรบุคคลที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน

2. บุคลากรและองค์กรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

3. บุคลากรเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีส่วนร่วมในความสำเร็จ

4. ช่วยกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (KPIs) ให้บรรลุเป้าหมาย

ประเภทของสมรรถนะ

แก้วตา ผู้พัฒนาพงศ์ และนิคม เจียรจินดา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานกับคุณภาพการขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย

1. สมรรถนะหลัก (core competency) คือ สมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรพึงมีร่วมกัน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับองค์กร ระบบงาน และงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ทัศนคติที่ดีต่อองค์กร บุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมเชี่ยวชาญทางอารมณ์ที่ดีและเหมาะสม ความเป็นคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบ

2. สมรรถนะสายงาน (managerial competency) คือ สมรรถนะของบุคลากรในตำแหน่งงานระดับบังคับบัญชา ได้แก่ สมรรถนะในการวิเคราะห์วางแผน และการตัดสินใจแก้ปัญหา สมรรถนะในการทำงานเป็นทีมสมรรถนะในการสื่อสารข้อมูล การสนับสนุน และติดตามงาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (functional competency) คือ สมรรถนะซึ่งเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งในที่นี้ได้กำหนดให้สมรรถนะที่เป็นความเชี่ยวชาญในงานประกอบด้วยขีดความสามารถ

บุญสืบ เทียมหยิน (2553) กล่าวว่า ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก เป็นความสามารถในระดับแก่นขององค์กร หรือสมรรถนะที่บุคลากรทุกคนทุกระดับ ในองค์กรจะต้องมีร่วมกัน

2. สมรรถนะของงาน เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งนั้น ๆ ต้องการ เพื่อให้ทำงานนั้นบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

3. สมรรถนะของบุคคล เป็นบุคลิกลักษณะของคนที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ทักษะทัศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำงาน

ชูชัย สมิทธิไกร (2552) กล่าวว่า ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะตามแหล่งที่มาออกเป็น

### 3 ประเภท

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) คือสมรรถนะที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องมีเหมือนกันทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสายงานใด หรือระดับตำแหน่งใดก็ตาม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. สมรรถนะตามสายงาน (Job Competency) คือสมรรถนะที่เป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามสายงาน
3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Role Competency) คือสมรรถนะที่บุคคลจำเป็นต้องมี เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และบทบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2550) กล่าวว่า ได้สรุปประเภทของสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ เจตคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยของคนในองค์กรโดยรวมที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ได้
2. สมรรถนะตามสายงาน (Job competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ เจตคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนนั้นๆ สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐานสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ เจตคติ ความเชื่อ และอุปนิสัยที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำงาน
3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สามารถทำอะไรสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป เช่น สามารถอาศัยอยู่กับแมงป่องหรือสรพิษได้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา จึงใช้สมรรถนะหลัก คือ ความสามารถเฉพาะตัวส่วนบุคคลที่สะท้อนให้เห็น เช่น องค์กรความรู้ ทักษะ ที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย สมรรถนะประจำสายงาน คือ เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งนั้น ๆ ต้องการ และสมรรถนะส่วนบุคคล คือ บุคลิกลักษณะของคนที่มีความพิเศษกว่าคนทั่วไป

### องค์ประกอบของสมรรถนะ

สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะแบ่งออกได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge : K) หมายถึง ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า การศึกษาด้วยตนเอง การอบรมสัมมนา การสนทนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ทักษะ (Skill : S) หมายถึง สิ่งที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

2.1 ทักษะด้านการบริหารจัดการ (Management Skill ) คือ ทักษะด้านการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารทรัพยากร และการควบคุมการปฏิบัติงาน

2.2 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน (Technical Skill) คือ ทักษะด้านเทคนิคที่จำเป็น ในการปฏิบัติที่แตกต่าง

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute : A) หมายถึง ความรู้สึนึกคิด ทศนคติ แรงจูงใจ และความต้องการส่วนบุคคลที่ติดตัวมา

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะแบ่งออกได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้(Knowledge) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งที่ถูกสั่งสมมาจากการศึกษาทั้งใน สถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรม / สัมมนา หรือการศึกษาด้วยตนเอง รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากการ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้รู้ทั้งในสายวิชาชีพเดียวกันและ ต่างสาย วิชาชีพ

2. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่จะต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้นโดยจะต้องใช้ระยะเวลา เพื่อฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะนั้นขึ้นมา

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) หมายถึง ความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรัก ในองค์กร และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ

อำนาจ เกาตรระกูล (2555) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะแบ่งออกได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อเท็จจริง ข้อมูล ประสบการณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ความคิด ทฤษฎี

2. ทักษะ (Skill) หมายถึง การกระทำใดๆ ที่เป็นจากการทำงานหรือการฝึกที่แสดงให้เห็น สามารถสังเกตได้ มองเห็นความคล่องแคล่ว ความว่องไว ความรวดเร็ว การกระทำจนเคยชินเป็น ความชำนาญเฉพาะบุคคล

3. จรรยาบรรณวิชาชีพ หรือคุณธรรมจริยธรรม (Morale or Habit) หมายถึง การ ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ทั้งกาย วาจา จิตใจ โดยไม่ถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม

สรุปได้ว่า สมรรถนะของบุคคลแบ่งออกได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (skill) ด้านคุณลักษณะ (Attributes) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การศึกษา ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การอบรมสัมมนา การสนทนา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์
2. ทักษะ (skill) หมายถึง สิ่งที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและแสดงให้เห็นสามารถสังเกตเห็นได้
3. คุณลักษณะ (Attributes) หมายถึง คุณธรรม จริยธรรม ทศนคติ ความซื่อสัตย์ ความรักในองค์กร และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม

#### **การวัดและประเมินสมรรถนะ**

บังอร เสรีรัตน์ (2564) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินสมรรถนะ เป็นการช่วยให้เห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของบุคลากรโดยทำการทดสอบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ (Performance Assessment) ของบุคลากรตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลสมรรถนะเป็นการดำเนินการที่มุ่งวัดสมรรถนะอันเป็นองค์รวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ ต่างๆ เป็นการวัดจากพฤติกรรมกรรมการกระทำการปฏิบัติที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554) ได้สรุปการวัดและประเมินสมรรถนะ เป็นกระบวนการสำคัญในระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลยุคใหม่ซึ่งจะทำให้ได้สารสนเทศที่ตรงประเด็นและเป็นประโยชน์ต่อการคัดเลือก และสรรหาบุคลากรที่มีศักยภาพที่จะประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ในขณะที่เดียวกันสารสนเทศที่ได้ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อยกระดับมาตรฐานของวิชาชีพการวัดและประเมินสมรรถนะบุคลากรวิชาชีพใดก็ตาม ควรต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่ศึกษาและวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญสำหรับบุคลากรที่ประกอบวิชาชีพนั้นๆ ทั้งสมรรถนะหลัก และสมรรถนะเฉพาะตำแหน่งงานในการที่จะปฏิบัติงานนั้นได้จนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) กล่าวว่า การประเมินสมรรถนะ (Competency Assessment) เป็นกระบวนการในการประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมการทำงานของบุคคล รวมทั้งคุณลักษณะที่แสดงออกและเปรียบเทียบกับระดับสมรรถนะที่คาดหวังในตำแหน่งงานนั้นๆ เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาบุคคล หรือนำไปใช้ประโยชน์ ในการวางแผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การประเมินสมรรถนะมีความเฉพาะ ดังนี้

1. เป็นการประเมินอย่างเป็นระบบ (Systematic)
2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่างชัดเจน (Objective)
3. เป็นกระบวนการที่สามารถวัดประเมินได้ (Measurable)
4. ใช้เครื่องมือการวัดประเมินที่มีความเที่ยง (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability)

สรุปได้ว่า การประเมินสมรรถนะ เป็นรูปแบบการประเมินที่หลากหลายวิธีการที่ทำให้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่น ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

## แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา

### ความหมายของผู้ประกอบการ

Lily Walter (2016) ได้สรุปความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบการ เป็นการแสวงหาโอกาสในการเริ่มต้นธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยทำให้ทรัพยากรที่มี อยู่ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยที่ยอมรับความเสี่ยงด้านต่างๆ ได้แก่ กฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ เงินลงทุน หรือหุ้น ระยะเวลา เงื่อนไขทางอาชีพ การเพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการอาจเป็นสิ่งใหม่ หรือไม่ได้โดยใช้ความสามารถ ความพยายาม และเงินทุน เพื่อให้การดำเนินธุรกิจ ประสบผลสำเร็จ และมีผลกำไร

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา (2564) ได้ให้ความหมายว่าผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของ กิจการ หรือผู้ที่คิดริเริ่มจัดตั้งธุรกิจขึ้นมาเป็นของตนเองมีการวางแผนการดำเนินงาน และดำเนินธุรกิจ ทุกด้านด้วยตนเอง โดยมองเห็นโอกาสทางธุรกิจและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อ มุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากผลการดำเนินงานของธุรกิจในทางเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายของ ผู้ประกอบการว่า หมายถึงบุคคลที่สามารถนำปัจจัยการผลิตต่างๆ มาดำเนินการผลิตสินค้าหรือ บริการให้มีประสิทธิภาพที่สุด โดยอาศัยหลักการบริหารที่ดี การตัดสินใจจากข้อมูลหรือจากเกณฑ์ มาตรฐานอย่างรอบคอบ รวมถึงความรับผิดชอบ ผลตอบแทน คือ กำไร (Profit) โดยผู้ประกอบการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิต (ที่ดิน ทุน แรงงาน และผู้ประกอบการ)

สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) ได้ให้ความหมายว่าผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มี แรงบันดาลใจใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อริเริ่มก่อตั้งกิจการ เมื่อเริ่มก่อตั้งแล้วต้องลงทุนกำลังกายกำลัง ทรัพย์ กำลังความคิด มีการจัดสรรเงินทุนเพื่อค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่ก่อให้เกิด รายได้ มุ่งหวังกำไรในเชิงพาณิชย์ มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลขาดทุน แตกต่างจากลูกจ้าง หรือ พนักงาน

พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) ได้กล่าวว่าผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งสามารถแสวงหา โอกาสจากสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อประสบ ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เป็นผู้กล้าที่จะยอมรับความเสี่ยง และสามารถเผชิญกับปัญหา แรง กดดันและความกดดันและความท้าทายใหม่ๆโดยอาศัยความรู้ความสามารถของตนเองกล้าที่จะเผชิญ



กับความเสี่ยงที่เกิดจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน การเตรียมความพร้อมต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการอยู่รอดในสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน

วรรณพรรณ รักษ์ชน (2560) ได้ให้ความหมายว่าผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มที่จะดำเนินธุรกิจโดยการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมาและคอยประคับประคองให้ธุรกิจที่ตั้งขึ้นมานั้นอยู่รอดและมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนตลอดไป

กตัญญู หิรัญญสมบุรณ์ (2557) ได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ริเริ่มทำธุรกิจด้วยความกล้าเสี่ยง และมุ่งมั่นอุตสาหะสู้อยู่โดยก่อร่างสร้างธุรกิจใหม่ขึ้น ผู้ประกอบการจะแสวงหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจ และพยายามอย่างเต็มที่ในการดำเนินงานเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจและตนเองลักษณะส่วนตัวของผู้ประกอบการจะมีอิทธิพลความสำเร็จมากที่สุดต่อการดำเนินการทุกขั้นตอน เพราะลักษณะของผู้ประกอบการจะเป็นสิ่งกำหนดความสำเร็จของกิจการและเป็นแนวพฤติกรรมกรรมการดำเนินงานของธุรกิจโดยรวม

สรุปได้ว่า ความหมายของผู้ประกอบการไว้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่เป็นเจ้าของหรือเป็นผู้รับผิดชอบบริหารกิจการที่มีวิสัยทัศน์ในการมองเห็นโอกาสในการสร้างสรรค์องค์กรให้มีประสิทธิผลหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยการยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการ

ความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ

Najm Mohamed (2020) กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจ
2. กระจายรายได้ทั่วประเทศ
3. สร้างนวัตกรรม
4. เป็นแหล่งการลงทุน

เขาวลักษณ์ เคลือบมาศ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

1. โอกาสในทางธุรกิจที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ
2. สามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจเป็นของตนเองได้
3. การพัฒนาธุรกิจขึ้นมาอย่างมากมาย และหลากหลายรูปแบบ
4. มีการลงทุน มีการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับสังคมและชุมชน

เรณู สมบัติใหม่ (2562) กล่าวว่าความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

1. เป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาสในทางธุรกิจที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ
2. สามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจเป็นของตนเองได้
3. ทำให้เกิดการพัฒนารัฐกิจขึ้นมาอย่างมากมาย และหลากหลายรูปแบบ
4. มีการลงทุน มีการสร้างงาน

วรรณพรรณ รักษ์ชน (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
  2. มีการพัฒนาแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
  3. ทำให้เกิดการลงทุน
  4. ทำให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนสูงขึ้น
  5. ทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้สูงขึ้น
  6. ให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
  7. ทำให้ประเทศมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มมากขึ้น
  8. ทำให้เกิดวิทยาการใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- สรุปได้ว่า ความเป็นผู้ประกอบการ มีความสำคัญ ดังนี้

1. เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ
  2. เพื่อพัฒนาธุรกิจ
  3. เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้
  4. สร้างนวัตกรรม วิทยาการใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- ประเภทของผู้ประกอบการ

Florentine U. Salmony (2020) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. ประเภทของผู้ประกอบการตามขนาด ได้แก่ กิจการขนาดเล็ก โครงการที่ปรับขนาดได้ การลงทุนขนาดใหญ่ กิจการสังคม
2. ประเภทของผู้ประกอบการตามนวัตกรรม ได้แก่ การร่วมทุนที่เป็นนวัตกรรม ผู้ประกอบการฉวยโอกาส ศูนย์บ่มเพาะฟักไข่ ผู้ประกอบการเลียนแบบ
3. ประเภทของผู้ประกอบการตามผู้ประกอบการ ได้แก่ ผู้ประกอบการภาคเอกชน ผู้ประกอบการสาธารณะ ผู้ประกอบการรายบุคคล

สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. ธุรกิจการเกษตร (Agriculture) การประกอบธุรกิจการเกษตร ได้แก่ การทำนา การทำไร่ การทำสวน การทำป่าไม้ การทำปศุสัตว์ ฯลฯ
2. ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing) การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม ได้แก่ ธุรกิจผลิตสินค้าเพื่ออุปโภค แบ่งเป็น 2 ลักษณะดังนี้

2.1 อุตสาหกรรมในครัวเรือน จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กใช้แรงงานเฉพาะสมาชิกในครอบครัว ลงทุนไม่สูงนัก ส่วนใหญ่เป็นการใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนาทำไร่ ขณะที่รอเก็บเกี่ยวพืชผลก็ใช้เวลาว่างมาทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน ได้แก่ อุตสาหกรรมทอผ้า อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา อุตสาหกรรมทำเครื่องเงิน อุตสาหกรรมทำเครื่องจักรสาน ฯลฯ

2.2 อุตสาหกรรมโรงงาน เป็นอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิตสินค้ามีโรงงาน มีเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตสินค้าได้ครั้งละจำนวนมาก มีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายนอก ได้แก่ โรงงานผลิตรถยนต์ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป โรงงานผลิตพลาสติก ฯลฯ

3. ธุรกิจเหมืองแร่ (Mineral) การประกอบธุรกิจเหมืองแร่ ได้แก่ การทำเหมืองแร่ชนิดต่าง ๆ การขุดเจาะถ่านหิน การขุดเจาะนำทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ

4. ธุรกิจการพาณิชย์ (Commercial) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่กระจายสินค้าที่ผลิตจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไปสู่ผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคได้อุปโภคบริโภคสินค้า ตามความต้องการ ได้แก่ ธุรกิจพ่อค้าคนกลาง ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ตัวแทนจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ

5. ธุรกิจการก่อสร้าง (Construction) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ในการนำวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ อิฐ หิน ทราย มาใช้ในการก่อสร้าง เช่น สร้างถนน สร้างอาคาร สร้างเขื่อน ก่อสร้างโรงพยาบาล

6. ธุรกิจการเงิน (Finance) เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ธุรกิจอื่นทำงานได้คล่องตัวขึ้น เนื่องจากในการทำธุรกิจจะต้องเริ่มจากการลงทุน ซึ่งต้องใช้เงินในการลงทุน เช่น นำมาซื้อที่ดินปลูกสร้างอาคาร จ้างคนงาน ซื้อสินค้าจากต่างประเทศหรือส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ ธุรกิจการเงินจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการติดต่อซื้อขาย ชำระเงินระหว่างกัน ธุรกิจที่จัดเป็นธุรกิจการเงิน ได้แก่ ธุรกิจประเภทธนาคาร บริษัทประกันภัย บริษัทการเงิน

7. ธุรกิจให้บริการ (Service) เป็นธุรกิจที่อำนวยความสะดวกสบายให้ผู้บริโภค ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจการสื่อสาร ธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจการโรงแรม ฯลฯ

8. ธุรกิจอื่น ๆ เป็นธุรกิจที่นอกเหนือจากธุรกิจประเภทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ อาชีพอิสระต่าง ๆ เช่น วิศวกร แพทย์ สถาปนิก ช่างฝีมือ ประติมากรรม ฯลฯ

วรรณพรรณ รักษ์ชน (2560) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. การเกษตร (Agriculture) การประกอบกิจการที่เกี่ยวกับการเกษตร ได้แก่ การทำนา การปลูกพืชไร่ การทำสวน การทำฟาร์มซึ่งผลผลิตที่ได้จากธุรกิจประเภทนี้ เรียกว่า "ผลิตผลเกษตร"

2. การผลิตวัตถุดิบ (Production of Raw Materials) ได้แก่ การทำเหมืองแร่ ประมง ป่าไม้ การถลุงหิน เป็นการประกอบกิจการที่จัดหาวัตถุดิบสำหรับใช้ในการผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป

3. การผลิตสินค้า (Manufacturing) ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ออกมาใช้ในการตลาด ทั้งภายในประเทศและขยายออกสู่ตลาดต่างประเทศ เช่น โรงงานทอผ้า

4. การก่อสร้าง (Construction) การก่อสร้างมีส่วนช่วยให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศเจริญรุ่งเรืองขึ้น ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมก่อสร้างก่อให้เกิดผลผลิตในอุตสาหกรรมอื่นที่ตามมาอีกมากมาย เช่น โรงงานเหล็กเส้น โรงโม่หินและถลุงหิน อุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมอื่น ๆ อุตสาหกรรม ไม้ อิฐ เหล็กกล้า ทองแดง กระจก เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างถนน ที่อยู่อาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ทำงานโรงงาน และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

5. การค้าส่งและการค้าปลีก (Wholesale and Retail Trade) เป็นธุรกิจในการจำหน่ายที่จะช่วยและสนับสนุนให้มีการเคลื่อนขายสินค้าหรือบริการจากแหล่งผลิตไปสู่แหล่งบริโภคให้ตรงต่อเวลา สถานที่ และความต้องการของผู้บริโภค

6. การคมนาคมและการขนส่ง (Communication and Transportation) เป็นการประกอบการ ที่ช่วยสนับสนุนธุรกิจอื่น ๆ กล่าวคือ ระบบการขนส่งได้ช่วยให้วัตถุดิบไปถึงโรงงานช่วยนำสินค้าจากโรงงานไปสู่พ่อค้าส่งและพ่อค้าปลีก

7. การเงิน การประกันภัย และการซื้อขายหลักทรัพย์ (Finance, Insurance, and Real Estate) เป็นการประกอบการอีกประเภทหนึ่งที่มีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือธุรกิจประเภทอื่น ๆ ให้เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว อย่างธุรกิจด้านการเงิน เช่น สถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์

8. การบริการ (Services Enterprise) ได้แก่ ธุรกิจเสริมสวย โรงแรม ท่องเที่ยว งานออกแบบ ให้คำปรึกษาต่าง ๆ กีฬา บันเทิง ฯลฯ ผู้ประกอบการที่ให้บริการทันสมัยมีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้เช่นกัน เช่น ธุรกิจการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาภายในประเทศ

สมคิด บางโม (2559) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. ใช้วิธีการประกอบธุรกิจ เป็นหลักในการแบ่งจัดออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้
  - 1.1 ธุรกิจอุตสาหกรรม มุ่งผลิตสินค้า
  - 1.2 ธุรกิจการค้า เป็นการซื้อมาขายไป
  - 1.3 ธุรกิจบริการ เป็นการเสนอขายบริการต่าง ๆ
2. ใช้ผลผลิตเป็นหลักในการแบ่ง จัดออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้
  - 2.1 ธุรกิจการเกษตร
  - 2.2 ธุรกิจเหมืองแร่
  - 2.3 ธุรกิจอุตสาหกรรม
  - 2.4 ธุรกิจการพาณิชย์
  - 2.5 ธุรกิจการเงิน
  - 2.6 ธุรกิจการให้บริการ
  - 2.7 ธุรกิจการก่อสร้าง
  - 2.8 ธุรกิจอื่น ๆ

อภิชาติ ชมพูนุช (มปป.) ได้แบ่ง ประเภทของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้

1. ธุรกิจการผลิต (Manufacturing business) หมายถึง กิจการที่ดำเนิน การผลิตสินค้า โดยการแปรรูปวัตถุดิบเป็นสินค้าสำเร็จรูปในระบบโรงงานอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์

เสื้อผ้า เครื่องใช้ในครัวเรือน งานหัตถกรรมและงานฝีมือ เป็นต้น หลังจากผ่านกระบวนการผลิตแล้วก็จะได้อินค้าเพื่อนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้ค้ารายใหญ่ หรือ ผู้ค้ารายย่อยต่อไป

2. ธุรกิจบริการ (Service business) หมายถึง กิจการที่ดำเนินการให้บริการแก่ผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความสะดวกรสบายเช่น ธุรกิจร้านอาหาร โรงแรม โรงพยาบาล การขนส่ง การประกันภัย และการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ธุรกิจการค้า (Trading or commercial business ) บางครั้งเรียกว่า ธุรกิจการพาณิชย์ หรือคน-กลางทางการตลาด (Marketing middleman) หมายถึง ธุรกิจที่ดำเนินการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งครอบคลุมธุรกิจค้าส่งและธุรกิจค้าปลีก

3.1ธุรกิจค้าส่ง หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าและบริการให้กับผู้ค้าปลีก หรือ ผู้ใช้ทางอุตสาหกรรมเพื่อนำไปขายต่อ หรือ ใช้เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ ได้แก่ พ่อค้าคนกลาง ตัวแทน นายหน้า เป็นต้น

3.2ธุรกิจค้าปลีก หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าและบริการให้แก่ผู้บริโภคคนสุดท้ายเพื่อการใช้ส่วนตัวไม่ใช่เพื่อธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น 7-eleven, Tesco Lotus, Department Store และBig-C เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของผู้ประกอบการ โดยใช้ผลผลิตเป็นหลักในการแบ่ง จัดออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. ธุรกิจการเกษตร(Agriculture)
2. ธุรกิจเหมืองแร่(Mineral)
3. ธุรกิจอุตสาหกรรม(Manufacturing) แบ่งเป็น 2 ลักษณะดังนี้
  - 3.1 อุตสาหกรรมในครัวเรือน
  - 3.2 อุตสาหกรรมโรงงาน
4. ธุรกิจการพาณิชย์(Commercial)
5. ธุรกิจการเงิน การประกันภัย และการซื้อขายหลักทรัพย์ (Finance, Insurance, and Real Estate)
6. ธุรกิจการให้บริการ(Service business)
7. ธุรกิจการก่อสร้าง(Construction)
8. ธุรกิจการค้า (Trading or commercial business ) แบ่งเป็น 2 ลักษณะดังนี้
  - 8.1 การค้าส่ง (Wholesale)
  - 8.2 การค้าปลีก (Retail Trade)
9. ธุรกิจอื่น ๆ

## แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Maria Divina (2020) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1)สำรวจความต้องการพัฒนา เป็นกระบวนการเก็บข้อมูล 2) กำหนดภารกิจในการพัฒนา เป็นกำหนดกิจกรรมและหลักสูตร 3) ดำเนินการพัฒนา เป็นการปฏิบัติตามแผนพัฒนานักศึกษา 4) ประเมินผล เป็นการกำหนดแบบประเมินตามวัตถุประสงค์ ใช้การสังเกต แบบสัมภาษณ์

Laura M. Desimone. (2002) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ประเมินความต้องการในการพัฒนา เป็นเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม ปฏิบัติตามแผนงาน 2) กำหนดภารกิจในการพัฒนา เป็นกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา 3) ดำเนินพัฒนา เป็นการกำหนดตารางการพัฒนา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ วิทยากร 4) การประเมินการพัฒนา เป็นกำหนดแบบการประเมิน ใช้แบบประเมินการประชุมสรุปอภิปรายผล

วัชรารักษ์ ประภาสะโนบล (2564) ได้สรุปกระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการ เป็นการรวมข้อมูลในการพัฒนา โดยใช้แบบสอบถาม ระดมสมอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอ 2) จัดทำแผนพัฒนา เป็นการกำหนดหลักสูตร ออกแบบกิจกรรม บรรจุในแผนปฏิบัติการ 3) ดำเนินการ เป็นขั้นตอนวางแผนปฏิบัติ 4) การประเมินผล โดยการบันทึกตามแบบฟอร์ม แบบสังเกต การประชุมสรุปผลการอภิปรายผล

พรสรัญ ชัยยา (2562) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประชุมกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา 2) วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย กำหนดภารกิจ ร่างโครงการ/กิจกรรม ขอใช้โครงการ บรรจุในแผนปฏิบัติการ 3) ประเมินผล โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการประเมิน โดยใช้แบบสังเกต สัมภาษณ์

เกรียงไกร ธุระพันธ์ (2558) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะเน้นการนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาความต้องการพัฒนา การออกแบบและใช้ การระดมสมอง แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม 2) จัดทำแผนพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม ร่างโครงการ/อนุมัติโครงการ ประกาศใช้โครงการ 3) ดำเนินการพัฒนา กำหนดขั้นตอนการพัฒนา จัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เชิญวิทยากร นำไปปฏิบัติ 4) การประเมินผล กำหนดแบบประเมิน ประกอบด้วย แบบสอบถาม

จากการศึกษา กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิเคราะห์  
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังตาราง 1

**ตาราง 1** กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| กระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการ | นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา |                       |                             |                     |                             |
|---|-----------------------------------|-----------------------|-----------------------------|---------------------|-----------------------------|
|   | Maria Divina (2020)               | Desimone et al.(2002) | วัชรภรณ์ ประภาสะโนบล (2564) | พรสรัญ ชัยยา (2562) | นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ (มปป) |
| 1. สำรวจความต้องการการพัฒนา                                     | ✓                                 | ✓                     | ✓                           | ✓                   | ✓                           |
| 2. จัดทำแผนพัฒนา  | ✓                                 | ✓                     | ✓                           |                     |                             |
| 3. ดำเนินการพัฒนา   | ✓                                 | ✓                     | ✓                           | ✓                   | ✓                           |
| 4. ประเมินผล สะท้อนผลการพัฒนา                                   | ✓                                 | ✓                     | ✓                           | ✓                   | ✓                           |

จากตาราง 1 จากการศึกษา กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

สำรวจความต้องการการพัฒนา กระบวนการเก็บข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้ ประชุมระดม  
สมอง ออกแบบแบบสอบถาม/ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ความต้องการ

จัดทำแผนพัฒนา กำหนดภารกิจในการพัฒนา ดำเนินการ ดังนี้ รวบรวมโครงการ/กิจกรรม  
หลักสูตรกิจกรรมพัฒนา ร่างโครงการ อนุมัติโครงการ ประกาศใช้โครงการ/กิจกรรม บรรจุใน  
แผนพัฒนา

ดำเนินการพัฒนา การปฏิบัติตามแผน ดำเนินการ ดังนี้ ขั้นตอนการวางแผน ได้แก่จัดทำ  
โครงการ/กิจกรรมพัฒนา ขั้นตอนการปฏิบัติได้แก่จัดโครงการ/กิจกรรม ขอจัดซื้อวัสดุ เชิญวิทยากร  
จัดสถานที่

ประเมินผล การกำหนดแบบประเมิน ดำเนินการ ดังนี้ บันทึกข้อมูลตามฟอร์มที่กำหนด ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การสังเกต

วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Lisa McIntyre-Hite (2016) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้วยวิธีการสถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองเหตุการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้เกิดความรู้และทักษะที่เกิดจากการได้ปฏิบัติ โดยดำเนินการ กำหนดจุดประสงค์ กำหนดสถานการณ์ เหมือนจริง สรุปอภิปรายผล

Nornazira Suhairoma (2014) ได้กล่าวว่า วิธีการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพด้วยวิธีการ ได้แก่สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดสถานการณ์ กำหนดขั้นตอน สรุปอภิปราย การฝึกอบรม มีขั้นตอน ความต้องการฝึกอบรม ออกแบบหลักสูตร ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินผล

คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) กล่าวถึงวิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย

1. การจัดสถานการณ์จำลอง เป็นการเลียนแบบเหตุการณ์เหมือนจริง ดำเนินการ ดังนี้
  - 1.1 หาความต้องการ
  - 1.2 กำหนดจุดประสงค์
  - 1.3 กำหนดสถานการณ์
  - 1.4 ดำเนินการ กำหนดเวลา จัดหาวัสดุ
  - 1.5 ประเมินผล

2. การอบรม เป็นกระบวนการเรียนรู้นอกหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 การสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม ใช้แบบทดสอบ การสังเกต
- 2.2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม กำหนดวัตถุประสงค์
- 2.3 กระบวนการฝึกอบรม ก่อนการฝึกอบรม ได้แก่วางแผน แต่งตั้งกรรมการ กำหนด

สถานที่วิทยากร งบประมาณ ขออนุมัติโครงการ ระหว่างการอบรม ดำเนินการฝึกอบรม ประเมินระหว่างฝึกอบรม หลังการอบรม ได้แก่ประเมินผล/ติดตามผล

3. การศึกษาดูงาน เป็นการมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติจริง ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 เตรียมการก่อนศึกษาดูงาน วิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ เลือกสถานที่



- 3.2 เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งกรรมการ ประสานประกอบการ
- 3.3 ศึกษาดูงาน ได้แก่ สัมภาษณ์ สังเกต จัดอภิปรายถอดบทเรียน
- 3.4 ประเมินผลการศึกษาดูงาน

สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุรยา (2558) ได้สรุปว่า วิธีการสร้างสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย

1. ผ่านสถานการณ์จำลอง ดำเนินการดังนี้

1.1 ชั้นเตรียม

- 1.1.1 สำรวจความต้องการ
- 1.1.2 กำหนดจุดประสงค์
- 1.1.3 กำหนดสถานการณ์จำลอง

1.2 ขั้นตอนดำเนิน

- 1.1.1 เสนอสถานการณ์จำลอง
- 1.1.2 ศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยร่วมกัน  
แสดงความคิดเห็น
- 1.1.3 เสนอแนวทางแก้ปัญหา

1.3 ขั้นตอนอภิปรายและสรุปผล

2. ฝึกอบรม เป็นการเรียนนอกหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ ออกแบบหลักสูตร
- 2.2 ก่อนการฝึกอบรม ได้แก่วางแผนการฝึกอบรม เชิญวิทยากร จัดสถานที่ ขอจัดซื้อ  
วัสดุ
- 2.3 ระหว่างการอบรม ได้แก่ดำเนินโครงการ ประเมินระหว่างฝึกอบรม
- 2.4 หลังการอบรม ได้แก่ประเมินหลังการอบรม

3. การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้เข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริง ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ก่อนไปศึกษาดูงาน ได้แก่วิเคราะห์หาความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์หรือ  
จุดมุ่งหมาย

3.2 เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งตั้งคณะกรรมการ ประสานสถานประกอบการ ศึกษาข้อมูล  
เพื่อเตรียมคำถาม

- 3.3 การศึกษาดูงาน ได้แก่สัมภาษณ์ สังเกต จัดอภิปรายถอดบทเรียน
- 3.4 เสร็จสิ้นการศึกษาดูงาน ได้แก่ประเมินผล

ศิวพร ภมรประวัตติ (2560) ได้สรุปวิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการ ประกอบด้วย

การอบรม /สัมมนา ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์,กำหนดหลักสูตร
2. เชิญวิทยากร
3. กำหนดระยะเวลาอบรม
4. ขอจัดซื้อวัสดุ
5. จัดสถานที่
6. ดำเนินการ
7. ครู วิทยากร และ นักศึกษาร่วมกันสรุป

การดูงานนอกสถานที่การฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดสถานที่ดูงาน,ประสานสถานที่ดูงาน
3. มอบหมายหน้าที่ในการศึกษาดูงาน
4. ดำเนินการ
5. ครู และนักศึกษาร่วมกันสรุป

สิริภร สุวรรณโชติ (2559) กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย

การฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

1. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม
3. การกำหนดโครงการฝึกอบรม
4. การบริหารโครงการฝึกอบรม
5. การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

การศึกษาดูงาน ดำเนินการดังนี้

1. นำเสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. ติดต่อประสานงานกับผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงานสถานที่ศึกษาดูงาน
3. เดินทางไปศึกษาดูงาน ตามกำหนดการ
4. สรุปผลการศึกษาดูงานตามโครงการ
5. จัดทำรายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน

จากการศึกษา วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิเคราะห์วิธีการพัฒนา

สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังตาราง 2

**ตาราง 2** วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการ | นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา |                            |                                      |  |                         |                          |
|---|-----------------------------------|----------------------------|--------------------------------------|--|-------------------------|--------------------------|
|   | Lisa McIntyre-Hite (2016)         | Nornazira Suhairoma (2014) | สืบสกุล นรินทรรางกูร ณ อยุธยา (2558) | คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะ<br>ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) | ศิวพร ภมรประวีติ (2560) | สิริกร สุวรรณโชติ (2559) |
| 1. สถานการณ์จำลอง   | ✓                                 | ✓                          | ✓                                    | ✓  |                         |                          |
| 2. การฝึกอบรม   |                                   | ✓                          | ✓                                    | ✓  | ✓                       | ✓                        |
| 3. การศึกษาดูงาน  |                                   |                            | ✓                                    | ✓  | ✓                       | ✓                        |

จากตาราง 2 จากการศึกษา วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

จัดสถานการณ์จำลอง เป็น การเรียนแบบเหตุการณ์เหมือนจริง ดำเนินการ ดังนี้ สำรวจความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดสถานการณ์ ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการ จัดหาวัสดุ กำหนดเวลา และประเมินผล

การฝึกอบรม เป็น กระบวนการจัดเรียนรู้จากหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้ หาความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยวิธีการสำรวจ การสังเกต การทดสอบ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนา นักศึกษาให้มีสมรรถนะ กระบวนการฝึกอบรม ได้แก่ ก่อนการฝึกอบรม ดำเนินการ ดังนี้ ประชุมเพื่อวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม แจกผู้เข้ารับการอบรม กำหนดสถานที่ และประสานวิทยากร ประมาณค่าใช้จ่าย ขออนุมัติโครงการ ระหว่างการอบรม ดำเนินการ ดังนี้ ดำเนินโครงการฝึกอบรม การประเมินระหว่างฝึกอบรมหลังการอบรม ดำเนินการ ดังนี้ ประเมินผลหลังการอบรม และการประเมินผล/ติดตามผลโครงการการฝึกอบรม

การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงควรดำเนินการ ดังนี้ การเตรียมการก่อนการศึกษาดูงาน ได้แก่ วิเคราะห์ความต้องการ กำหนดวัตถุประสงค์หรือ จุดมุ่งหมายของการศึกษาดูงาน เลือกสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการ ประสานสถานประกอบการ ได้แก่ โดยให้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวข้องกับ หน่วยงาน ที่จะไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเตรียมซักถามข้อสงสัยต่างๆ จัดให้มีการบรรยายสรุป เกี่ยวกับหน่วยงานนั้นก่อนที่จะเข้าไปศึกษาดูงานแบ่งงานให้ผู้ศึกษาดูงานพิจารณาในรายละเอียดของ หัวข้อที่จะไปศึกษาดูงานติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่จะไปศึกษาดูงาน การศึกษาดูงาน ได้แก่ สัมภาษณ์ สังเกต จัดอภิปรายถอดบทเรียน และการประเมินผลการศึกษาดูงาน

สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

Raquel Ferreras-Garcia (2020) กล่าวว่า ผู้ประกอบการควรมีความรู้ ดังนี้

1. รูปแบบของธุรกิจ คือ การจัดการธุรกิจ ความสำคัญของการลงทุน
2. การวางแผนการเงิน คือ ความหมายและขั้นตอนในการวางแผนการเงิน ประโยชน์ของการวางแผนการเงินการวิเคราะห์การลงทุน
3. การจัดการทรัพยากร คือ การพัฒนาบุคคล
4. การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ คือ การบัญชี การเขียนแผนธุรกิจ ได้แก่ แนวคิดหลักการธุรกิจ ความเป็นมาของธุรกิจ วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส แผนการตลาด ช่องทางจำหน่าย แผนการดำเนินงานกิจกรรมหลัก แผนการเงิน แผนฉุกเฉิน
5. แผนธุรกิจ คือ องค์ประกอบของแผนธุรกิจ วิธีการเขียนแผนธุรกิจ
6. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ คือ การตลาด การบริหารการตลาด ผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือเรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price)การจำหน่าย (Place)การส่งเสริมการตลาด (Promoting)การผลิต ได้แก่ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control)
7. เครือข่ายธุรกิจ คือ จัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement) ข้อมูลการตลาด (Marketing Intelligence) การบริการหลังการขาย (After-sale Service) การพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology)

Kissi Ernest (2015) กล่าวว่า สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ควรมีความรู้ ดังนี้

1. ธุรกิจทั่วไป ได้แก่การวิเคราะห์ทางธุรกิจ การบริหารบัญชี การบริหารบุคคล
2. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ได้แก่การบัญชี การเขียนแผนธุรกิจ ได้แก่แนวคิดหลักการธุรกิจ ความเป็นมาของธุรกิจวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส แผนการตลาด ช่องทางจำหน่าย บริหารทรัพยากร แผนการดำเนินงานกิจกรรมหลักแผนการเงินแผนฉุกเฉิน

Verni Y. Ismail (2014) กล่าวว่า สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้านความรู้ ประกอบด้วย

1. ธุรกิจทั่วไป คือ รูปแบบการประกอบธุรกิจ การบริหารจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ (SWOT) การบริหารบุคคล การเงินบัญชี

2. การดำเนินธุรกิจ คือ การจัดหาวัตถุดิบ การใช้ทรัพยากรในการผลิต การขาย/บริการ

3. กฎหมาย คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เช่น กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายประกันสังคม

4. ภาษีอากร คือ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีอากร

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) กล่าวว่า ในการพัฒนาความรู้ความเป็นผู้ประกอบการ ให้เกิดกับนักศึกษา ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการธุรกิจ คือ การวิเคราะห์โอกาส และประเมินแนวคิดทางธุรกิจ (Business Idea) การสร้างแบรนด์

2. การตลาด คือ เทคนิคการขาย/บริการอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ การตลาดสำหรับภาคบริการ การสร้างแบรนด์

3. การผลิต คือ การจัดหาวัตถุดิบ กระบวนการผลิต วางแผนการผลิต

4. บัญชี คือ หลักการบัญชี ประเภทบัญชี วงจรการบัญชี งบการเงิน โครงสร้างต้นทุน และการจำแนกต้นทุนการวางแผนกำไร (ต้นทุน ปริมาณ กำไร)

5. การเงิน คือ การบริหารการเงินเบื้องต้น การประมาณความต้องการเงินลงทุน งบประมาณเงินสด การจัดหาแหล่งเงินทุน การบริหารความเสี่ยง

6. การบริหารทรัพยากรบุคคล คือ พฤติกรรมองค์กรและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การวางแผนกำลังคน การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานของบุคลากร การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การบริหารค่าตอบแทน สวัสดิการและแรงจูงใจ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

7. กฎหมาย คือ ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทางธุรกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบทางกฎหมาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ ขาย ยืม เช่าซื้อและการละเมิด และ พรบ.เช็คตัวเงิน กฎหมายและข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน (เช่น พรบ.แรงงาน และ ประกันสังคม) และความปลอดภัยกฎหมายและข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับภาษี กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายโรงงานและกฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตผลิตสินค้า/บริการ

8. การเขียนแผนธุรกิจ คือ ความสำคัญ องค์ประกอบ และกระบวนการจัดทำแผนธุรกิจ

คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) กล่าวว่า การบ่มเพาะ  
 ความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการจำเป็นต้องสร้างความรู้ให้กับนักศึกษา  
 ประกอบด้วย

1. ธุรกิจ คือ การบริการจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ งบกำไร ขาดทุน การเงิน  
 ธุรกิจ ดำเนินธุรกิจ

2. การผลิต คือ การจัดหาวัตถุดิบ วางแผนการผลิต การใช้ทรัพยากรในการผลิต

3. การตลาด คือ ประเภทของตลาดการหาข้อมูลทางการตลาด การตลาด การบริหาร  
 การตลาด ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือเรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product)  
 ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place)การส่งเสริมการตลาด (Promoting)

4. การเงินบัญชี คือ การเงินบัญชีเบื้องต้น

5. การเขียนแผนธุรกิจ คือ องค์ประกอบของแผนธุรกิจ การวิเคราะห์สถานการณ์และ  
 ปัจจัยแวดล้อม

6. การเงิน คือ ประเภทการเงิน การจัดหาทุนและแหล่งเงินทุน  
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) กล่าวว่า การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ด้านความรู้  
 ประกอบด้วย

1. ธุรกิจ คือ รูปแบบองค์การธุรกิจ การจำแนกประเภทธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ  
 การบริหารจัดการ

2. การตลาด คือ การบริหารการตลาด ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือ  
 เรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริม  
 การตลาด (Promoting)

3. การผลิต ได้แก่ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม  
 (Control)

4. เครือข่ายธุรกิจ ได้แก่ จัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement) ข้อมูลการตลาด  
 (Marketing Intelligence) การบริการหลังการขาย (After-sale Service) การพัฒนาสินค้าและ  
 เทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology)

5. การบริหารการดำเนินการ คือ การบริหารการดำเนินงานและกลยุทธ์ในการแข่งขัน  
 การจัดการโซ่อุปทาน

6. การบัญชี คือ ความหมายของการบัญชี ประเภทและความหมายของรายการ  
 ทางการบัญชีกระบวนการจัดทำบัญชี

7. การเงิน คือ ความหมายและรูปแบบของงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน  
 การบริหารการเงิน หรือ การเงินธุรกิจหน้าที่ของการบริหารการเงิน การจัดหาเงินทุน

8. ภาษีอากร คือ ความหมายของภาษีอากร การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม การเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน การเสียภาษีสรรพสามิตการตรวจสอบและการประเมินภาษี

สุภาภรณ์ เจริญประดับ(2563) กล่าวว่า ความสนใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ควรมีความรู้ ดังนี้

1. รูปแบบของการประกอบธุรกิจ คือ ความหมายของธุรกิจ วัตถุประสงค์ของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ รูปแบบของการประกอบธุรกิจการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ SWOT (SWOT Analysis) การเขียนแผนธุรกิจ

2. การจัดการองค์กรเพื่อการประกอบการ คือ ความรู้หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์กร และการจัดการ ลักษณะสำคัญของการจัดองค์กรกระบวนการบริหาร แนวคิดในการจัดองค์กร

3. การบริหารการเงิน คือ ความหมายของการบริหารการเงิน การวางแผนและการจัดการทางการเงินงบการเงินเพื่อการบริหารจัดการ การวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุน การวิเคราะห์ระยะคืนทุนและความสามารถในการทำกำไร

4. การตลาด คือ การบริหารการตลาด ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือ เรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promoting)

5. การผลิต คือ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control)

6. เครือข่ายธุรกิจ ได้แก่ จัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement) ข้อมูลการตลาด (Marketing Intelligence) การบริการหลังการขาย (After-sale Service) การพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology)

7. กฎหมาย คือ การจดทะเบียนพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499และแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายภาษีตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2481 และแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายคุ้มครองแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 และแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533และแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว

8. ภาษีอากร คือ ความรู้เกี่ยวกับภาษีอากรโครงสร้างของภาษีอากร หลักในการจัดเก็บภาษีอากร ภาษีอากรที่จัดเก็บจากการประกอบกิจการ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรผู้ประกอบการอาชีวศึกษาจะต้องสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ ได้แก่

1. รูปแบบการประกอบกิจการ คือ การบริหารจัดการธุรกิจ

2. ธุรกิจ คือ หน้าที่ของธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

3. แผนธุรกิจ คือ ความหมายของแผนธุรกิจ ความสำคัญของแผนธุรกิจ วัตถุประสงค์ของแผนธุรกิจ ประโยชน์ของแผนธุรกิจ ลักษณะของแผนธุรกิจที่ดี องค์ประกอบของแผนธุรกิจ ตัวอย่างการเขียนแผนธุรกิจ

4. การวางแผนทางการเงิน คือ ความหมายของการวางแผนทางการเงิน ขั้นตอนในการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การวางแผนทางการเงิน ประโยชน์ของการวางแผนทางการเงิน

5. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ คือ กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายประกอบกิจการโรงงาน กฎหมายเครื่องหมายการค้ากฎหมายอื่นๆ

พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) กล่าวว่า กรอบแนวคิดของผู้ประกอบการ ด้านความรู้ ประกอบด้วย

1. ธุรกิจ คือ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ ลักษณะของธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ
2. การบริหารทางการเงิน คือ งบการเงิน งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด
3. ยอมรับความเสี่ยง คือ การจัดการความเสี่ยง การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การป้องกันเพื่อลดความเสี่ยง การเฉลี่ยหรือโอนความเสี่ยง
4. การจัดการการผลิต คือ กระบวนการผลิต การจัดหาวัตถุดิบ

จากการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ ที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิเคราะห์ สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้ ดังตาราง 3



**ตาราง 3** สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้

| สมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษา<br>ด้านความรู้ | นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
|--|-----------------------------------|---------------------|-------------------------------|--------------------------|--|------------------------------|--|-----------------------------|-----------------------------|------|
|  | Verni Y. Ismail (2557)            | Kissi Ernest (2558) | Raquel Ferreras-García (2563) | พัชรินทร์ ชัยบุตร (2560) | สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา<br>และวิชาชีพ (2562) | กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) | คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์แม่ข่าย<br>ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) | มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) | สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) | สรุป |
| 1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป  |                                   |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 1.1 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ   | ✓                                 | ✓                   | ✓                             | ✓                        | ✓  | ✓                            | ✓  | ✓                           |                             |      |
| 1.2 การยอมรับความเสี่ยง  |                                   |                     | ✓                             |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 1.3 การออกแบบเบื้องต้น<br>ของโมเดลธุรกิจ                                 |                                   |                     | ✓                             |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 2. ความรู้เกี่ยวกับ<br>ผู้ประกอบการ                                      |                                   |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 2.1 ความเป็นผู้ประกอบการ   | ✓                                 |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 2.2 การบัญชี   |                                   |                     |                               |                          |  | ✓                            | ✓  | ✓                           |                             |      |
| 2.3 การเขียนแผนธุรกิจ  |                                   |                     |                               |                          | ✓  | ✓                            | ✓  |                             |                             |      |
| 3. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนิน<br>ธุรกิจ                                   |                                   |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 3.1 การตลาด  |                                   | ✓                   |                               |                          |  | ✓                            | ✓  | ✓                           | ✓                           |      |
| 3.2 การจัดการองค์กร<br>เพื่อการประกอบการ                                 |                                   |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             | ✓    |
| 3.3 การผลิต  |                                   |                     | ✓                             |                          |  | ✓                            | ✓  |                             |                             | ✓    |
| 3.4 การลงทุน   |                                   |                     |                               |                          | ✓  |                              |  |                             |                             |      |
| 3.5 การจัดการทรัพยากร<br>บุคคล   |                                   |                     | ✓                             |                          |  | ✓                            |  |                             |                             |      |
| 4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย<br>และภาษีอากร                                 |                                   |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |      |
| 4.1 กฎหมาย   | ✓                                 |                     |                               |                          | ✓  | ✓                            |  |                             |                             | ✓    |
| 4.2 ภาษีอากร   | ✓                                 |                     |                               |                          |  |                              |  | ✓                           |                             | ✓    |

จากตาราง 3 จากการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านความรู้

ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย รูปแบบการประกอบธุรกิจ ได้แก่ การบริหารจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ (SWOT) การบริหารบุคคล การเงินบัญชี กฎหมายธุรกิจ และการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบ การใช้ทรัพยากรในการผลิต การขาย/บริการ

ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ประกอบด้วย การบัญชี การเขียนแผนธุรกิจ ได้แก่ แนวคิดหลักการธุรกิจ ความเป็นมาของธุรกิจวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส แผนการตลาด ช่องทางจำหน่าย บริหารทรัพยากร แผนการดำเนินงานกิจกรรมหลักแผนการเงินแผนฉุกเฉิน

ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย การตลาด ได้แก่ การบริหารการตลาด ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือเรียกว่า 4P's ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promoting) การผลิต ได้แก่ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control) เครือข่ายธุรกิจ ได้แก่ จัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement) ข้อมูลการตลาด (Marketing Intelligence) การบริการหลังการขาย (After-sale Service) พัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology)

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ประกอบด้วย กฎหมาย ได้แก่ กฎหมายแรงงาน ที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าว พระราชบัญญัติการประกันสังคม การเลิกจ้าง กฎหมายหรือข้อบังคับอื่นๆ เฉพาะธุรกิจ เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค และภาษีอากร ได้แก่ ภาษีแสดมป์ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสรรพสามิต ภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย

ด้านทักษะ มีรายละเอียด ดังนี้

Raquel Ferreras-Garcia (2020) ได้กล่าวว่าสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้านทักษะ ประกอบด้วย

1. การจัดการความคิด
2. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
3. การแก้ปัญหา
4. การตัดสินใจ
5. การสร้างเครือข่าย

Kissi Ernest (2015) ได้สรุปว่าผู้ประกอบการควรมีทักษะ ประกอบด้วย

1. การคิดเชิงสร้างสรรค์
2. การใช้คอมพิวเตอร์

### 3. การจัดการทางการเงิน

Verni Y. Ismail (2014) ได้สรุปว่าผู้ประกอบการควรมีทักษะ ประกอบด้วย

1. การวางแผนทางตลาด
2. การจัดองค์กรและการวางแผน
3. การจูงใจ
4. การควบคุมทางการเงิน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) กล่าวว่าในการพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษา ประกอบด้วย

1. ทักษะการเขียนแผนธุรกิจ คือสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และปัจจัยแวดล้อม แผนการจัดการ แผนการตลาด แผนการเงิน แผนการผลิต แผนฉุกเฉิน
2. ทักษะการสื่อสาร คือการใช้คำถาม ระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูล การพึ่งพาอาศัยกัน การถ่ายทอดและสร้างความรู้
3. ทักษะด้านการผลิต คือการวางแผนการผลิต การบริหารจัดการคุณภาพเบื้องต้น การคำนวณต้นทุนการผลิต
4. ทักษะด้านการตลาด คือการแบ่งส่วน การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระบุคู่แข่งชั้นทางตรง และคู่แข่งชั้นทางอ้อม การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด (กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การตั้งราคา กลยุทธ์ช่องทางการจัดจำหน่าย กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด)
5. ทักษะการขาย คือแนวคิดทางการขาย การสื่อสารเสนอขาย การติดต่อประสานการขาย
6. ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ยูทูบ (YouTube)

คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา.(2563) คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ได้กล่าวว่าความเป็นผู้ประกอบการมีทักษะในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

1. การผลิต คือ การวางแผนและการออกแบบการผลิต การดำเนินการผลิต การจัดการคุณภาพ
2. การตลาด คือ การกำหนดทิศทางและแนวทางในการตลาด การกำหนดกลยุทธ์การตลาด
3. การเขียนแผนธุรกิจ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ แผนการตลาด แผนการจัดการและแผนคน แผนการผลิต แผนการเงิน แผนการดำเนินงาน แผนฉุกเฉิน

4. นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ คือการคิดค้นพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ต่อยอดธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) ได้สรุปว่าทักษะของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย

1. การเขียนแผนธุรกิจ คือการทำความเข้าใจกับตนเอง กำหนดวัตถุประสงค์ธุรกิจ แผนการตลาด แผนการจัดการและแผนกำลังคน แผนการผลิต แผนการเงิน แผนการดำเนินงาน แผนฉุกเฉิน
2. การเป็นผู้นำ คือการจัดองค์การ การชักนำ การควบคุม
3. การสื่อสาร คือการใช้คำถาม ระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การทำงานกลุ่ม
4. การตลาด คือการกำหนดเป้าหมายทางการตลาด กลยุทธ์ทางการตลาด การกำหนดราคา การนำเสนอสินค้าและบริการ

5. การขาย คือการวางแผนด้านการส่งเสริมการขาย การวางแผนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจการบริการการขายและการสั่งซื้อสินค้าของลูกค้า การสื่อสารทางการขาย

สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) ได้สรุปแนวคิดทักษะความเป็นผู้ประกอบการที่จะต้องพัฒนาให้กับนักศึกษา ประกอบด้วย

1. การผลิต คือการออกแบบสินค้าและบริการ กระบวนการผลิต การจัดส่งสินค้า การควบคุมคุณภาพ
2. การเงิน คือการบริหารการเงิน การวางแผนและการจัดการทางการเงิน งบการเงิน เพื่อการบริหารจัดการ
3. การขาย คือการส่งเสริมการขาย การขายเพื่อการค้า

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) กล่าวว่าทักษะวิชาชีพของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย

1. การเขียนแผน คือการวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดวัตถุประสงค์ แผนการตลาด แผนการจัดการ แผนการผลิต แผนการเงิน แผนการดำเนินงาน แผนฉุกเฉิน
2. การลงทุน คือแผนทางการเงิน การบริหารจัดการเงินทุน
3. การสื่อสาร คือกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การใช้คำถาม ระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การช่วยเหลือเกื้อกูล การพึ่งพาอาศัยกัน การถ่ายทอดและสร้างความรู้
4. ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ยูทูบ (YouTube)

พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) ได้สรุปว่าผู้ประกอบการต้องมีทักษะ ประกอบด้วย

1. การผลิตสินค้าและบริการ
2. การเขียนแผนธุรกิจ คือสร้างแนวคิดทางธุรกิจ ตั้งเป้าหมาย วิจัยและวิเคราะห์ตลาด สร้างแผนภูมิ SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ

สร้างแผนการตลาด สร้างแผนการจัดการทรัพยากรบุคคล สร้างแผนการจัดการทางการเงิน  
ดำเนินการตามแผน

3. การวางแผนกลยุทธ์ คือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน การวิเคราะห์  
สภาพแวดล้อมภายนอก

4. ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม คือการพัฒนานวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์

จากการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิเคราะห์ สมรรถนะความ  
เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้าน  
ทักษะ ดังตาราง 4

**ตาราง 4** สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ

| สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ<br>ของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>ด้านทักษะ | นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา |                     |                               |                        |  |                              |  |                             |
|--|-----------------------------------|---------------------|-------------------------------|------------------------|--|------------------------------|--|-----------------------------|
|  | Verni Y. Ismail (2557)            | Kissi Ernest (2558) | Raquel Ferreras-Garcia (2563) | พิพัฒน์ ชัยบุตร (2560) | สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ<br>วิชาชีพ (2562) | กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) | คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะ<br>ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) | มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) |
| 1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน                                       |                                   |                     |                               | ✓                      | ✓  |                              | ✓  | ✓                           |
| 1.1 การผลิตสินค้าและบริการทักษะการเขียน<br>แผนธุรกิจ               |                                   |                     |                               |                        |  | ✓                            |  |                             |
| 1.2 การขาย   |                                   |                     |                               |                        |  | ✓                            |  | ✓ ✓                         |
| 2. ความสามารถในการสื่อสารและสร้าง<br>ปฏิสัมพันธ์                   |                                   |                     |                               |                        |  |                              |  |                             |
| 2.1 การสื่อสาร   |                                   |                     |                               |                        | ✓  | ✓                            |  | ✓ ✓                         |
| 2.2 การสร้างเครือข่าย  |                                   | ✓                   |                               |                        |  |                              |  |                             |
| 3. ช่องทางการสื่อสาร   |                                   |                     |                               |                        | ✓  | ✓                            | ✓  |                             |
| 4. การตัดสินใจ   |                                   | ✓                   |                               |                        |  |                              |  |                             |

จากตาราง 4 จากการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านทักษะ

ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การผลิตสินค้าและบริการ ทักษะการเขียน แผนธุรกิจ ได้แก่ สร้างแนวคิดทางธุรกิจ ตั้งเป้าหมาย วิจัยและวิเคราะห์ตลาด สร้างแผนภูมิ SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ สร้างแผนการตลาด สร้างแผนการจัดการทรัพยากรบุคคล สร้างแผนการจัดการทางการเงิน ดำเนินการตามแผน และการขาย

ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย กิจกรรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การใช้คำถาม ระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การทำงานกลุ่ม การปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การช่วยเหลือเกื้อกูล การพึ่งพาอาศัยกัน การถ่ายทอดและสร้างความรู้ การสื่อสาร และช่องทางการสื่อสาร ได้แก่ เฟสบุ๊ค (Facebook) แอปพลิเคชันไลน์ (Line) ยูทูป (YouTube)

ด้านคุณลักษณะ มีรายละเอียด ดังนี้

Raquel Ferreras-Garcia (2020) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการคือ จริยธรรม ในทางธุรกิจ

Kissi Ernest (2015) ได้สรุปว่าความคิดริเริ่ม ความต้องการความสำเร็จเป็นส่วนหนึ่งของ คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

Verni Y. Ismail (2014) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้ประกอบการให้มีคุณลักษณะ ส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ความรับผิดชอบในการทำงาน ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา ความอดทน และความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) กล่าวว่าสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้าน คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ซื่อสัตย์ ยุติธรรม เคารพสิทธิของบุคคลอื่น การดูแลสิ่งแวดล้อม

คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) ได้กล่าวว่าสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการ ด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย รับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ เสียสละ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) ได้สรุปว่าผู้ประกอบการ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณ คุณค่าจริยธรรมธุรกิจต่อสังคม ธรรมเนียมปฏิบัติ และ บรรษัทภิบาลเป็นคุณลักษณะ

สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) ได้สรุปว่า ความเป็นผู้ประกอบการ นอกจากความรู้ ทักษะ ยังมีคุณลักษณะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสมรรถนะให้นักศึกษาซึ่ง ประกอบด้วย หลักสิทธิ มนุษยชน ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ ความเสียสละ การเคารพ สิทธิของบุคคล

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) กล่าวว่าสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบในการทำงาน ได้แก่ ความเอาใจใส่ในการทำงาน ความขยันหมั่นเพียร ความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา การยอมรับผลการกระทำของตนเอง ความอดทน การปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น

2. จริยธรรมทางธุรกิจ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือความเสียสละ การเคารพสิทธิของบุคคล

พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) ได้สรุปสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแทนของการผสมผสานของ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ซึ่งคุณลักษณะ ประกอบด้วยจริยธรรมทางธุรกิจ คือ จริยธรรมขององค์กรธุรกิจ บรรษัทภิบาล ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ จากการศึกษา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น นำมาวิเคราะห์ สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังตาราง 5

**ตาราง 5** สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะ

|   | นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา |                     |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |
|---|-----------------------------------|---------------------|-------------------------------|--------------------------|--|------------------------------|--|-----------------------------|-----------------------------|
| สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะ | Verni Y. Ismail (2557)            | Kissi Ernest (2558) | Raquel Ferreras-Garcia (2563) | พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) | สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) | กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563) | คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์แม่ข่ายผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (2563) | มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563) | สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) |
| 1.ความรับผิดชอบ ในการทำงาน                                      | ✓                                 |                     |                               |                          | ✓  |                              |  |                             |                             |
| 2.ความคิดสร้างสรรค์   | ✓                                 | ✓                   |                               |                          |  |                              |  |                             |                             |
| 3.การมีจริยธรรมทางธุรกิจ  |                                   |                     | ✓                             | ✓                        |  | ✓                            | ✓  | ✓                           | ✓                           |

จากตาราง สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านคุณลักษณะ

ความรับผิดชอบในการทำงาน ได้แก่ ความเอาใจใส่ในการทำงาน ความขยันหมั่นเพียร ความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา การยอมรับผลการกระทำของตนเอง ความอดทน การปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องตัว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) บุรณาการณ์รายวิชา ใครงานวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม และการมีจริยธรรมทางธุรกิจ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ ความเสียสละ การเคารพสิทธิของบุคคล การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม

### แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มอบให้ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ มีการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งให้องค์ความรู้ด้านธุรกิจแก่ นักเรียน นักศึกษาและส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ กิจกรรมภายใต้ศูนย์ บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสบการณ์การทำธุรกิจทั้งในและนอก สถานศึกษา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ต่อยอดไปเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็แนวทางในการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ ระดับสถานศึกษา งานส่งเสริมผลิตผล การค้าและประกอบธุรกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมผลิตผล จัดทำแผนธุรกิจร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อสร้างรายได้ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำกลไกการขับเคลื่อนผู้เรียนอาชีวศึกษาของศูนย์บ่มเพาะให้มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการ หรือสามารถพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิมและความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ตัวชี้วัดความสำเร็จ สถานศึกษามีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐบาลให้ประกอบธุรกิจของตนเอง หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิมและสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้

#### ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐบาลทุกแห่งมีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ



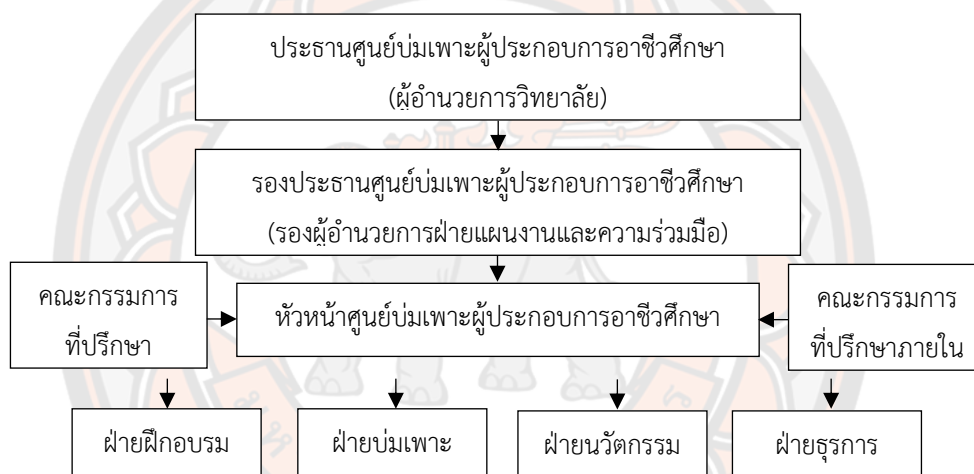
2. สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐบาลทุกแห่งมีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถให้ผู้เรียนประกอบธุรกิจ หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม
3. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้ประกอบธุรกิจระหว่างเรียน
4. ผู้เรียนที่ผ่านการบ่มเพาะจากศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้
5. มีการนำสิ่งประดิษฐ์ โครงการงานวิทยาศาสตร์ โครงการธุรกิจ โครงการงาน ฯลฯ มาต่อยอดในเชิงพาณิชย์

#### **บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา**

การดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและศึกษาทำความเข้าใจในโครงสร้างการบริหารงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ตลอดจนการศึกษาทำความเข้าใจใน ภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อการบริหารจัดการและสนับสนุนการดำเนินงานผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในการกำหนดภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในแต่ละรอบปีการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด กำกับติดตาม ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาตามกรอบแนวคิด ดังนี้เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญและศึกษาภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงาน ซึ่งภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มีพอสังเขป ดังนี้

1. กำหนดการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการไว้ในมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
2. กำหนดการพัฒนาศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาและผู้เรียน ไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา 3-5 ปี แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ได้พัฒนาศักยภาพตามความจำเป็นและเหมาะสม

4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาประจำปี
5. ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
6. นิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา
7. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการส่งแผนธุรกิจ เข้าร่วม ประกวด หรือแข่งขันทักษะในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ ที่หน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น



★ ครูที่ปรึกษาธุรกิจ ★ หัวหน้าแผนกวิชา

★ ครูที่ปรึกษาเฉพาะด้าน ★ หัวหน้างานวิจัย

(ด้านบัญชี/การผลิต/ครูผู้สอนโครงการ/โครงการ/สิ่งประดิษฐ์การตลาด/การจัดการ)

ภาพ 1 โครงสร้างการบริหารศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา  
ที่มา : คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

### การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาเพื่อให้ได้ทราบถึงผลการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถให้กับผู้เรียน หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจ ให้มีความรู้ มีความสามารถที่จะประกอบธุรกิจ หรือพัฒนาต่อยอดธุรกิจเดิม ระดับสถานศึกษา

คณะกรรมการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา 1 ชุด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา และตัวแทน ครูที่ได้รับการคัดเลือกภายในสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 7 คน แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา

คุณสมบัติของคณะกรรมการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา

1. ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือข้าราชการครูหรือพนักงานราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาตามแต่กรณี
2. ผ่านการอบรม หรือผ่านการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาในปีที่ประเมินหรือเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจในบริบทของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา
3. การประเมินในระดับสถานศึกษา คณะกรรมการประเมินจะต้องประเมินด้วยความยุติธรรมไม่ลำเอียง

การประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา ใช้เครื่องมือในการประเมิน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การรายงานข้อมูลการดำเนินงานในระบบออนไลน์ ที่ [bic.nawamin.ac.th](http://bic.nawamin.ac.th)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 รายงานการปฏิบัติงานการส่งเสริมศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2 เอกสาร/หลักฐาน/ร่องรอย การดำเนินงานใช้เครื่องมือประเมินผลศูนย์บ่มเพาะฯ

จำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ศักยภาพศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานของหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและครูที่ปรึกษาธุรกิจหรือครูที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ด้านการฝึกอบรม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ด้านการศึกษาดูงานที่สอดคล้องกับธุรกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การประเมินคุณภาพและความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การดำเนินงานตามแผนธุรกิจใหม่

ตัวบ่งชี้ที่ 6 การดำเนินงานตามแผนธุรกิจเดิมหรือต่อยอดธุรกิจเดิม

ตัวบ่งชี้ที่ 7 การใช้ธุรกิจในสถานศึกษาเป็นแหล่งการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพ

ครูที่ปรึกษาธุรกิจหรือครูที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนและการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ

ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ของการบ่มเพาะผู้เรียนและการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ

ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา (5 คะแนน)

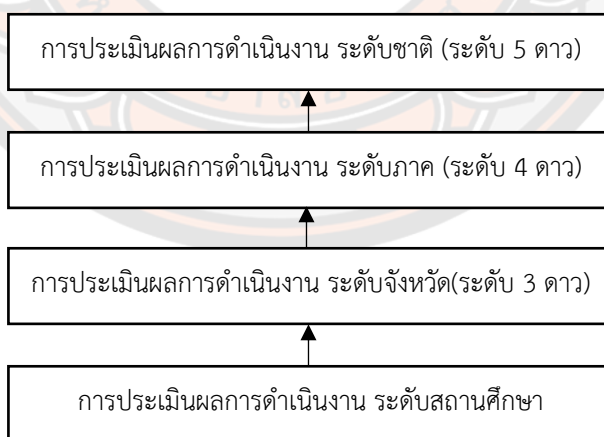
ผลการประเมินระดับสถานศึกษา พิจารณาจากเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับ ดี คะแนนร้อยละ 75 - 100

ระดับ พอใช้ คะแนนร้อยละ 50 - 74

ระดับ ปรับปรุง คะแนนร้อยละ 1 - 49

#### การประเมินผลการดำเนินงาน



เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ได้กำหนดกรอบการดำเนินการไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย กรอบทิศทางและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาให้กับสถานศึกษา

2. กำหนดแผนการดำเนินงานและการบริหารจัดการงบประมาณ ตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดทำเอกสารแนวทางการปฏิบัติงานตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบออนไลน์

4. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานตามภารกิจของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา โดยการดำเนินงานจะแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา โดยการรายงานผ่านระบบออนไลน์

รูปแบบที่ 2 การติดตามผลการดำเนินงาน ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม ด้วยแบบสอบถาม

รูปแบบที่ 3 การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ

6. จัดประชุมวิชาการ การดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย

6.1 กิจกรรมเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบที่มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

6.2 จัดนิทรรศการแสดงผลงาน นวัตกรรมเด่นของสถานศึกษาตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

6.3 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานศึกษาต้นแบบที่มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ตามกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

7. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน

8. รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเผยแพร่เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน

## แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

### ความหมายของรูปแบบ

Cummings, T.G., and Worley, C.G. (2013) กล่าวว่า รูปแบบ Model ไว้ในอภิธานศัพท์ว่าเป็นการย่อส่วน (Simplification) ปรากฏการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดให้ง่ายต่อการศึกษา และทำความเข้าใจ เป็นการแสดงให้เห็นแบบแผนที่เป็นรูปธรรมของทฤษฎี หรือเป็นการประพจน์ ปฏิบัติในเชิงอุดมคติเพื่อให้คนอื่นๆ สามารถเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนโดยอ้างอิงหรือดัดแปลงจากพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง

AR dictionary (2008) กล่าวว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง แบบจำลองที่เป็นสัดส่วนหรือเป็นประเภทเดียวกัน กับของจริงหรือสัญลักษณ์ของการเป็นตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้

ธเนตร ตัญญวงษ์ (2561) ได้สรุปว่า รูปแบบ หรือ Model หมายถึง แบบจำลองในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความจริงของปรากฏการณ์ที่สามารถอธิบายได้โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยจัดระบบความคิดให้เข้าใจง่ายและเป็นระเบียบ

รัตน์ บัวสนธ์ (2562) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง รูปแบบ ซึ่งตรงกับคำว่า “Model” การยกร่างรูปแบบให้ตรงหรือสอดคล้องกับความเหมาะสมกับความหมายของคำว่า “Model” มักจะมีความหมายสำคัญอยู่ 3 ความหมาย ได้แก่

ความหมายที่ 1 “Model” หมายถึง แผนภาพคล้ายหรือภาพสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง ความหมายของ “Model” หรือรูปแบบเป็นความหมายซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

ความหมายที่ 2 “Model” หมายถึง เป็นความสัมพันธ์ของแบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อเรียกว่า “Mathematical model”

ความหมายที่ 3 “Model” หมายถึง แผนที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง “Model” ในความหมายนี้ บางทีเรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น คำว่า “Teaching Model” (รูปแบบการสอน) “Administration Model” (รูปแบบการบริหาร) “Evaluation Model” (รูปแบบการประเมิน) เป็นต้น จากความหมายของ “รูปแบบ” ซึ่งจากคำว่า “Model” ทั้ง 3 ความหมายนั้นก็จะเห็นว่าการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่เรียกว่ารูปแบบการบริหารก็จะมี ความหมายตรงกับ ความหมายทั้ง 3 นั้นเอง

ทศนา เขมมณี (2550) กล่าวว่า รูปแบบ (Mode) เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลเป็นคำอธิบาย แสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบายเป็นแผนผังไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นรูปแบบจึงเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบเสาะหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แผนภาพย่อส่วนของทฤษฎี แนวคิด หรือแนวทางในการพัฒนา เพื่อให้บุคคลได้ใช้ข้อมูลพื้นฐานมาอธิบาย ทำความเข้าใจ ให้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์

### ประเภทของรูปแบบ

Hersey,P.and Blanchard ,K.H. (1996) กล่าวว่า รูปแบบกับทฤษฎี ไม่ใช่สิ่งเดียวกันแต่มีความสัมพันธ์กันใน 2 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) คือ โมเดลที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์ งานวิจัยหรือทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อหาข้อสรุปที่ใช้อธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ของเรื่อง ที่ศึกษา เมื่อทดสอบโมเดลกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้แล้ว ถ้ามีความสอดคล้องกัน โมเดลนั้นก็มีความ น่าเชื่อถือ อันอาจนำไปสู่การสร้างทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ ต่อไป ดังนั้นการสร้างโมเดลเชิงทฤษฎีจึงอาจ เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการสร้างทฤษฎีใหม่ๆ เท่านั้น

2. รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model) โมเดลที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้ เข้าใจทฤษฎีนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้น หรือเพื่อนำไปใช้อธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษาดังนั้น โมเดล จึงเป็นเพียงรูปแบบอย่างหนึ่งที่ได้จากการถ่ายทอดจาก ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ

รัตนะ บัวสนธ์ (2562) กล่าวว่า รูปแบบหรือแนวทางทฤษฎีการบริหารจัดการศึกษา อาจแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆตามขอบข่ายภารกิจการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา ชั้นพื้นฐาน ดังนั้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา จึงอาจแบ่งเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสามารถดำเนินการวิจัยและพัฒนาแบ่งกลุ่มสาระการ เรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การพัฒนารูปแบบการเพิ่มเติมประสิทธิภาพการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย หรือกลุ่ม สาระอื่น ๆ

2. รูปแบบการบริหารงานบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนอาจทำการ วิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนได้หลายลักษณะโดยจัดทำโครงการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ การฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การยกย่องให้ขวัญและกำลังใจการสร้างจิตสำนึกความรักในองค์กร เหล่านี้

3. รูปแบบเทคนิคการบริหารงบประมาณ หมายถึง การพัฒนาระบบการติดตามควบคุม การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดหางบประมาณเพิ่มเติมในลักษณะเป็นเงินรายได้ ของโรงเรียนจากกิจกรรมต่างๆหรือโครงการต่างๆ เช่น โครงการทอดผ้าป่า หรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ของโรงเรียน

4. รูปแบบเทคนิคการจัดการอาคารสถานที่ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ประเภทนี้ ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การวางแผนการใช้อาคารสถานที่อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรหรือแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

จิรววัฒน์ นิจนตร (2560) กล่าวว่า รูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษารูปแบบมีหลายประเภททั้งในเชิงกายภาพที่เป็นรูปธรรมและ เชิงแนวคิด ที่เป็นนามธรรม สำหรับรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็น รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจ ในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ ในการบรรยายหรืออธิบาย ปรากฏการณ์ที่ศึกษา ด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์ เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ และรูปแบบที่นำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

ปิยะนารถ สิงห์ชู (2564) กล่าวว่า รูปแบบมีหลายประเภท เช่น รูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็น รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบที่นำเอา ตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบ รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน กล่าวคือ เป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้น แต่ละสาขามีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้ 1) รูปแบบเชิงทฤษฎี (นามธรรม) สร้างขึ้นจากประสบการณ์งานวิจัยหรือทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อหาข้อสรุป 2) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (รูปธรรม) เพื่อสร้างความเข้าใจ ในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรมหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา ด้วยภาษา แผนภูมิ รูปภาพ รูปแบบ

#### คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ

Keeves, Peter J. (1988) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (associative relationship)
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย



4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร ในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

ศักดิ์ชัยภูเจริญ (2558) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรประกอบด้วยองค์ประกอบของ ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง และคงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษาได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปสู่ความคิดใหม่ ช่วยขยายความรู้และนำไปสู่การแสวงหาคำตอบความรู้ได้มากขึ้น ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

ชมแข พงษ์เจริญ (2555) กล่าวว่า รูปแบบหรือแบบจำลองที่ดี ควรจะต้องสามารถอธิบาย หรือเป็นตัวแทนของเรื่องหรือสถานการณ์ ที่ต้องการศึกษา หรือต้องการอธิบายได้อย่างชัดเจนและสมเหตุสมผล

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ เป็นการสร้างโมทัศน์ใหม่ ในการนำไปใช้กับ ขอบข่ายภารกิจการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา

#### **การพัฒนาารูปแบบ**

วารุ เฟิงส์วีสดี (2553) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ไว้ว่ากระบวนการวิจัย สรุปได้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การทดสอบสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

ชมแข พงษ์เจริญ (2555) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ไว้ว่า โดยทั่วไปแบ่งเป็นตอน ๆ ได้แก่ การสร้างรูปแบบ (Construct) และ การหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดแต่ละขั้นตอนจะมีการดำเนินการอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ

ประจวบ หนูเลี้ยง และคณะ (2558) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ไว้ว่า แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างรูปแบบ และ การหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดแต่ละขั้นตอนจะมีการดำเนินการอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด

สกุลการ สังข์ทอง (2562) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ไว้ว่า การพัฒนารูปแบบ มีขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล 2) การออกแบบและพัฒนา 3) ทดลองใช้ และ 4) ประเมินผล

วลิตา อุ่นเรือน (2563) ได้กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ไว้ว่า การพัฒนารูปแบบมีขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูล 2) พัฒนา 3) การออกแบบและ 4) การปรับปรุง

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างรูปแบบ และ การหาความเป็นไปได้ของรูปแบบ การดำเนินการอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Nancy Latham และคณะ (2023) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบกระบวนการพัฒนาสมรรถนะในระดับอุดมศึกษาพบว่า ขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพัฒนาสมรรถนะมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดปัญหา 2) กำหนดแผนพัฒนา 3) ดำเนินการพัฒนาตามแผน 4) ประเมินผลและติดตามผลการพัฒนา

Aurik Gustomo และคณะ (2017) ได้ศึกษาการสร้างกรอบแนวคิดของสมรรถนะของผู้ประกอบการ: มุมมอง Ontological พบว่า ประการแรก ความจำเป็นของกรอบแนวคิดในการปฏิบัติหน้าที่เป็นแนวทางในการเรียนการสอน / การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาความยั่งยืนของธุรกิจ ประการที่สอง ผู้ประกอบการต้องบริหารจัดการความสามารถที่แตกต่างกัน 3 ประการ แต่มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สุดท้าย กรอบนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและวัดความสามารถได้

Raghuram Rajan (2016) ได้ศึกษา จรรยาบรรณทางการตลาด พบว่า จริยธรรมทางการตลาดเป็นจริยธรรมประยุกต์ด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักการทางศีลธรรมที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินงานและระเบียบการตลาดประกอบด้วย 1) ซื่อสัตย์ 2) รับผิดชอบต่อ สังคม 3) ยุติธรรม 4) เคารพสิทธิ์ 5) โปร่งใส 6) พลเมืองที่ดี ด้วยเหตุนี้สำคัญต่อการตลาดเชิงจริยธรรม

Naomi Birdthistle และคณะ (2016) ได้ศึกษาสมรรถนะผู้ประกอบการในเยาวชนยุคปัจจุบันตามทัศนคติของครูวัตถุประสงค์: จุดประสงค์ของบทความนี้คือเพื่อสร้างสมรรถนะสามารถผู้ประกอบการ ในนักเรียนในสาธารณรัฐไอร์แลนด์ผ่านโครงการ Student Enterprise Awards (SEA) จุดเน้นของปฏิสัมพันธ์ของครูกับโปรแกรม ผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ โปรแกรม SEA นี้จะช่วยดึงดูดนักศึกษาด้วยความมั่นใจในตนเองที่เพิ่มขึ้น ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอที่ดีขึ้น เก่งขึ้น นักเรียนทำให้พวกเขาได้งานทำมากขึ้น โปรแกรมนี้จัดทำโดยครูผู้สอนและนักเรียนนำไปใช้ในการฝึกและเป็นที่ยอมรับ อย่างเป็นทางการ

จินตนา ปรีสพันธ์ (2564) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรม พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น พบว่า คุณลักษณะ ได้แก่ 1) ด้านแรงจูงใจภายในตนเอง 2) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ 3) ด้านการยอมรับในความเปลี่ยนแปลง และ 4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วยคุณลักษณะและพฤติกรรม 3 ข้อ ได้แก่ การริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยขั้นตอนการพัฒนาด้านจิตพิสัยของ Bloom 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการรับรู้ ขั้นการตอบสนอง ขั้นการสร้างคุณค่า ขั้นการ

จัดระบบคุณค่า และขั้นการสร้างลักษณะนิสัย โดยใช้วิธีการสอน สถานการณ์จำลอง การศึกษาจากบุคคลต้นแบบ การเรียนรู้จากประสบการณ์) ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ(แบบทดสอบความรู้)เจตคติที่มีต่อคุณลักษณะ(แบบทดสอบเจตคติ) และพฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะ(แบบวัดพฤติกรรม)

เพ็ญลดดา ทุ้ไพเราะ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าสมรรถนะของการเป็นผู้ประกอบการแบ่งได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่สมรรถนะผู้ประกอบการความรู้ (knowledge) 1) ความรู้ด้านการเงิน2) ความรู้ด้านการลงทุน,ทักษะ (skill) 1) ทักษะทางการคิด 2) ทักษะการสื่อสาร,ลักษณะ (Trait, habits) 1) ความมั่นใจในตนเอง 2) ความกล้าเสี่ยง 3) มีวินัย 4) มีความรับผิดชอบต่อสังคม

จินตนา ปรีสพันธ์ (2564) การพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการ วิสาหกิจเริ่มต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรม พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และศึกษาผลการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการ วิสาหกิจเริ่มต้น พบว่า คุณลักษณะ ได้แก่ 1) ด้านแรงจูงใจภายในตนเอง 2) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ 3) ด้านการยอมรับในความเปลี่ยนแปลง และ 4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วยคุณลักษณะและพฤติกรรม 3 ข้อได้แก่ การริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยขั้นตอนการพัฒนาด้านจิตพิสัยของ Bloom 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการรับรู้ ขั้นการตอบสนอง ขั้นการสร้างคุณค่า ขั้นการจัดระบบคุณค่า และขั้นการสร้างลักษณะนิสัย โดยใช้วิธีการสอน สถานการณ์จำลอง การศึกษาจากบุคคลต้นแบบ การเรียนรู้จากประสบการณ์) ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ (แบบทดสอบความรู้)เจตคติที่มีต่อคุณลักษณะ(แบบทดสอบเจตคติ) และพฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะ(แบบวัดพฤติกรรม)

วิชราภรณ์ ประภาสะโนบล (2564) ได้ศึกษาการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียน พบว่า การดำเนินการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการ2) กำหนดวัตถุประสงค์ 3) ดำเนินการ 4) การวัดผลและประเมินผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2563) กล่าวว่านอกจากทักษะในวิชาชีพของตนเองแล้ว ยังมีทักษะอีก 6 ด้านที่จะทำให้การทำงานของเรานั้นประสบผลสำเร็จในธุรกิจของตนเองในฐานะผู้ประกอบการ คือ การบริหารจัดการตนเอง,การบริหารความสัมพันธ์,การแก้ปัญหาเชิงระบบ,การมีภาวะผู้นำ,การบริหารความเปลี่ยนแปลง และการบริหารดิจิทัล

ชาญชัย พรหมมี (2563) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยพะเยาซึ่งพบว่า คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการ ที่จะช่วยส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ นิสิต/นักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ เช่น ความต้องการความสำเร็จ มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม การยอมรับความเสี่ยง ความมีอิสระ ความสามารถในการแข่งขัน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังและพัฒนาได้จากกระบวนการเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง หรือเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น

กนกกาญจน์ เกตุแก้ว (2562) ได้ศึกษาโมเดลธุรกิจและการนำไปดำเนินการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องโมเดลธุรกิจและการนำไปดำเนินการ พบว่า โมเดลธุรกิจเป็นการบริหารทรัพยากรหลักของกิจการทั้งระบบ เพื่อสร้างและส่งมอบคุณค่าให้แก่ลูกค้า ให้กิจการสามารถทำกำไรได้ ส่วนองค์ประกอบของโมเดลธุรกิจจะประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ดังนี้ 1) กระบวนการหลักขององค์กร 2) ทรัพยากรหลัก 3) การสร้างและส่งมอบคุณค่าให้แก่ลูกค้า และ 4) รูปแบบการทำกำไรส่วนการนำโมเดลธุรกิจไปดำเนินการจะประยุกต์ใช้แนวคิดของการนำกลยุทธ์ไปดำเนินการ พบว่า เพื่อเป็นทิศทางช่วยให้องค์กรดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่นเดียวกัน ซึ่งงานวิจัยพบว่าองค์กรจำนวนมากล้มเหลวในการนำกลยุทธ์ไปดำเนินการเพราะเกิดความผิดพลาดด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาวะความเป็นผู้นำ 2) ด้านการสื่อสาร 3) การกำหนดความรับผิดชอบ 4) การบริหาร และ 5) การประเมินผลการดำเนินงาน จากการทบทวนวรรณกรรมนี้ทำให้ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับโมเดลธุรกิจ และสามารถนำไปดำเนินการได้จริง

พิมพ์ิกา พูลสวัสดิ์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่: กรณีศึกษานักศึกษาบริหารธุรกิจ ในภาคใต้ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ 2) เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีมุมมองว่าผู้ประกอบการมีข้อดี เป็นอาชีพที่มีอิสระ สามารถสร้างรายได้ ฐานะที่มั่นคงได้ จึงเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจต่อการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้สามารถช่วยผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการใหม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ทำให้เริ่มต้นดำเนินการทำธุรกิจได้คือ ด้านเงินทุนและประสบการณ์ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการช่วยส่งเสริมสนับสนุนเงินทุนเริ่มแรกในการทำธุรกิจของนักศึกษาจบใหม่ การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติให้ผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเริ่มลงมือทำธุรกิจ ก่อให้เกิดจำนวนผู้ประกอบการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนาได้

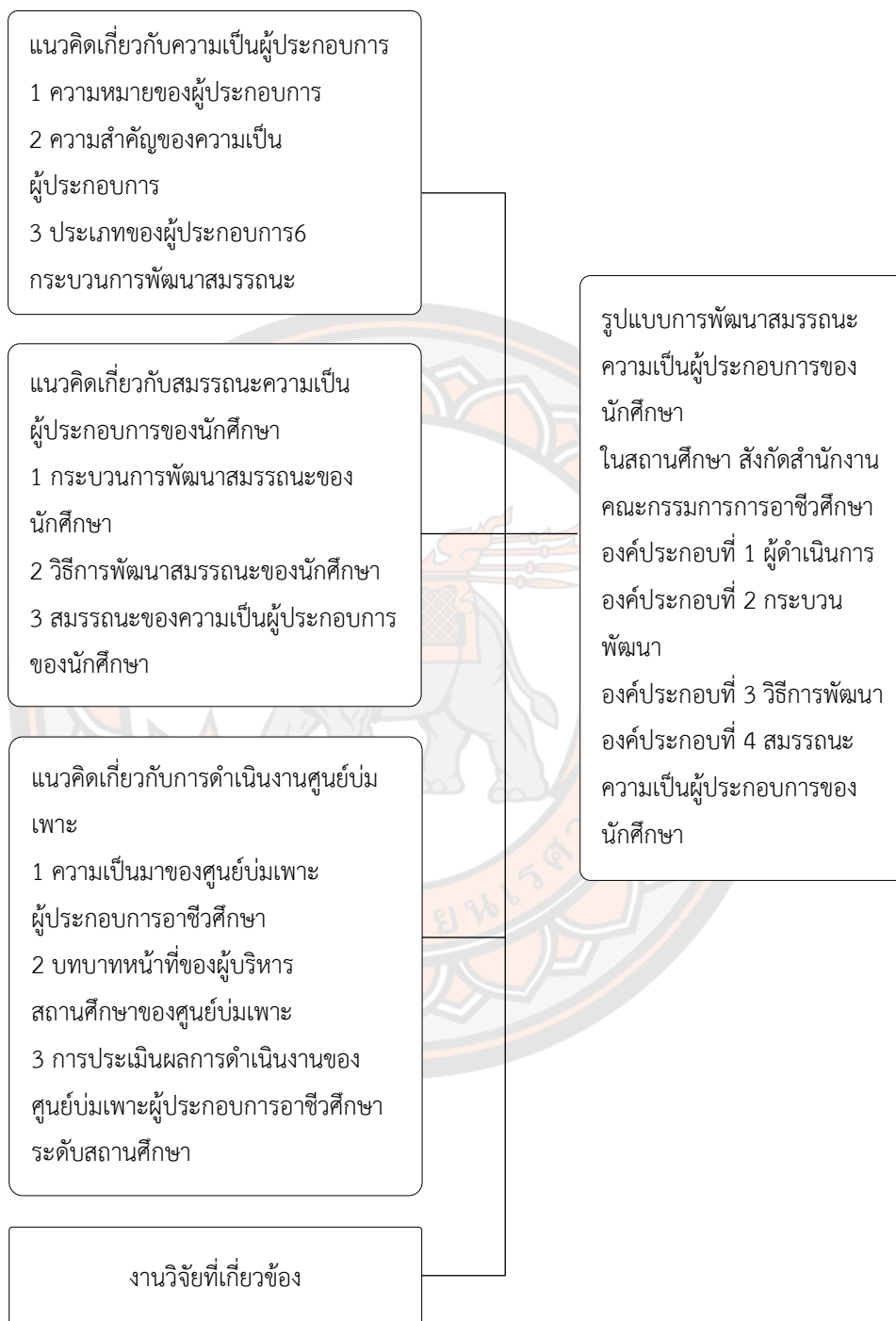
อมรเทพ ทองสีมา (2561) ได้ศึกษา กระบวนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร พบว่า พัฒนาบุคลากรมีขั้นตอน ดังนี้ สำคัญว่าใครต้องพัฒนาในเรื่องใด วางแผนการพัฒนาระยะสั้นและระยะยาวคู่กันไป กำหนดมาตรฐานในการประเมินความสำเร็จ ลงมือทำให้สำเร็จ เพื่อพัฒนาตนเอง สร้างกลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2560) ได้กล่าวถึงสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรมี 5 ข้อ ดังนี้ ความรับผิดชอบต่อสังคม,การทำงานอย่างชาญฉลาด,ความเป็นหนึ่งเดียวกัน,ความคิดสร้างสรรค์,ความยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม

เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่21สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่21พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน 9 สมรรถนะ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านมีความรู้ 1.1 มีความรู้ด้านหลักการจัดการความรู้ 1.2 มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านทักษะการ จัดการความรู้ 2.1 มีทักษะด้านการบ่งชี้ความรู้รวบรวม ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร 2.2 มีทักษะในการจัดการความรู้ที่มีอยู่ใน ตัวบุคคลหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ 2.3 มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ทำงานเป็นทีม และการร่วมมือ ร่วมใจ 2.4 มีทักษะในการแบ่งปันความรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในและนอกองค์กร 2.5 มีทักษะการคิดและแก้ปัญหาอย่างมี ระบบ และมีเหตุผล องค์ประกอบที่3สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การจัดการความรู้ 3.1 มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์ 3.2 มีความรับผิดชอบในการแบ่งปัน ความรู้เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

เกรียงไกร ธุระพันธ์ (2558) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะเน้นการนำไปสู่การปฏิบัติ พบว่า ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาหลักความจำเป็น 2) หาแนวทาง ความเหมาะสม การพัฒนา 3) ดำเนินการพัฒนา 4) การประเมินผล

## กรอบแนวคิดของการวิจัย

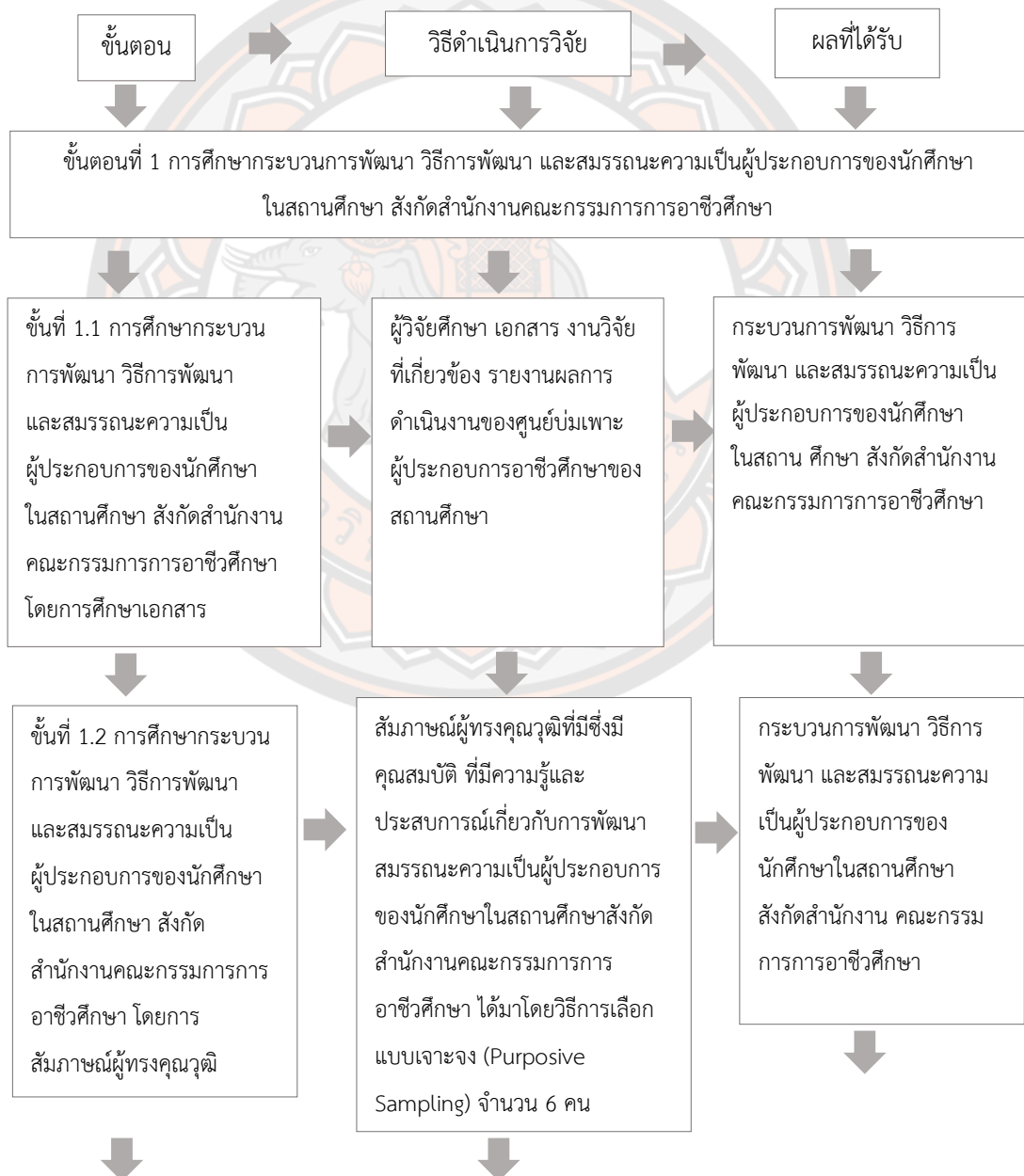


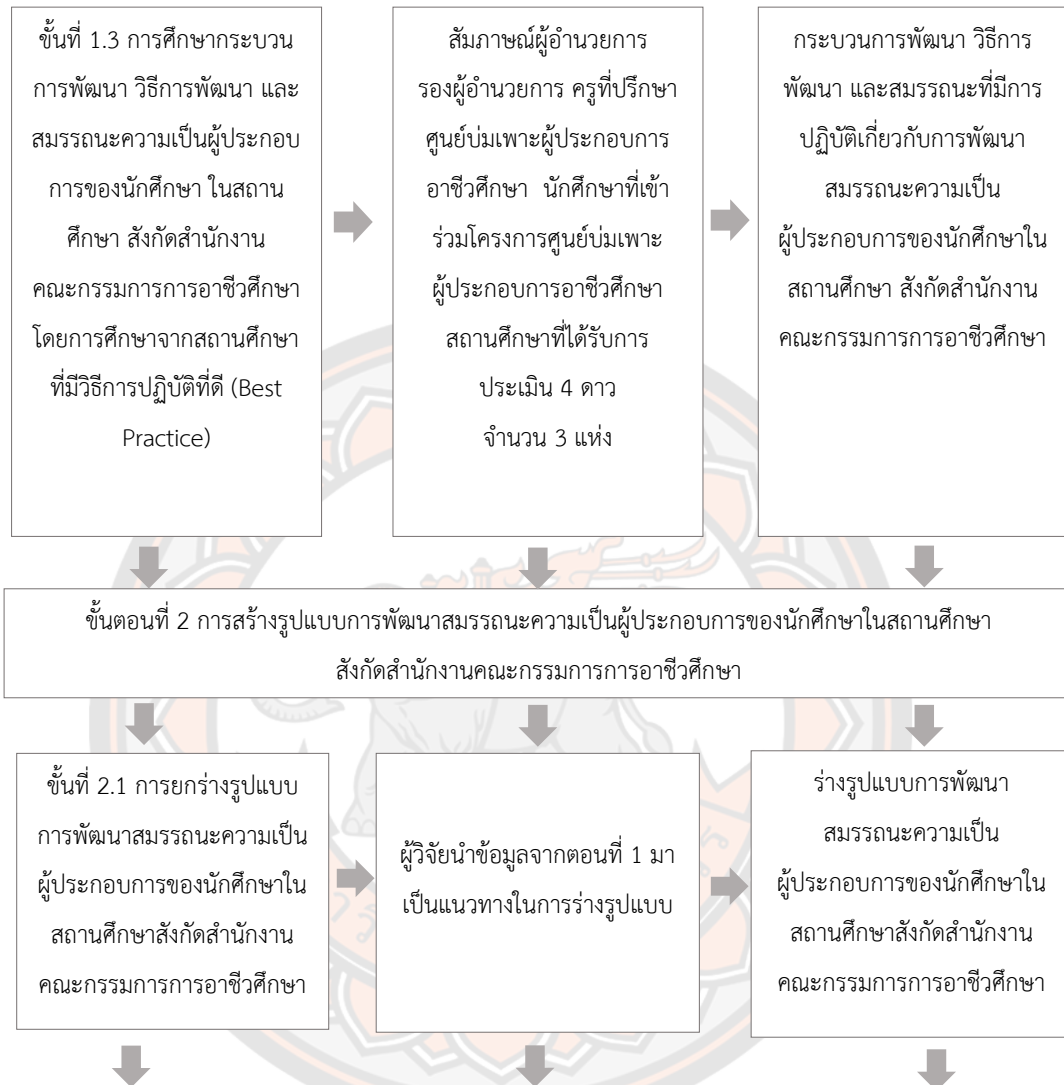
ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

### บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

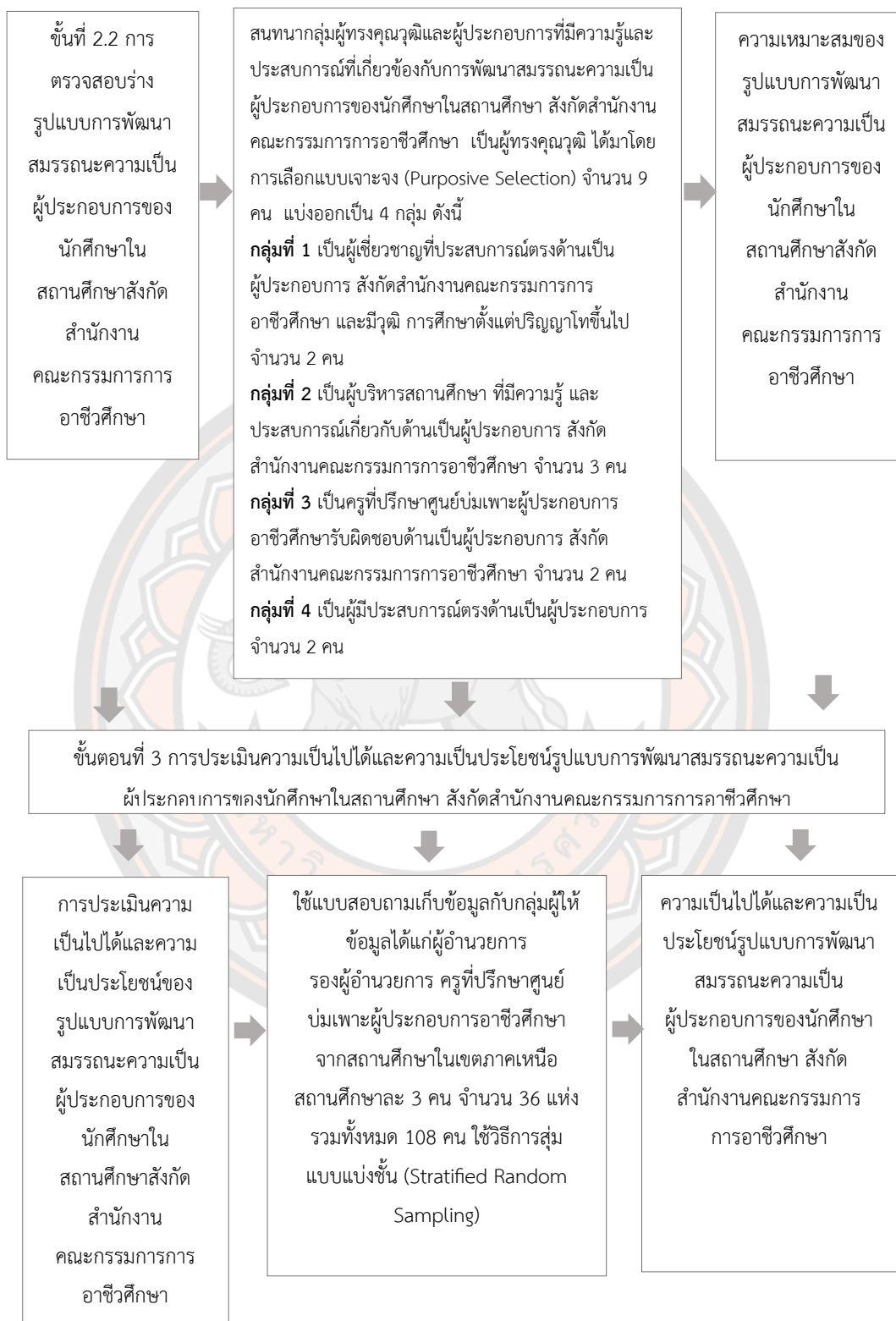
การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย  
รวม 3 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพ

#### ลำดับขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย









ภาพ 3 ลำดับขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย

## ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการดำเนินการออกเป็น  
3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  
โดยการศึกษาเอกสาร

### 1. แหล่งข้อมูล

ใช้การสังเคราะห์เอกสาร การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีเอกสาร  
ตำรา งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ และรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ  
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่  
เกี่ยวข้องกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นใน  
การวิจัย

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ตารางสังเคราะห์เอกสาร เกี่ยวกับ  
องค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ประเด็นที่ 1 กระบวนการพัฒนา ประเด็นที่ 2 วิธีการ  
พัฒนา และประเด็นที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ  
รวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ก)

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกข้อมูล รวบรวมข้อมูล แล้วทำการสังเคราะห์  
เนื้อหา

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางสังเคราะห์เอกสาร

ขั้นที่ 1.2 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการ  
สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ



องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะของความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในภาคผนวก ก)

## 2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ การสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย  
ตำแหน่ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
2. นายวุฒินันท์ จันทร์ทอง  
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสอง จังหวัดแพร่
3. นางสุกัญตรี บุญมาก  
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

คณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระดับภาคเหนือ

หาความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) และค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้และเหมาะสมกับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 (รายละเอียดของการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ข)

## 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนัดหมายวันเวลา และสถานที่สัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวันเวลา และสถานที่ ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

| ชื่อ - สกุล                | วัน เดือน ปี<br>ที่สัมภาษณ์ | เวลาที่สัมภาษณ์  | สถานที่สัมภาษณ์                                   |
|----------------------------|-----------------------------|------------------|---|
| 1. นายสมบัติ นาทหลวง       | 19 กันยายน 2565             | 09.00 - 12.00 น. | วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่<br>จังหวัดเชียงใหม่       |
| 2. นายประทีป จุฬาลิศจ      | 21 กันยายน 2565             | 09.00 - 12.00 น. | วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย<br>จังหวัดระยอง            |
| 3. นางมนัสนันท์ ราตรีหว่าง | 24 กันยายน 2565             | 09.00 - 12.00 น. | สัมภาษณ์ออนไลน์<br>ผ่านโปรแกรมzoom                |
| 4. นายสมจิตต์ สิริสมพันธ์  | 23 กันยายน 2565             | 13.00 - 16.30 น. | วิทยาลัยเทคนิค<br>สุพรรณบุรี<br>จังหวัดสุพรรณบุรี |
| 5. นายพงษ์ศักดิ์ น้อยเจริญ | 24 กันยายน 2565             | 13.00 - 16.00 น. | สัมภาษณ์ออนไลน์<br>ผ่านโปรแกรมzoom                |
| 6. นายศุภกฤต แกมนิรัตน์    | 24 กันยายน 2565             | 09.00 - 12.00 น. | วิทยาลัยเทคนิคเลย<br>จังหวัดเลย                   |

### 3.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาจัดทำข้อมูลและสรุปข้อมูลโดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.3 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยการศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

#### 1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษานักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษาที่ได้รับการ

ประเมินศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระดับ 4 ดาวในปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสกลนคร ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะของความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ก)

## 2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ การสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

2. นายวุฒินันท์ จันทร์ทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสอง จังหวัดแพร่

3. นางสุภันตรี บุญมาก ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ คณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาระดับภาคเหนือ

หาความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่า IOC (Index of Item Objectives Congruence) และค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้และเหมาะสมกับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 (รายละเอียดของการหาค่า IOC อยู่ในภาคผนวก ข)

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยได้ประสานงานเพื่อนัดหมายและเวลาในการสัมภาษณ์ในช่วงวันที่ 1- 31 ตุลาคม พ.ศ. 2565

ตาราง 7 แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

| ชื่อสถานศึกษา                  | วัน เดือน ปี ที่<br>สัมภาษณ์ | เวลาที่สัมภาษณ์  | สถานที่สัมภาษณ์                |
|--------------------------------|------------------------------|------------------|--------------------------------|
| วิทยาลัยอาชีวศึกษา<br>เชียงราย | 7 ตุลาคม 2565                | 13.00 – 16.30 น. | วิทยาลัยอาชีวศึกษา<br>เชียงราย |
| วิทยาลัยเทคนิค<br>บ้านค่าย     | 21 ตุลาคม<br>2565            | 08.00 – 11.30 น. | วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย         |
| วิทยาลัยอาชีวศึกษา<br>สกลนคร   | 28 ตุลาคม 2565               | 08.00 – 12.00 น. | วิทยาลัยอาชีวศึกษา<br>สกลนคร   |

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นตัวแปรของสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างรูปแบบการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

### ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

#### ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมในการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินต่อไป

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

#### 1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ประสบการณ์ตรงด้านเป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมีวุฒิ การศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 2 คน

1. นายสง่า แต่เชื้อสาย ตำแหน่ง ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



2. นายสาโรจน์ ขอจ่วนเตี้ยว ตำแหน่ง ที่ปรึกษามาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านเป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน

1. นางวรรณภาพวงกุล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

2. นางอรพิน ดวงแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จังหวัดเชียงราย

3. นายวรภพ ไพรวลัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มที่ 3 เป็นครูที่ปรึกษาศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษารับผิดชอบด้านเป็นผู้ประกอบการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน

1. นางละอองดาว ภูกิ่งหิน ตำแหน่ง ครู หัวหน้าศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพหนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์

2. นางปราณี มงคลกุล ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จังหวัดพะเยา

กลุ่มที่ 4 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงด้านเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน

1. นางสาวเนรัญชลา สมบูรณ์ธนสิริ ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท เดอะไมเนอร์ฟู้ด กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2. นายดำรงณ์ ตาใจ ตำแหน่ง เจ้าของกิจการ บริษัท ดีที เมททอล จำกัด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.2 โครงร่างวิทยานิพนธ์เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.1.3 ประเด็นสนทนากลุ่มการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2.2.2 จัดทำประเด็นสนทนากลุ่มการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.3 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงประเด็นสนทนากลุ่มการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ค)

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์พร้อมกับแนบเอกสารประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โครงร่างวิทยานิพนธ์ และประเด็นสนทนากลุ่มการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 10.00 น. ในรูปแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet ในการนี้ผู้เข้า ร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 9 คน โดยมีผู้ดำเนินรายการคือ ดร.ชานนท์ คำปิวทา ผู้ทำหน้าที่บันทึกภาพและเสียง คือ นางวิชิรดา วรธาดาสวัสดิ์ และผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม คือ นายธวัช สอนงายดี ทั้งนี้ก่อนการดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย จากนั้นผู้ดำเนินรายการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนความคิดเห็นเพิ่มเติมในการวิจัย และระหว่างการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปการสนทนากลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอผลการวิจัย และประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาจัดทำข้อมูลและสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะโดยเพิ่มผู้ดำเนินการพัฒนาอีก 1 องค์ประกอบ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

#### ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

##### 1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา จากสถานศึกษาในเขตภาคเหนือ สถานศึกษาละ 3 คน จำนวน 36 แห่ง รวมทั้งหมด 108 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

##### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

###### 2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็น แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

(Open Form)

## 2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผ่านการปรับปรุงจากการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของการใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2.2 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.3 นำแบบประเมินไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

(เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ก)

## 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึง ผู้บริหารสถานศึกษา 36 แห่งในภาคเหนือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย เก็บรวบรวมโดยใช้บริการ ทางไปรษณีย์ และได้โทรศัพท์ติดตาม เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 108 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

## 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้สถิติ พื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 แปลความหมายของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบรูปแบบการ พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ในแต่ละด้าน โดยมีเกณฑ์ของ การบวกรพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตัวชี้วัดจะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ส่วนเกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน  
ระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน  
ระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน  
ระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน  
ระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน  
ระดับน้อยที่สุด

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้นำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 1.1 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร

ขั้นที่ 1.2 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 1.3 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาค้นคว้าจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

ขั้นที่ 1.1 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย  
การศึกษาเอกสาร

ผลการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะ  
ผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการ  
พัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา  
และสมรรถนะ มีผลการศึกษาดังตาราง 8

**ตาราง 8** แสดงผลการศึกษาเอกสาร กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| แหล่งข้อมูล                  | สรุปผลการศึกษา                     |
|------------------------------|------------------------------------|
| Maria Divina (2020)          | 1. สำรวจความต้องการพัฒนา กระบวนการ |
| Laura M.Desimone (2002)      | เก็บข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้        |
| วัชรภรณ์ ประภาโนบล (2564)    | 1.1 ประชุมระดมสมอง หาความ          |
| พรสรัญ ชัยยา (2562)          | ต้องการพัฒนา                       |
| นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ (2558) | 1.2 ออกแบบ แบบสอบถาม/แบบ           |
|                              | สัมภาษณ์                           |
|                              | 1.3 วิเคราะห์ความต้องการ           |
|                              | 2. กำหนดภารกิจในการพัฒนา ดำเนินการ |
|                              | ดังนี้                             |
|                              | 2.1 รวบรวมโครงการ/กิจกรรม และ      |
|                              | หลักสูตร                           |
|                              | 2.2 ร่างโครงการ/กิจกรรมพัฒนา       |
|                              | นักศึกษา                           |
|                              | 2.3 พิจารณาร่างโครงการ/กิจกรรม     |
|                              | พัฒนานักศึกษา                      |
|                              | 2.4 ประกาศใช้โครงการ/กิจกรรม       |

| แหล่งข้อมูล | สรุปผลการศึกษา   |
|-------------|--|
|             | <p>พัฒนานักศึกษา</p> <p>2.5 บรรจุในแผนพัฒนาของ<br/>ศูนย์บ่มเพาะ</p> <p>3. ดำเนินการพัฒนา การปฏิบัติตามแผน<br/>ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>3.1 ขั้นตอนการวางแผน ได้แก่<br/>จัดทำโครงการ/กิจกรรมพัฒนานักศึกษา<br/>จัดทำคู่มือกระบวนการปฏิบัติงานการ<br/>พัฒนานักศึกษาในด้านต่างๆ<br/>การสร้างควมตระหนัก</p> <p>3.2 ขั้นตอนการปฏิบัติการ<br/>ได้แก่ จัดโครงการ/กิจกรรม<br/>จัดทำรายงาน</p> <p>4. ประเมินผล การกำหนดแบบประเมิน<br/>สมรรถนะเป็นไปตามวัตถุประสงค์<br/>ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>4.1 บันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มที่<br/>กำหนด</p> <p>4.2 การสังเกต</p> <p>4.3 แบบสัมภาษณ์</p> |



ตาราง 9 แสดงผลการศึกษาเอกสาร วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| แหล่งข้อมูล   | สรุปผลการศึกษา                          |
|---|---|
| Lisa McIntyre-Hite (2016)                                     | วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย 3 วิธี          |
| Nornazira Suhairoma (2014)                                    | 1. การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การเรียน   |
| คู่มือปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ<br>อาชีวศึกษา (2563) | แบบเหตุการณ์เหมือนจริง ดำเนินการ ดังนี้ |
| ศิวพร ภมรประวัตติ (2560)                                      | 1.1 สำรวจความต้องการ                    |
| สิริภร สุวรรณโชติ (2559)                                      | 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์                   |
|   | 1.3 กำหนดสถานการณ์                      |
|   | 1.4 ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการ จัดหา     |
|   | วัสดุ กำหนดเวลา                         |
|   | 1.5 ประเมินผล                           |
|   | 2. การฝึกอบรม เป็น กระบวนการจัดเรียนรู้ |
|   | นอกจากหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้         |
|   | 2.1 หาความจำเป็นในการฝึกอบรมโดย         |
|   | วิธีการสำรวจ การสังเกต การทดสอบ         |
|   | 2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการ           |
|   | ฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มี         |
|   | สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และ        |
|   | ด้านทัศนคติ                             |
|   | 2.3 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ       |
|   | พัฒนา นักศึกษาให้มีสมรรถนะ              |
|   | 2.4 กระบวนการฝึกอบรม ได้แก่             |
|   | 2.4.1 ก่อนการฝึกอบรม ดำเนินการ          |
|   | ดังนี้ ประชุมเพื่อวางแผน แต่งตั้ง       |
|   | คณะกรรมการการฝึกอบรม แจงผู้เข้ารับ      |
|   | การอบรม กำหนดสถานที่ และประสาน          |
|   | วิทยากร ประมาณค่าใช้จ่าย ขออนุมัติ      |
|   | โครงการ                                 |
|   | 2.4.2 ระหว่างการอบรม ดำเนินการ          |

---

ดังนี้ ดำเนินโครงการฝึกอบรม การประเมิน  
ระหว่างฝึกอบรม

2.4.3 หลังการอบรม ดำเนินการ ดังนี้  
ประเมินผลหลังการอบรม

2.5 การประเมินผล/ติดตามผลโครงการ  
การฝึกอบรม

3. การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้  
นักศึกษาเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริงควร  
ดำเนินการ ดังนี้

3.1 การเตรียมการก่อนการศึกษาดูงาน  
ดำเนินการ ดังนี้ วิเคราะห์ความต้องการ  
กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของ  
การศึกษาดูงาน เลือกสถานที่ที่จะไปศึกษา  
ดูงาน

3.2 เตรียมผู้ศึกษาดูงาน แต่งตั้ง  
คณะกรรมการดำเนินการ ประสานสถาน  
ประกอบการ ดำเนินการดังนี้ โดยให้ศึกษา  
ข้อมูล เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ที่จะไปศึกษา  
ดูงาน เพื่อเป็นการเตรียมซักถามข้อสงสัย  
ต่างๆ จัดให้มีการบรรยายสรุปเกี่ยวกับ  
หน่วยงานนั้นก่อนที่จะเข้าไปศึกษาดูงาน  
แบ่งงานให้ผู้ศึกษาดูงานพิจารณาใน  
รายละเอียดของหัวข้อที่จะไปศึกษาดูงาน  
ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่จะไป  
ศึกษาดูงาน

3.3 การศึกษาดูงานได้แก่ สัมภาษณ์  
สังเกต จัดอภิปรายถอดบทเรียน

3.4 การประเมินผลการศึกษาดูงาน

---

ตาราง 10 แสดงผลการศึกษาค้นคว้า สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| แหล่งข้อมูล                              | สรุปผลการศึกษา                              |
|--|---|
| <b>สมรรถนะ</b>                           |   |
| <b>ด้านความรู้</b>                       |   |
| Raguel Ferreras-Garcia (2020)            | 1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย  |
| Kissi Emest (2015)                       | 1.1 รูปแบบการประกอบธุรกิจ                   |
| Vemi Y. Ismail (2014)                    | - การบริหารจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์        |
| กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563)             | ทางธุรกิจ (SWOT)                            |
| คู่มือปฏิบัติงานศูนย์ป่มเพาะผู้ประกอบการ | - การบริหารบุคคล                            |
| อาชีวศึกษา (2563)                        | - การเงินบัญชี                              |
| มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563)              | - กฎหมายธุรกิจ                              |
| สุภภรณ์ เจริญประดับ (2563)               | 1.2 การดำเนินธุรกิจ                         |
| สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา          | - การจัดหาวัตถุดิบ                          |
| (2562)                                   | - การใช้ทรัพยากรในการผลิต                   |
| พิทนนธ์ ชัยบุตร (2560)                   | - การขาย/บริการ                             |
|  | 2. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของ    |
|  | โมเดลธุรกิจ ประกอบด้วย                      |
|  | 2.1 การบัญชี                                |
|  | 2.2 การเขียนแผนธุรกิจได้แก่                 |
|  | แนวคิดหลักการธุรกิจ ความเป็นมาของธุรกิจ     |
|  | วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส แผนการ          |
|  | ตลาด ช่องทางจำหน่าย บริหารทรัพยากร          |
|  | แผนการดำเนินงานกิจกรรมหลักแผนการเงิน        |
|  | แผนฉุกเฉิน                                  |
|  | 3. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ          |
|  | ประกอบด้วย                                  |
|  | 3.1 การตลาด การบริหารการตลาด                |
|  | ส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix)           |
|  | หรือเรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product) |

| แหล่งข้อมูล | สรุปผลการศึกษา  |
|-------------|---|
|             | <p>ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promoting)</p> <p>2. การผลิต ได้แก่ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control)</p> <p>3. เครือข่ายธุรกิจ ได้แก่</p> <p>3.1 จัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement)</p> <p>3.2 ข้อมูลการตลาด(Marketing Intelligence)</p> <p>3.3 การบริการหลังการขาย (After-sale Service)</p> <p>3.4 การพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology)</p> <p>4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากรประกอบด้วย</p> <p>4.1 กฎหมาย ได้แก่</p> <p>4.1.1 กฎหมายแรงงาน ที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าว, พระราชบัญญัติการประกันสังคม, การเลิกจ้าง</p> <p>4.1.2 กฎหมายหรือข้อบังคับอื่นๆเฉพาะธุรกิจ เช่น พระราชบัญญัติอาหาร, พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร, พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>4.2 ภาษีอากร ได้แก่</p> <p>4.2.1 อากรแสตมป์</p> |

| แหล่งข้อมูล                              | สรุปผลการศึกษา                           |
|--|--|
|  | 4.2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม                    |
|  | 4.2.3 ภาษีเงินได้                        |
|  | 4.2.4 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย           |
|  | 4.2.5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ                    |
|  | 4.2.6 ภาษีสรรพสามิต                      |
|  | 4.2.7 ภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง       |
|  | 4.2.8 ภาษีบำรุงท้องที่                   |
|  | 4.2.9 ภาษีป้าย                           |
| <b>ด้านทักษะ</b>                         |  |
| Raguel Ferreras-Garcia (2020)            | ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย     |
| Vemi Y. Ismail (2014)                    | 1. การผลิตสินค้าและบริการ ทักษะการ       |
| กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563)             | เขียนแผนธุรกิจ ได้แก่                    |
| คู่มือปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ | 1.1 สร้างแนวคิดทางธุรกิจ                 |
| อาชีวศึกษา (2563)                        | 1.2 ตั้งเป้าหมาย                         |
| มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563)              | 1.3 วิจัยและวิเคราะห์ตลาด                |
| สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563)              | 1.4 สร้างแผนภูมิ SWOT                    |
| สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา          | Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) |
| (2562)                                   | 1.5 สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ               |
| พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560)                 | 1.6 สร้างแผนการตลาด                      |
|  | 1.7 สร้างแผนการจัดการ                    |
|  | ทรัพยากรบุคคล                            |
|  | 1.8 สร้างแผนการจัดการ                    |
|  | ทางการเงิน                               |
|  | 1.9 ดำเนินการตามแผน                      |
|  | 2. การขาย                                |
|  | 3. ความสามารถในการสื่อสารและ             |
|  | สร้างปฏิสัมพันธ์ รายละเอียด ดังนี้       |
|  | 3.1 กิจกรรมประชาสัมพันธ์                 |
|  | ได้แก่                                   |

| แหล่งข้อมูล  | สรุปผลการศึกษา   |
|--|--|
|  | 1) การใช้คำถาม<br>2) ระดมสมอง<br>3) การอภิปรายกลุ่ม<br>4) การทำงานกลุ่ม<br>3.2 การปฏิสัมพันธ์ ได้แก่<br>1) การช่วยเหลือเกื้อกูล<br>2) การพึ่งพาอาศัยกัน<br>3) การถ่ายทอดและสร้าง<br>3.3 การสื่อสาร<br>3.4 ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่<br>1) เฟสบุ๊ก(Facebook)<br>2) แอปพลิเคชันไลน์(Line)<br>3) ยูทูบ (YouTube)   |
| <b>ด้านคุณลักษณะ</b>   |  |
| Raguél Ferreras-García (2020)<br>Kissi Ernest (2015)<br>Vemi Y. Ismail (2014)<br>กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563)<br>คู่มือปฏิบัติงานศูนย์ปมเพาะผู้ประกอบการ<br>อาชีวศึกษา (2563)<br>มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2563)<br>สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563)<br>สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา<br>(2562)<br>พัทธนันท์ ชัยบุตร (2560) | 1. ความรับผิดชอบในการทำงาน<br>1.1 ความเอาใจใส่ในการทำงาน<br>1.2 ความขยันหมั่นเพียร<br>1.3 ความละเอียดรอบคอบ<br>1.4 ตรงต่อเวลา<br>1.5 การยอมรับผลการกระทำของตนเอง<br>1.6 ความอดทน<br>1.7 การปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น<br>2. ความคิดสร้างสรรค์<br>2.1 ความคิดริเริ่ม (Originality)<br>2.2 ความคิดคล่องตัว (Fluency)<br>2.3 ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)<br>2.4 ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)<br>2.5 บูรณาการณารายวิชา โครงการงาน |

| แหล่งข้อมูล | สรุปผลการศึกษา  |
|-------------|---|
|             | <p data-bbox="858 353 1257 394">วิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม</p> <p data-bbox="858 412 1161 452">3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ</p> <p data-bbox="896 465 1088 506">3.1 ความซื่อสัตย์</p> <p data-bbox="896 524 1098 564">3.2 ความยุติธรรม</p> <p data-bbox="896 582 1120 622">3.3 ความรับผิดชอบ</p> <p data-bbox="896 640 1114 680">3.4 ความน่าเชื่อถือ</p> <p data-bbox="896 698 1098 739">3.5 ความเสียสละ</p> <p data-bbox="884 757 1216 797">3.6 การเคารพสิทธิของบุคคล</p> <p data-bbox="884 815 1225 855">3.7 การบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม</p> |



ขั้นที่ 1.2 ผลการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาระบบการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้  
ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลการศึกษาดังตาราง 11

**ตาราง 11** แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| ข้อคำถาม   | ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่    |  |   |   |   |  |
|--|---|--|---|---|---|--|
|  | 1   | 2  | 3   | 4   | 5   | 6  |
| สำรวจความ<br>ต้องการพัฒนาของ<br>นักศึกษา<br>ดำเนินการอย่างไร | ใช้วิธีการ<br>1. เก็บข้อมูลใช้<br>แบบสอบถาม | การเก็บข้อมูลให้<br>สอดคล้องกับความต้องการ<br>ของนักศึกษา<br>โดย | สำรวจความ<br>ต้องการในการ<br>พัฒนาของ<br>นักศึกษา โดย | ข้อเสนอจากการ<br>ประชุมระดม<br>สมองโดยกำหนด<br>วัตถุประสงค์<br>สร้างแบบประเมิน<br>เก็บข้อมูล สรุป | ปฏิบัติตามแผน<br>ของศูนย์บ่มเพาะ<br>ผู้ประกอบการ<br>อาชีวศึกษา โดย<br>กำหนดเป้าหมาย<br>การพัฒนา ใช้<br>แบบสอบถาม<br>วิเคราะห์ข้อมูล | สำรวจความ<br>ต้องการพัฒนา<br>ของนักศึกษา คือ<br>กระบวนการเก็บ<br>ข้อมูลเพื่อระบุความ<br>ต้องการพัฒนา<br>ดำเนินการ ดังนี้<br>การสำรวจความ |



| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ |   |   |                                       |   |   |  |   |
|--|---|---|---------------------------------------|---|---|--|---|
| ข้อคำถาม                                 | 1   | 2   | 3                                     | 4   | 5   | 6  | สรุป  |
|  |   | 3. สรุป                                   | 3. เก็บวิเคราะห์ข้อมูล                | นำเสนอ  |   |  | ต้องการของนักศึกษา<br>ดำเนินการ ดังนี้<br>1.1 กำหนดวัตถุประสงค์<br>1.2 สร้างแบบสอบถามและใช้แบบสอบถามในการสำรวจความต้องการ<br>1.3 การรวบรวมแบบสอบถามวิเคราะห์ความต้องการ |
|  | จัดทำแผนพัฒนา<br>นักศึกษาดำเนินการ<br>อย่างไร | กำหนดภารกิจ<br>วิธีการพัฒนา<br>จุดประสงค์ | การจัดทำ<br>แผนปฏิบัติการ<br>โดยกำหนด | การดำเนินการ<br>จัดทำแผนพัฒนา<br>นักศึกษา โดย | 1. กำหนด<br>วัตถุประสงค์<br>2. ร่างออกแบบ | กำหนดใน<br>แผนปฏิบัติการ<br>ให้สอดคล้องกับ | 2 การวางแผน คือ<br>การกำหนดทิศทาง<br>ภารกิจ วิธีการ   |



| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ |   |   |   |  |  |   |
|--|---|---|---|--|--|---|
| ข้อคำถาม                                 | 1   | 2   | 3   | 4  | 5  | 6   |
|  |   |   |   |  |  | สรุป  |
|  |   |   |   |  |  | 2.3 ว่างวิธีการ<br>พัฒนาสมรรถนะ<br>2.4 บรรจุใน<br>แผนพัฒนา  |
| ดำเนินการพัฒนา<br>ดำเนินการอย่างไร       | 1. ขออนุมัติ<br>แผน<br>2. ขอจัดซื้อ<br>3. เชิญวิทยากร<br>4. เตรียม<br>สถานที่<br>อุปกรณ์<br>5. กำหนดวัน<br>อบรม<br>6. ดำเนินการ<br>7. ประเมิน<br>สรุป | 1. ขออนุมัติแผน<br>ขอจัดซื้อ<br>เชิญวิทยากร<br>เตรียมสถานที่<br>อุปกรณ์<br>กำหนดวันอบรม<br>2. การสร้างความ<br>ตระหนัก<br>3. ดำเนินการ<br>อบรม | 1. การสร้าง<br>ความตระหนัก<br>2. ดำเนินการ<br>แผนพัฒนา ขอ<br>อนุมัติแผน<br>จัดซื้อ<br>เชิญวิทยากร<br>เตรียมสถานที่<br>อุปกรณ์ | 1. การสร้าง<br>ความตระหนัก<br>2. ขออนุมัติแผน<br>3. ดำเนินการ<br>3. รายงานผล | 1. การสร้างความ<br>ตระหนัก<br>2. ขออนุมัติแผน<br>3. วิธีการพัฒนา<br>และระยะเวลา<br>ดำเนินการ<br>4. การติดตามและ<br>ประเมินผล | 1. การสร้าง<br>ความตระหนัก<br>ปัจจัย<br>ความสำเร็จ<br>2. ดำเนินการ<br>พัฒนา<br>3. การวัดผล<br>ความสำเร็จ<br>ผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา<br>3.2 ดำเนินการ<br>ตามแผนพัฒนา<br>สมรรถนะ<br>4 ประเมินผล คือ |
| ประเมินผล                                | การติดตาม   | การติดตามและ  | การติดตาม   | กำหนดประเด็น   | ประเมินผลการ   | 1. กำหนด<br>ประเมินผล คือ   |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ |  |  |   |  |  |   |   |
|--|--|--|---|--|--|---|---|
| ข้อคำถาม                                 | 1  | 2  | 3   | 4  | 5  | 6   |   |
| ดำเนินการอย่างไร                         | ประเมินผล<br>ตามต้น<br>ประเมินผล<br>ใช้แบบสอบถาม<br>การ<br>สังเกต<br>สรุป นำเสนอ | ประเมินผล โดย<br>กำหนดประเด็นการ<br>ประเมิน กำหนด<br>เครื่องมือ<br>เก็บรวบรวม สรุป | ผลลัพธ์ของ<br>การดำเนินการ<br>ตาม<br>วัตถุประสงค์โดย<br>การใช้แบบ<br>สำรวจ นำมา<br>วิเคราะห์ สรุป | ในการประเมินผล<br>โดยสร้าง<br>เครื่องมือ เก็บ<br>ข้อมูล สรุป | ดำเนินงานโดย<br>กำหนดประเด็น<br>ประเมิน สร้าง<br>แบบประเมินเก็บ<br>ข้อมูล สรุป | ประเด็น<br>2.สร้างเครื่องมือ<br>3.เก็บข้อมูล<br>4.วิเคราะห์ผล<br>5.สรุป | การประเมินผลการ<br>พัฒนาตาม<br>วัตถุประสงค์ และ<br>รายงานผล<br>ดำเนินการ ดังนี้<br>4.1 การกำหนด<br>ประเด็นการ<br>ประเมิน<br>4.2 กำหนด<br>เครื่องมือในการ<br>ประเมิน และ<br>กำหนดเกณฑ์การ<br>ประเมินการพัฒนา<br>4.3 การนำ<br>เครื่องมือไปเก็บ<br>ข้อมูล และนำข้อมูล<br>วิเคราะห์ผลสรุปผล |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ |   |   |   |   |   |                |
|--|---|---|---|---|---|----------------|
| ข้อคำถาม                                 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6              |
|  |   |   |   |   |   | สรุป           |
|  |   |   |   |   |   | ประเมินสมรรถนะ |

**ตาราง 12** แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| ข้อคำถาม         | ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                       |              |                 |                    |                      |
|------------------|---|-----------------------|--------------|-----------------|--------------------|----------------------|
|                  | 1   | 2                     | 3            | 4               | 5                  | 6                    |
| ท่านคิดว่าการจัด | การจัดสภาพแวดล้อม                         | การจัดการเรียนรู้     | จัดการเรียน  | การจัด          | การเรียนรู้ตาม     | ใช้สถานการณ์         |
| สถานการณ์        | การเรียนรู้โดยเลียนแบบ                    | จากสถานการณ์ที่มี     | การสอนด้วย   | สภาพแวดล้อม     | วัตถุประสงค์ที่    | สถานการณ์จำลอง       |
| จำลองเพื่อให้มี  | ของจริงการรับรู้ตาม                       | ความใกล้เคียง         | การดำเนิน    | เลียนแบบของ     | กำหนดโดย           | คือ การจัดเลียนแบบ   |
| สมรรถนะความ      | วัตถุประสงค์ของแผน                        | ความเป็นจริงโดยผู้ใช้ | กิจกรรมตาม   | จริงหรือให้     | ผู้เรียนมีส่วนร่วม | สภาพเหตุการณ์ที่     |
| เป็น             | ธุรกิจที่กำหนด โดย                        | วัตถุประสงค์ของ       | แผนธุรกิจโดย | ใกล้เคียงกับ    | รวมในบทบาท         | ใกล้เคียงกับ สภาพที่ |
| ผู้ประกอบการ     | กระตุ้นให้ผู้เรียนได้                     | แผนธุรกิจมี           | กำหนด        | สภาพของจริง     | กระบวนการ          | เป็นจริงประกอบด้วย   |
| ของนักศึกษา      | เรียนรู้จากสภาพปัญหา                      | 3 ขั้นตอน             | วัตถุประสงค์ | แล้วให้เรียนได้ | จริงจัง            | ขั้นตอนดังนี้        |
| ควรดำเนินการ     | วิธีการแก้ปัญหา ถอด                       | 1.เตรียมการ           | ประกอบไป     | เข้าไปอยู่ใน    | ตัดสินใจจาก        | 1.1 เตรียมการ        |
| อย่างไร          | บทเรียน สรุป                              | 2.ลงมือปฏิบัติ        | ด้วย         | สถานการณ์นั้น   | สถานการณ์          | 1.1.1 วิเคราะห์      |

| ชื่อคำถาม  | 1            | 2               | 3                | 4              | 5               | 6                  | สรุป               |
|--|--------------|-----------------|------------------|----------------|-----------------|--------------------|--------------------|
| <p>ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่</p> | 1            | 2               | 3                | 4              | 5               | 6                  | สรุป               |
|  |              | 3.สรุปอภิปรายผล | 3.ขั้นตอน ดังนี้ | จริงๆ เพื่อฝึก | นั้นๆ           | ขั้นตอนการใช้      | ความต้องการ        |
|  |              | 1.เตรียมการ     | แก้ปัญหาและ      | แก้ปัญหาและ    | มีขั้นตอนดังนี้ | สถานการณ์          | 1.1.2 กำหนด        |
|  | - กำหนด      | จุดประสงค์      | การตัดสินใจขึ้น  | เตรียมการ      | 1.เตรียมการ     | จำลอง              | ปัญหาของ           |
|  | - กำหนด      | จุดประสงค์      | เตรียมการสอน     | - กำหนด        | - กำหนด         | - กำหนด            | สถานการณ์          |
|  | สถานการณ์    | - กำหนด         | โดยใช้           | วัตถุประสงค์   | วัตถุประสงค์    | วัตถุประสงค์       | 1.1.3 ตั้ง         |
|  | จำลอง        | จำลอง           | สถานการณ์        | - กำหนด        | สถานการณ์       | สถานการณ์          | คณะกรรมการ         |
|  | 2.ดำเนินการ  | มีรายละเอียด    | จำลอง            | 2.ดำเนินการ    | 2.ดำเนินการ     | -ดำเนินการ         | ดำเนินงาน          |
|  | สถานการณ์    | ตั้งนี้         | ตั้งนี้          | -ศึกษาปัญหา    | -ศึกษาปัญหา     | -สรุปอภิปราย       | 1.2 ดำเนินการ      |
|  | จำลอง        | 1.กำหนด         | 1.กำหนด          | และหา          | และหา           | ผล                 | 1.2.1 ศึกษา        |
|  | -ศึกษาปัญหา  | จุดประสงค์      | จุดประสงค์       | แนวทางที่จะ    | แนวทางที่จะ     | - การสรุป          | ปัญหาและหา         |
|  | และหา        | 2.กำหนด         | 2.กำหนด          | แก้ปัญหา       | แก้ปัญหา        | เมื่อหาคำถาม       | แนวทางในการ        |
|  | แนวทางที่จะ  | สถานการณ์       | สถานการณ์        | 3.สรุปและ      | 3.สรุปและ       | และกิจกรรม         | แก้ปัญหา           |
|  | แก้ปัญหา     | จำลอง           | จำลอง            | อภิปรายผล      | อภิปรายผล       | 1.2.2 แลกเปลี่ยน   | 1.2.2 แลกเปลี่ยน   |
|  | 3.อภิปรายและ | 3.ดำเนินการ     | 3.ดำเนินการ      | 4.สรุปและ      | 4.สรุปและ       | เรียนรู้ประสบการณ์ | เรียนรู้ประสบการณ์ |
|  | สรุปผล       | สรุปผล          | สรุปผล           | ประเมินผล      | ประเมินผล       | 1.3 ถอดบทเรียน     | 1.3 ถอดบทเรียน     |
|  |              |                 |                  |                |                 | 1.4 สรุปและ        | 1.4 สรุปและ        |
|  |              |                 |                  |                |                 | อภิปรายผล          | อภิปรายผล          |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                         |                   |               |                 |              |                 |                     |
|---|-------------------------|-------------------|---------------|-----------------|--------------|-----------------|---------------------|
| ข้อคำถาม                                  | 1                       | 2                 | 3             | 4               | 5            | 6               | สรุป                |
| ท่านคิดว่า การฝึกอบรมเป็น                 | การฝึกอบรมเป็น          | การฝึกอบรมเป็น    | การอบรมเป็น   | กระบวนการ       | การจัดการและ | กระบวนการ       | 2 การฝึกอบรม คือ    |
| ฝึกอบรมเพื่อให้                           | กระบวนการเพิ่ม          | กระบวนการเพิ่ม    | เครื่องมือการ | เพิ่ม           | พัฒนา        | จัดการเรียนรู้  | กระบวนการให้รู้     |
| สมรรถนะความ                               | ประสิทธิภาพในการ        | ความรู้ ทักษะ และ | พัฒนา         | ประสิทธิภาพใน   | กระบวนการ    | อย่างเป็นระบบ   | นอกจากหลักสูตร      |
| เป็น                                      | ทำงานของนักศึกษา        | ทัศนคติที่จำเป็น  | ทรัพยากร      | การทำงานของ     | เรียนรู้และ  | เพื่อสร้างความ  | เพื่อให้สมรรถนะ     |
| ผู้ประกอบการ                              | ช่วยพัฒนาความรู้        | การปฏิบัติงาน     | บุคคลให้เกิด  | บุคคล โดยมุ่ง   | กิจกรรมการ   | รู้หรือเพิ่มพูน | ความเป็น            |
| ของนักศึกษาควร                            | ความสามารถและทักษะ      | ประกอบด้วย        | ความรู้และ    | เพิ่มพูนความรู้ | เรียนรู้มี   | ความรู้         | ผู้ประกอบการของ     |
| ดำเนินการอย่างไร                          | ในการปฏิบัติงาน         | 1.การสำรวจความ    | ประสบการณ์    | (Knowledge)     | ขั้นตอน      | (knowledge)     | นักศึกษา ควร        |
|   | ประกอบด้วย              | จำเป็นในการ       | มีขั้นตอน     | ทักษะ (Skills)  | 1.ประเมิน    | ทักษะ (skill)   | ดำเนินการ ดึงนักกร  |
|   | 1.ร่างหลักสูตร          | ฝึกอบรม           | 1.การหาความ   | และทัศนคติ      | ความต้องการ  | ความ            | ฝึกอบรมเป็นการเพิ่ม |
|   | สรรหาวิทยากรและ         | 2.การจัดหลักสูตร  | จำเป็นในการ   | (Attitude) อัน  | การฝึกอบรม   | สามารถ          | ประสิทธิภาพ ความรู้ |
|   | สถานที่                 | ฝึกอบรม           | ฝึกอบรม       | จะนำไปสู่การยก  | 2.เตรียมการ  | (ability) และ   | ทักษะ และทัศนคติที่ |
|   | 2.เขียนโครงการและขอ     | 3.การวางแผน       | 2.การสร้าง    | มาตรฐานการ      | และวาง       | เจตคติ          | ดีและมีความจำเป็น   |
|   | อนุมัติโครงการ แต่งตั้ง | โครงการฝึกอบรม    | หลักสูตร      | ทำงาน           | แผนการ       | (attitude) ของ  | ในการปฏิบัติงานซึ่ง |
|   | คณะกรรมการ ประสาน       | 4.การดำเนินงาน    | ฝึกอบรม       | - เตรียมงาน     | ฝึกอบรม      | นักศึกษา        | ดำเนินการ ดังนี้    |
|   | วิทยากร สถานที่         | ฝึกอบรม           | 3.การกำหนด    | อนุมัติโครงการ  | ประสาน       | ขั้นเตรียมการ   | 2.1 การสำรวจ        |
|   | กำหนดเวลา               | 5.ประชุมถอด       | โครงการ       | แต่งตั้ง        | วิทยากร      | ขออนุมัติ       | ความจำเป็นในการ     |
|   | 3.ดำเนินการฝึกอบรม      | บทเรียน           | ฝึกอบรม       | คณะกรรมการ      | สถานที่      | โครงการ         | ฝึกอบรม             |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่       |  |   |   |   |  |  |   |
|---|--|---|---|---|--|--|---|
| ข้อคำถาม  | 1  | 2   | 3   | 4   | 5  | 6  |   |
|   | 5.ถอดบทเรียน สรุป  | 6.การจัดทำรายงาน สรุปผล                                       | 4.การบริหาร โครงการ ฝึกอบรม 5.ถอดบทเรียน สรุปนำเสนอ | ประสาน วิทยากร สถานที่ กำหนดเวลา - ดำเนินการ - ประเมินผล สรุป | กำหนด ระยะเวลา 3.ดำเนินการ ฝึกอบรม 4.ประเมินผล การอบรม | แต่งตั้ง คณะกรรมการ ประสาน วิทยากร สถานที่ กำหนดเวลา ขั้นตอนการ กำหนดตาราง ฝึกอบรม ชั้นประเมินผล | 2.2 การออกแบบ หลักสูตรฝึกอบรม 2.3 การวางแผน โครงการฝึกอบรม 2.4 การ ดำเนินงานฝึกอบรม 2.5 ถอดบทเรียน หลังการฝึกอบรม 2.6 การประเมิน และติดตามผลการ ฝึกอบรม 2.7 การจัดทำ รายงานสรุปผล |
| ท่านคิดว่า การศึกษาดูงาน เพื่อให้มี สมรรถนะความ | การศึกษาดูงานเป็น เครื่องมือในการให้ ความรู้เทคนิคการ ทำงาน การบริหารงาน | การศึกษาดูงานเพื่อ พัฒนาและเพิ่ม ศักยภาพในการ ปฏิบัติงานเพื่อ | การศึกษาดู งานเป็นวิธีการ พัฒนาให้ บุคลากรให้มี     | การศึกษาดูงาน เป็นกิจกรรมที่ ก่อให้เกิดการ เรียนรู้โดย        | การศึกษาดูงาน ซึ่งนอกจากเป็น การเสริมสร้าง ความรู้ละ   | การดำเนินการ ให้นักศึกษา ได้รับ ประสบการณ์   | 3 เพื่อพัฒนาและ เพิ่มศักยภาพให้มี ความรู้และได้ แลกเปลี่ยนมุมมอง  |



| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่        |   |  |  |  |   |   |   |
|--|---|--|--|--|---|---|---|
| ข้อคำถาม   | 1   | 2  | 3  | 4  | 5   | 6   |   |
| เป็น ผู้ประกอบกร ของนักศึกษาควร ดำเนินการอย่างไร | หลากหลายวิธี มีขั้นตอน 1.การหาความจำเป็นในการศึกษา 2.การกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษา 3.การกำหนดโครงการ ศึกษา 4.การบริหารโครงการ การศึกษา 5.การประเมินและติดตามผลการศึกษา | แลกเปลี่ยนมุมมองทัศนคติและร่วมแชร์ความรู้ในการปฏิบัติศึกษา 1ก่อนไปศึกษา 2ก่อนไปศึกษา 3.การกำหนดโครงการ ศึกษา 4.การบริหารโครงการ การศึกษา 5.การประเมินและติดตามผลการศึกษา | ความรู้และได้ สัมผัสกับสถาน ประกอบการ จริง และสร้าง เครือข่าย มีวิธี ดำเนินงาน 1.นำเสนอ โครงการเพื่อ พิจารณา อนุมัติ 2.ติดต่อ ประสานงาน กับ ผู้รับผิดชอบ/ผู้ ประสานงาน | มุ่งเน้นเกี่ยวกับ งานที่ปฏิบัติอยู่ ในปัจจุบัน เป้าหมาย คือ การยกระดับ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ดำเนินการตั้งนี้ 1.สำรวจข้อมูล ติดต่อ ประสานงาน และสถาน ที่ในเบื้องต้น | ทักษะใน การปฏิบัติงาน และสร้าง เครือข่าย โดย ดำเนินการ 1. ขึ้น เติบโตการ - ประชุมขอ ความคิดเห็นใน การศึกษา 2.สรุปสถาน ที่ ศึกษา 3.เสนอโครงการ - ติดต่อสถาน ที่ เกี่ยวข้อง - เสนอ โครงการ - เสนอ โครงการ | และการเรียนรู้ ในการรวบรวม บันทึกราย และ จัดเก็บข้อมูล และ ประสบการณ์ ต่าง ๆในสถาน ที่ปฏิบัติงาน จริง มีขั้นตอน ตั้งนี้ 1.เสนอ โครงการศึกษา 2.ดำเนินการตามมติ 3.สรุปผล การศึกษา | ทัศนคติ และได้ สัมผัสกับสถาน ประกอบการจริงและ สร้างเครือข่าย เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ โดยการดำเนินการ ตั้งนี้ 3.1สำรวจความ ต้องการ ติดต่อ ประสานงานและ สถานในที่เบื้องต้น 3.2 เสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติ ดำเนินการ 3.3 ประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษา |

| ชื่อคำถาม  | 1            | 2             | 3             | 4          | 5 | 6 | สรุป              |
|--|--------------|---------------|---------------|------------|---|---|-------------------|
| <p>ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่</p> |              |               |               |            |   |   |                   |
| เรียนรู้ออกไปศึกษา                               | ศึกษาดูงาน   | 3. ไปสถานกับ  | ตามแผน        | 3.4 ประชุม |   |   | เตรียมการใน       |
| ดูงาน  | 3. เดินทางไป | หน่วยงานที่   | 2. ขั้นการ    |            |   |   | การศึกษาดูงาน     |
| - เตรียมความพร้อม                                | ศึกษาดูงาน   | เกี่ยวข้องใน  | ดำเนินการ     |            |   |   | 3.5 ดำเนิน        |
| ของทีมโดย  | ตาม          | การศึกษาดูงาน | โครงการ       |            |   |   | การศึกษาดูงาน ตาม |
| มอบหมาย  | กำหนดการ     | 4. ประชุม     | 3.สรุปผล      |            |   |   | โครงการถอด        |
| ผู้รับผิดชอบด้าน                                 | 4. สรุปผลการ | เตรียมการใน   | การศึกษาดูงาน |            |   |   | บทเรียน           |
| การบริหารจัดการ                                  | ดำเนินงานตาม | การศึกษาดูงาน |               |            |   |   | 3.6 สรุป /        |
| ด้านเนื้อหาในการ                                 | โครงการ      | 5. ดำเนิน     |               |            |   |   | ประเมินผลการ      |
| ดูงาน  | 5. จัดทำ     | การศึกษาดูงาน |               |            |   |   | ดำเนินงาน         |
| - เตรียมความพร้อม                                | รายงาน       | ตามโครงการ    |               |            |   |   |                   |
| ของทีมโดยมอบ                                     | สรุปผลตาม    | 6. สรุป /     |               |            |   |   |                   |
| หมายผู้รับผิดชอบ                                 | โครงการ      | ประเมินผลการ  |               |            |   |   |                   |
| ด้านการบริหาร                                    | ดำเนินการ    |               |               |            |   |   |                   |
| จัดการ ด้านเนื้อหา                               | ดำเนินการ    |               |               |            |   |   |                   |
| ในการดูงาน การ                                   |              |               |               |            |   |   |                   |
| ซักถาม และการจัด                                 |              |               |               |            |   |   |                   |
| บันทึก   |              |               |               |            |   |   |                   |

| ชื่อคำถาม | 1 | 2  | 3 | 4 | 5 | 6 | สรุป |
|-----------|---|--|---|---|---|---|------|
|           |   | <p>2.ระหว่างการศึกษา<br/>งาน เตรียมผู้กล่าว<br/>เปิด-ปิดการศึกษา<br/>งาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ชี้แจงวัตถุประสงค์</li> </ul> <p>ของงานการศึกษา<br/>- สอบถาม</p> <p>สังเกตการณ์ และ<br/>แลกเปลี่ยนเรียนรู้<br/>วิธีการปฏิบัติงาน</p> <p>3.เสร็จสิ้นการศึกษา<br/>ดูงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สรุปผลที่ได้จาก<br/>การศึกษาดูงาน</li> <li>- จัดทำแบบ<br/>ประเมินผลการรับ<br/>ศึกษาดูงาน</li> </ul> |   |   |   |   |      |

ตาราง 13 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

|                   |                  | ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                           |                 |                   |                 |                  |                  |
|-------------------|------------------|---|---------------------------|-----------------|-------------------|-----------------|------------------|------------------|
|                   |                  | 1   | 2                         | 3               | 4                 | 5               | 6                | สรุป             |
| <b>ข้อความรู้</b> |                  |   |                           |                 |                   |                 |                  |                  |
| 1                 | ท่านคิดว่า       | 1. ปัจจัยพื้นฐานใน                        | ความรู้พื้นฐาน            | ความรู้ในการ    | พื้นฐานทางธุรกิจ  | การประกอบธุรกิจ | ความรู้พื้นฐาน   | 1. นักศึกษาควรมี |
|                   | นักศึกษาคควรมี   | การประกอบธุรกิจ                           | เกี่ยวกับ                 | ประกอบธุรกิจ    | 1. การผลิต        | ควรมีพื้นฐาน    | เกี่ยวกับธุรกิจ  | ความรู้เกี่ยวกับ |
|                   | ความรู้เกี่ยวกับ | คน เงิน วัตถุประสงค์                      | ประกอบ                    | ทั่วไป          | 2. การตลาด        | 1. การผลิต      | 1.1 ปัจจัยในการ  | ธุรกิจทั่วไป     |
|                   | ธุรกิจทั่วไป     | เครื่องจักร วิธี                          | ประกอบด้วย                | 1.การบริหาร     | 3. การบริหาร      | 2. การเงินบัญชี | ประกอบด้วย       | ประกอบด้วย       |
|                   | มีรายละเอียดอะไร | ปฏิบัติงาน/การ                            | 1.ปัจจัยพื้นฐานใน         | คน เงิน         | ทรัพยากรมนุษย์    | 3. การจัดการ    | 1. ปัจจัยในการ   | ประกอบด้วย       |
|                   | ประเด็นใดบ้าง    | บริหาร                                    | การประกอบธุรกิจ           | วัตถุประสงค์    | - การวางแผน       | ทรัพยากรมนุษย์  | 1. ปัจจัยในการ   | ประกอบด้วย       |
|                   |                  | 2. หน้าที่ในการ                           | คน เงิน วัตถุประสงค์      | เครื่องจักร     | กำลังคนด้าน       | 4. การตลาด      | วัตถุประสงค์     | ประกอบธุรกิจ     |
|                   |                  | ประกอบธุรกิจ                              | เครื่องจักร               | 2. หน้าที่ในการ | จำนวนคุณภาพ       |                 | วัตถุประสงค์/การ | ได้แก่คน เงิน    |
|                   |                  | 2.1การผลิต                                | 2. การตลาด                | ประกอบธุรกิจ    | และหน้าที่ที่ความ |                 | วัตถุประสงค์/การ | วัตถุประสงค์     |
|                   |                  | - ปัจจัยการผลิต                           | ประกอบด้วย                | ได้แก่          | รับผิดชอบ         |                 | วัตถุประสงค์/การ | วัตถุประสงค์     |
|                   |                  | วัสดุและวัตถุดิบ                          | การวิเคราะห์ตลาด          | 2.1 การผลิต     | - การสรรหา        |                 | องค์การและการ    | หน้าที่ในการ     |
|                   |                  | ทรัพยากร                                  | การวิจัยตลาด การ          | - การ           | กำลังคน           |                 | จัดการ           | ประกอบธุรกิจ     |
|                   |                  | สภาพแวดล้อม                               | สื่อสาร การอำนวยความสะดวก | วางแผนการ       | - การคัดเลือก     |                 | - การผลิตและการ  | ได้แก่           |
|                   |                  | - กระบวนการ                               | ความสะดวก ส่วน            | ผลิต            | และการบรรจุ       |                 | ปฏิบัติการ       | 2.1 การผลิต      |
|                   |                  | แปรรูป                                    | ประสบการณ์การตลาด         | - การ           | - การฝึกอบรม      |                 | - การบริหารบุคคล | - ปัจจัยการ      |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณวุฒิ คนที่ |   |                   |              |                  |   |                  |                   |
|---|---|-------------------|--------------|------------------|---|------------------|-------------------|
| ข้อคำถาม  | 1 | 2                 | 3            | 4                | 5 | 6                | สรุป              |
| - ผลผลิต  |   | 3.การเงินบัญชี    | ดำเนินงาน    | 4.การจัดทา       |   | - การตลาด        | ผลิต วัสดุและ     |
| 2.2 การตลาด   |   | งบการเงิน         | ผลิต         | เงินทุน          |   | - การเงินบัญชี   | วัตถุดิบ ทรัพยากร |
| - ผลิตภัณพ์   |   | ประกอบด้วย        | - การควบคุม  | ประกอบด้วย       |   | - เทคโนโลยี      | สภาพแวดล้อม       |
| - ราคา  |   | งบกำไรขาดทุน      | การผลิต      | 4.1 แหล่งเงินทุน |   | สารสนเทศและ      | - กระบวนการ       |
| - การจัดจำหน่าย                                     |   | งบดุล งบกระแส     | 2.2 การตลาด  | ภายใน            |   | การดำเนินงาน     | ผลิต              |
| - การส่งเสริม                                       |   | เงินสด บัญชี      | 2.3 การ      | 4.2 แหล่งเงินทุน |   | - การกำหนด       | - ผลผลิต          |
| การตลาด   |   | ประกอบด้วย        | บริหารบุคคล  | ภายนอก           |   | แผนงาน           | 2.2 การบริหาร     |
| 2.3 การจัดหา  |   | สินทรัพย์ หนี้สิน | - การจัดการ  | - การพัฒนา       |   | สารสนเทศ         | บุคคล ให้         |
| บุคลากรให้  |   | ทุน รายได้        | ความรู้      | สินค้า และ       |   | - การกำหนด       | เหมาะสมกับงาน     |
| เหมาะสมกับงาน                                       |   | และค่าใช้จ่าย     | -ระบบการ     | เทคโนโลยี        |   | โครงสร้างพื้นฐาน | อย่างมี           |
| อย่างมี   |   | เกิดประโยชน์      | บริหารจัดการ | - การสร้าง       |   | ด้านสารสนเทศ     | ประสิทธิภาพ โดย   |
| ประสิทธิภาพ โดย                                     |   | ร่วมกัน และมี     | เครือข่าย    | เครือข่ายกรวาง   |   | มีการคัดเลือก    | มีการคัดเลือก     |
| มีการคัดเลือก                                       |   | ศักยภาพในการ      | เครือข่าย    | ระบบงานด้าน      |   | ฝึกอบรม          | ฝึกอบรม           |
| ฝึกอบรม   |   | แข่งขัน           |              | เทคโนโลยีทางการ  |   | ประเมินผลการ     | ประเมินผลการ      |
| ประเมินผลการ  |   |                   |              | บริหาร           |   | ปฏิบัติงาน       | ปฏิบัติงาน        |
| ปฏิบัติงาน  |   |                   |              | - การบริหาร      |   | มีการจูงใจ       | มีการจูงใจ        |
| มีการจูงใจ  |   |                   |              | ทรัพยากรมนุษย์   |   | 2.3 การเงิน      | 2.3 การเงิน       |

| ชื่อคำถาม | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | สรุป |
|-----------|---|---|---|---|---|---|------|
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |
|           |   |   |   |   |   |   |      |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่                   |   |   |   |                                     |                            |  |   |
|---|---|---|---|-------------------------------------|----------------------------|--|---|
| ข้อคำถาม  | 1   | 2   | 3   | 4                                   | 5                          | 6  | สรุป  |
|   |   |   |   |                                     |                            |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แหล่งเงินทุน</li> <li>ภายใน</li> <li>- แหล่งเงินทุน</li> <li>ภายนอก</li> <li>2.5 เทคโนโลยีสารสนเทศและการดำเนินงาน</li> <li>การค้าเงินธุรกิจ</li> <li>- การกำหนดแผนงาน</li> <li>สารสนเทศ</li> <li>- การกำหนดโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ</li> </ul> |
| 2. ท่านคิดว่า นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับ ออกแบบเบื้องต้น | การจำลองแผนธุรกิจเพื่อให้ทราบแนวทางการให้บริการหรือขยาย | แบบจำลองแผนธุรกิจตั้งแต่เริ่มต้นธุรกิจของเราเพื่อให้มองภาพการบริการ | แบบจำลองแผนธุรกิจจะให้บริการหรือให้บริการ | แบบจำลองแผนธุรกิจช่วยในการดำเนินงาน | เป็นการจำลองแผนธุรกิจเพื่อ | เพื่อจำลองรายละเอียดในการทำธุรกิจ ให้ชัดเจนมากขึ้น | 2. ความรู้เกี่ยวกับ การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ รายละเอียด   |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการรายบุคคล คนที่       |   |  |  |  |   | สรุป  |
|--|---|--|--|--|---|---|
| ข้อคำถาม   | 1   | 2  | 3  | 4  | 5   | 6   |
| ของไม่เคลลธุรกิจ มี<br>รายละเอียดอะไร<br>ประเด็นใดบ้าง | ผลิต รายได้<br>ค่าใช้จ่าย และผล<br>กำไร ได้แก่<br>- กลุ่มลูกค้า<br>- ลูกค้าที่ส่งมอบ<br>ให้กับลูกค้า<br>- ช่องทางที่จะ<br>เข้าถึงลูกค้า<br>- ความสัมพันธ์กับ<br>ลูกค้า<br>- รายได้หลักของ<br>ธุรกิจ<br>ทรัพยากรหลักของ<br>ธุรกิจ<br>- กิจกรรมหลักที่<br>ช่วยในการ<br>ขับเคลื่อนธุรกิจ | หรือขาย ผลิต<br>รายได้ ค่าใช้จ่าย<br>และผลกำไร การ<br>จำลองแผนธุรกิจจะ<br>ช่วยทำให้เรามอง<br>ภาพรวมของธุรกิจ<br>ได้ชัดเจนมากขึ้น | รายได้และ<br>ค่าใช้จ่าย<br>รวมถึงผลกำไร<br>จากการ<br>ให้บริการและ<br>ขายสินค้า<br>และนำเอาผล<br>การจำลอง<br>แผนธุรกิจมา<br>ปรับปรุงโดย<br>ปรับเปลี่ยน<br>ธุรกิจของเรา<br>ให้ดีขึ้น | เจ้าของธุรกิจและ<br>ทีมงานได้รู้และ<br>เห็นภาพตรงกัน<br>แผนธุรกิจ ได้แก่<br>- แผนการตลาด<br>- แผนการบริการ<br>- แผนปฏิบัติ<br>- แผนการเงิน<br>- การสร้าง<br>เครือข่าย<br>สร้างรายได้ | เป้าหมาย<br>3. ช่องทางการจัด<br>จำหน่าย<br>4. สร้างความ<br>สัมพันธ์กับลูกค้า<br>5. การสร้างรายได้<br>6. ทรัพยากรหลัก<br>7. กิจกรรมหลัก<br>8. คู่ค้าและเครือข่าย<br>สนับสนุน<br>9. โครงสร้างต้นทุน | ได้แก่<br>- การตลาด<br>- การบริการ<br>- การปฏิบัติงาน<br>- การเงิน<br>- การสร้าง<br>เครือข่าย<br>การตลาด<br>วิเคราะห์ข้อมูล<br>ตลาด แผนการ<br>สร้างรายได้<br>การจัดจำหน่าย<br>การสร้างรายได้<br>โครงสร้างต้นทุน<br>ทรัพยากรหลัก<br>2. แผนบริการ<br>ลูกค้าหลังการขาย<br>ได้แก่ วิเคราะห์ |



| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |  |                   |          |          |                   |                   |  |
|---|--|-------------------|----------|----------|-------------------|-------------------|--|
| ข้อคำถาม                                  | 1  | 2                 | 3        | 4        | 5                 | 6                 | สรุป   |
|   | - พันธมิตรหรือ<br>หุ้นส่วนของเรา<br>- ต้นทุนในการทำ<br>ธุรกิจทั้งหมด |                   |          |          |                   |                   | ข้อมูลลูกค้า ข้อมูล<br>คู่แข่ง การสร้าง<br>ความสัมพันธ์กับ<br>ลูกค้า<br>3. แผนการ<br>ปฏิบัติการ แผน<br>จัดซื้อวัตถุดิบ แผน<br>จัดส่งสินค้า<br>กิจกรรมหลัก<br>4. แผนการเงิน<br>ฐานะการเงิน กำไร<br>ขาดทุน และ<br>กระแสเงินสด<br>โครงสร้างต้นทุน<br>5. เครือข่าย<br>สนับสนุน |
| 3. ท่านคิดว่า                             | การสร้างเครือข่าย  | การสร้างเครือข่าย | การสร้าง | การสร้าง | การสร้างเครือข่าย | การสร้างเครือข่าย | 3. นักศึกษาครมมี   |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                                    |                               |                           |                              |                                       |                      |
|--|------------------------------------|-------------------------------|---------------------------|------------------------------|---------------------------------------|----------------------|
| ข้อคำถาม   | 1                                  | 2                             | 3                         | 4                            | 5                                     | 6                    |
|  |                                    | ทางธุรกิจ                     | เครือข่ายทางธุรกิจ        | เครือข่ายทางธุรกิจ           | เทคโนโลยี                             | ทางธุรกิจ            |
| นักศึกษาคหามีความรู้เกี่ยวกับ                            | เป็นการร่วมมือกันของธุรกิจ         | วิธีการร่วมมือกันได้แก่       | เครือข่ายทางธุรกิจ        | เป็นเทคโนโลยีการ             | การใช้เทคโนโลยี                       | ทางธุรกิจ            |
| ดำเนินธุรกิจมีรายละเอียดอะไรบ้าง                         | รูปแบบต่างๆ อาทิ การสร้าง          | เครือข่ายทางธุรกิจ ประกอบด้วย | ปรับตัวอย่าง การรวมตัวกัน | ต้องการร่วมกัน เพื่อประโยชน์ | ข่าวสารที่ทันสมัย ในการติดต่อกับแหล่ง | ด้านการจัดหา         |
|  | ความสัมพันธ์ และการทำธุรกิจร่วมกัน | การให้บริการที่ดี             | ขององค์กร                 | ร่วมกัน                      | วัตถุดิบและชิ้นส่วน                   | ด้านสินค้าหรือบริการ |
|  | เชื่อมโยงกัน                       | ใช้เทคโนโลยี                  | ขนาดเล็ก                  | ในด้าน                       | การออกแบบ และ                         | 1. การสร้าง          |
|  | ทางด้านการผลิต                     | - การตลาด                     | ขนาดใหญ่                  | -การสร้าง                    | การพัฒนาสินค้า                        | เครือข่ายทางธุรกิจ   |
|  | หรือการตลาด                        | ประกอบด้วย                    | ดำเนินการ                 | เครือข่ายความ                | การออกแบบ และ                         | เครือข่ายทางธุรกิจ   |
|  | จัดการวัตถุดิบ                     | จำหน่าย                       | ใน                        | ร่วมมือทางการ                | การออกแบบ และ                         | ได้แก่               |
|  | ความร่วมมือวิจัย                   | กำหนดราคา                     | เชิงกลยุทธ์               | จัดหาวัตถุดิบและ             | การพัฒนาสินค้า                        | 1.1 ด้านการ          |
|  | ตลาด สร้างกลยุทธ์                  | กล                            | ด้าน                      | ชิ้นส่วน                     | การ                                   | จัดหาวัตถุดิบและ     |
|  | การตลาด                            | ยุทธศาสตร์                    | - การพึ่งพา               | - การสร้าง                   | การ                                   | ชิ้นส่วน             |
|  |                                    |                               | และร่วมมือกัน             | เครือข่ายความ                | การวิจัย การ                          | 1.2 การสร้าง         |
|  |                                    |                               | - ความเชื่อใจ             | ร่วมมือทางด้าน               | ออกแบบ และการ                         | เครือข่ายความ        |
|  |                                    |                               | ไว้วางใจ                  | ร่วมมือทางด้าน               | พัฒนาสินค้าและ                        | ร่วมมือ ระหว่าง      |
|  |                                    |                               | - การ                     | การวิจัย การ                 | ออกแบบ และการ                         | ธุรกิจ และ           |
|  |                                    |                               | ติดต่อสื่อสาร             | พัฒนาสินค้าและ               | พัฒนาสินค้าและ                        | ทางด้านการวิจัย      |
|  |                                    |                               |                           |                              |                                       | การออกแบบ และ        |
|  |                                    |                               |                           |                              |                                       | การพัฒนาสินค้า       |
|  |                                    |                               |                           |                              |                                       | และเทคโนโลยี         |





| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่        |  |   |  |  |  |  |  |
|--|--|---|--|--|--|--|--|
| ข้อคำถาม   | 1  | 2   | 3  | 4  | 5  | 6  | สรุป   |
| 2.การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า (อาหารและยา) | ประกอบด้วย<br>- กฎหมาย แรงงาน<br>- กฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภค<br>ผู้บริโภค<br>- กฎหมาย เครื่องหมายการค้า<br>ลิขสิทธิ์<br>- กฎหมาย สิทธิบัตร<br>ภาษี | ประกอบด้วย ภาษี<br>ศึกษากฎหมาย แพ่งและพาณิชย์<br>เรื่องบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ ละเมิด เอกเทศ สัญญาประเภทต่างๆหลัก<br>กฎหมาย และวิธีปฏิบัติ<br>เกี่ยวกับการจัดตั้ง<br>อำนาจหน้าที่<br>ดำเนินการ การเลิกประกอบธุรกิจ<br>อีกทั้งระเบียบ<br>ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง<br>กับธุรกิจ | ประกอบด้วย<br>- กฎหมาย แรงงาน<br>- กฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภค<br>ผู้บริโภค<br>- กฎหมาย เครื่องหมายการค้า<br>ลิขสิทธิ์<br>- กฎหมาย สิทธิบัตร<br>ภาษี | ศึกษากฎหมาย แพ่งและพาณิชย์<br>เรื่องบุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ ละเมิด เอกเทศ สัญญาประเภทต่างๆหลัก<br>กฎหมาย และวิธีปฏิบัติ<br>เกี่ยวกับการจัดตั้ง<br>อำนาจหน้าที่<br>ดำเนินการ การเลิกประกอบธุรกิจ<br>อีกทั้งระเบียบ<br>ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง<br>กับธุรกิจ | ภาษีเงินได้นิติบุคคล<br>ภาษีเงินได้นิติบุคคล<br>- ภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม | ประกอบด้วย ภาษี<br>การตามประมวล รัษฎากร ภาษี สรรพสามิต ภาษี ศุลกากร และภาษี ท้องถิ่น | กฎหมายลิขสิทธิ์<br>กฎหมายสิทธิบัตร<br>4.2 ภาษี<br>ประกอบ ด้วย<br>ภาษีทางตรง ได้แก่<br>ภาษีเงินได้นิติ<br>บุคคล ภาษี<br>โรงเรือนและที่ดิน<br>ภาษีทางอ้อม<br>ได้แก่<br>ภาษีมูลค่าเพิ่ม<br>4.3 การขอขึ้น<br>ทะเบียน<br>เครื่องหมายการค้า<br>อย.(อาหารและยา) |



| ขั้นตอนพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |   |   |   |                      |   |                   |                 |
|--|---|---|---|----------------------|---|-------------------|-----------------|
| ข้อคำถาม                                   | 1 | 2 | 3 | 4                    | 5 | 6                 | สรุป            |
| Plan)                                      |   |   |   | ทางการจัด            |   | ทางธุรกิจพิเศษ    | กลยุทธ์ช่อง     |
| 3. แผนการตลาด (Marketing Plan)             |   |   |   | จำหน่าย กลยุทธ์      |   | 2. ตั้งเป้าหมาย   | ทางการจัด       |
| - การแบ่งส่วนตลาด                          |   |   |   | การส่งเสริม          |   | 3. วิจัยและ       | จำหน่าย กลยุทธ์ |
| (Segmentation)                             |   |   |   | การตลาด              |   | วิเคราะห์ตลาด     | การส่งเสริม     |
| - การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย (Targeting)        |   |   |   | 4. จัดการด้าน        |   | 4. สร้างแผนภูมิ   | การตลาด         |
| - ระบุคู่แข่งชั้นทางตรง                    |   |   |   | การเงินอย่าง         |   | SWOT              |                 |
| และคู่แข่งชั้นทางอ้อม                      |   |   |   | เครื่องคิด           |   | - จุดแข็ง จุดอ่อน |                 |
| 4. การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ (Positioning)  |   |   |   | 5. จัดทำแผนธุรกิจ    |   | โอกาส อุปสรรค     |                 |
| 5. การกำหนด                                |   |   |   | ที่เหมาะสม           |   | 5. สร้างโมเดล     |                 |
|  |   |   |   | ทันสมัย              |   | องค์กรธุรกิจ      |                 |
|  |   |   |   | 6. กำหนด             |   | สร้างโมเดลองค์กร  |                 |
|  |   |   |   | เป้าหมาย             |   | ธุรกิจ กลยุทธ์    |                 |
|  |   |   |   | การตลาด              |   | ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ |                 |
|  |   |   |   | 7. พัฒนาสินค้า       |   | การตั้งราคา กล    |                 |
|  |   |   |   | หรือบริการให้        |   | ยุทธ์ช่องทางการ   |                 |
|  |   |   |   | หน้าคู่แข่งหนึ่งก้าว |   | จัดจำหน่าย กล     |                 |
|  |   |   |   | 8. สร้างเครือข่าย    |   | ยุทธ์การส่งเสริม  |                 |

| ชื่อคำถาม  | 1      | 2       | 3 | 4 | 5 | 6 | สรุป |
|--|--------|---------|---|---|---|---|------|
| กลยุทธ์ทาง<br>การตลาด<br>(4 P's)<br>- กลยุทธ์<br>ผลิตภัณฑ์<br>(Product)<br>- กลยุทธ์การตั้ง<br>ราคา (Price)<br>- กลยุทธ์ช่อง<br>ทางการจัด<br>จำหน่าย (Place)<br>- กลยุทธ์การ<br>ส่งเสริมการตลาด<br>(Promotion)<br>6 แผนการผลิต<br>(Production<br>Plan) | ธุรกิจ | การตลาด |   |   |   |   |      |



| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่  |  |  |  |  |  |   |
|--|--|--|--|--|--|---|
| ข้อคำถาม   | 1  | 2  | 3  | 4  | 5  | 6   |
|  | - กระบวนการผลิต/การให้บริการ<br>- แผนผัง<br>กระบวนการผลิต/การให้บริการ |  |  |  |  |   |
| 2. ท่านคิดว่า นักศึกษาคควรมีความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย                 | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย | การสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ทางตรง ทางอ้อม | 2. ทักษะการปฏิสัมพันธ์ ประกอบไปด้วย 2.1 การมีปฏิสัมพันธ์ทางตรง                                      |
| สร้างปฏิสัมพันธ์ มีรายละเอียดอะไรบ้าง  | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม                                   | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม                   | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม                   | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม                   | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม     | 1. การปฏิสัมพันธ์ - ทางตรง - ทางอ้อม  |
|  | 2. เพิ่มช่องทาง การสื่อสาร   | 2. เพิ่มช่องทาง การสื่อสาร                             | 2. เพิ่มช่องทาง การสื่อสาร                             | 2. เพิ่มช่องทาง การสื่อสาร                             | 2. เพิ่มช่องทาง การสื่อสาร               | 2.1.1 ด้านการเป็นคู่ค้าและ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่น มีการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ไขปัญหา |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |   |   |  |  |  |  |
|---|---|---|--|--|--|--|
| ข้อคำถาม                                  | 1 | 2   | 3  | 4  | 5  | สรุป   |
| เฟสบู๊ค                                   |   | <p>- ด้านการดำเนินงานด้านการเงิน</p> <p>3. การสร้าง</p> <p>ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล</p> <p>4. การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร</p> | <p>เป็นที่มา</p> <p>3. การ</p> <p>ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล</p> <p>ระหว่างกลุ่ม</p> <p>4. การเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ซึ่งข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ</p> <p>5. ความสามารถในการ</p> | <p>เฟสบู๊ค</p> <p>3.ความสามารถในการนำเสนอการอภิปรายโดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร</p> | <p>การเงิน ผ่านช่องทาง</p> <p>ประชาสัมพันธ์เช่นการใช้แอปพลิเคชันไลน์</p> <p>เฟสบู๊ค</p> <p>2.ความสามารถในการนำเสนอ</p> | <p>สิ้นเชื้อ</p> <p>2.2 การมีปฏิสัมพันธ์ทางอ้อม</p> <p>2.2.1 ด้านการสื่อสารผ่านผู้แทนหรือบุคคลที่สาม</p> <p>2.2.2 ด้านการรับประกันสินค้า</p> <p>ระหว่างการแข่งขัน</p> <p>2.2.3 ด้านความสัมพันธ์</p> <p>นอกเหนือจากการเป็นคู่ค้า</p> <p>3. ช่องทางประชาสัมพันธ์เช่นการใช้</p> |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                     |                     |               |                       |                       |                    |
|---|---------------------|---------------------|---------------|-----------------------|-----------------------|--------------------|
| ข้อคำถาม                                  | 1                   | 2                   | 3             | 4                     | 5                     | 6                  |
|   |                     |                     | รายงาน        |                       |                       | สรุป               |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | แอปพลิเคชันไลน์    |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | เฟสบุ๊ก            |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | 4. ความสามารถ      |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | ในการนำเสนอการ     |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | อภิปรายโดยใช้      |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | ระบบสารสนเทศ       |
|   |                     |                     | 6.            |                       |                       | เพื่อการสื่อสาร    |
| <b>3 ด้านคุณลักษณะ</b>                    |                     |                     |               |                       |                       |                    |
| 1 ท่านคิดว่า                              | 1. รับผิดชอบใน      | ปฏิบัติงานตาม       | ความ          | ความมุ่งมั่นตั้งใจที่ | ผู้ประกอบการควรจะ     | นักศึกษาคควรมี     |
| นักศึกษาคควรมี                            | หน้าที่ที่ได้รับ    | ภาระหน้าที่ เช่น    | รับผิดชอบใน   | จะปฏิบัติหน้าที่      | รู้และเข้าใจในหน้าที่ | คุณลักษณะส่วน      |
| คุณลักษณะส่วน                             | มอบหมาย             | 1. ความมุ่งมั่น     | การปฏิบัติงาน | ด้วยความผูกพัน        | และความรับผิดชอบ      | บุคคล เรื่องความ   |
| บุคคล เรื่องความ                          | และพร้อมต่อการ      | ปฏิบัติงานให้สำเร็จ | ถึงการทำ      | ความผูกพัน            | ต่อตนเอง ต่อเพื่อน    | รับผิดชอบในการ     |
| รับผิดชอบในการ                            | พัฒนา               | 2. ความรับผิดชอบ    | หน้าที่ของตน  | และความละเอียด        | ร่วมงานด้วยคุณธรรม    | ทำงาน โดย          |
| ทำงาน อย่างไร                             | 2. ตั้งใจปฏิบัติงาน | ต่อหน้าที่          | ที่ได้รับ     | รอบคอบ เพื่อให้       | จริยธรรมในการ         | แสดงออกดังนี้      |
|   | ให้บรรลุเป้าหมาย    | 3. สร้างวัฒนธรรม    | มอบหมาย       | บรรลุผลสำเร็จตาม      | ประกอบธุรกิจ          | 1. ความมุ่งมั่น    |
|   | 3. มุ่งมั่นใน       | องค์กรในการ         | ด้วยความเอา   | ความมุ่งหมาย          | ประกอบด้วยความ        | ปฏิบัติงานให้      |
|   | ความสำเร็จ          | ปฏิบัติงาน          | ใจใส่         | จุดประสงค์และ         | โปร่งใส ความเป็น      | สำเร็จตามที่ได้รับ |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |   |   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|---|---|
| ข้อคำถาม                                  | 1   | 2   | 3   | 4   | 5   | 6   |
|   |   |   |   |   |   | สรุป  |
| 4. เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน       | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต | มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความซื่อสัตย์สุจริต |
| 5. สร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน     | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 | มีความซื่อสัตย์สุจริต                                 |

| ข้อคำถาม            | 1  | 2                   | 3               | 4                   | 5                 | 6                   | สรุป          |
|---------------------|--|---------------------|-----------------|---------------------|-------------------|---------------------|---------------|
|                     | <b>ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่</b> |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>การกระทำไม่</b>                               |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ว่าจะเป็นผลดี</b>                             |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>และ</b>                                       |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ผลเสีย</b>                                    |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ปฏิบัติงาน</b>                                |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>เพื่อให้บรรลุ</b>                             |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>เป้าหมายและ</b>                               |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>วัตถุประสงค์</b>                              |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ขององค์กร</b>                                 |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ยึดมั่นตาม</b>                                |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ระเบียบ</b>                                   |                     |                 |                     |                   |                     |               |
|                     | <b>ข้อบังคับ</b>                                 |                     |                 |                     |                   |                     |               |
| 2. ท่านคิดว่า       | 1. การพัฒนา                                      | มีความคิดที่มีอิสระ | ความคิดที่เริ่ม | - มีความสามารถใน    | 1.ความคิดริเริ่ม  | 1. มีความคิดริเริ่ม | 2.ความคิด     |
| นักศึกษาคอร์มี      | สิ่งประดิษฐ์                                     | แปลกใหม่ ยังไม่     | คำนึงถึงผลผลิต  | การคิดพลิกแพลง      | 2.ความคิดทดลองตัว | 2. มีความยืดหยุ่น   | สร้างสรรค์    |
| คุณลักษณะส่วน       | ใช้การได้มีความ                                  | คำนึงถึงคุณภาพมี    | ทางคุณภาพ       | แก้ปัญหา            | 3. ความคิด        | 3. มีความอยากรู้    | รายละเอียด    |
| บุคคล เรื่องความคิด | เหมาะสม  | ความและ             | และบูรณาการ     | - มีความอดทน        | ละเอียดลออ        | อยากเห็น            | ดังนี้        |
| สร้างสรรค์ อย่างไร  | 2. บูรณาการ                                      | การนำไปประยุกต์ใช้  | รายวิชา         | หรือเป็นนักสู้ที่ดี | 4.ความเป็นผู้นำ   | 4. ขอบเสีย          | 2.1 มีความคิด |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่  |   |  |   |  |   |  |  |
|--|---|--|---|--|---|--|--|
| ข้อคำถาม   | 1   | 2  | 3   | 4  | 5   | 6  |  |
|  | รายวิชา วิศวกรรม<br>วิทยาศาสตร์   | ความเป็นผู้นำ  | โครงการ<br>สิ่งประดิษฐ์<br>ประยุกต์ใช้งาน<br>ได้<br>ความเป็นผู้นำ<br>- ชอบรับ<br>ความเป็นผู้นำ  | - มีความคิดค้นึง<br>หรือจินตนาการสูง<br>- มีลักษณะความ<br>เป็นผู้นำ<br>- ชอบรับ<br>ประสบการณ์ใหม่ๆ<br>- มีความคิดอิสระ<br>และยืดหยุ่น<br>ยอมรับและสนใจสิ่ง<br>แปลกใหม่ | 5.การสร้างสรรค์ผลงาน  | 5. ความเป็นผู้นำ<br>6. สามารถปรับตัว<br>ได้ดี<br>7. ช่างสงสัย และ<br>ชอบตั้งคำถามแปลก<br>ๆ<br>8. ช่างสังเกต<br>9. มีแรงจูงใจ | สรุป<br>ริเริ่ม ยึดหยุ่น<br>ละเอียดลออ<br>คิดเล็กแก่งเลง<br>แก้ปัญหา<br>2.2 มีจินตนาการ<br>2.3 มีความเป็น<br>ผู้นำ<br>2.4 สามารถบูรณา<br>การณรายวิชา<br>โครงการ<br>วิทยาศาสตร์<br>สิ่งประดิษฐ์ |
| 3. ท่านคิดว่า<br>นักศึกษาควรมี<br>คุณลักษณะส่วน<br>บุคคล เรื่องการมี<br>จริยธรรมทางธุรกิจ<br>อย่างไร | จริยธรรมของนัก<br>ธุรกิจต่อลูกค้า<br>- ขายสินค้าและ<br>บริการในราคาที่<br>ยุติธรรม<br>- สินค้าและบริการ | จริยธรรมในการ<br>ดำเนินธุรกิจ<br>ประกอบด้วย<br>1. ความซื่อสัตย์<br>2. ความยุติธรรม<br>3. ความเมตตา | จริยธรรมทาง<br>ธุรกิจ คือช่วย<br>ให้มันใจได้ว่า<br>ทุกคนจะได้รับ<br>การปฏิบัติด้วย<br>ความเคารพ | 1. มีคุณธรรม และ<br>ลักษณะนิสัยในการ<br>ทำงาน<br>2. มีจริยธรรมคือ<br>ความเฉลียวฉลาด<br>ความกล้าหาญ   | 1. ความเคารพ<br>(Respect)<br>2. ใฝ่เกียรติ (Honor)<br>3. ความซื่อสัตย์<br>(Integrity)<br>4. มุ่งมั่นที่ลูกค้า | จริยธรรมทางธุรกิจ<br>คือ<br>1. ความเคารพ<br>2. ใฝ่เกียรติ<br>3. ความซื่อสัตย์<br>4. มุ่งมั่นที่ลูกค้า                        | 3. การมีจริยธรรม<br>ทางธุรกิจ<br>รายละเอียด ดังนี้<br>3.1 ความซื่อสัตย์<br>3.2 ความยุติธรรม<br>3.3 ความเมตตา   |

| ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ |                  |                    |               |                   |                      |                     |               |
|---|------------------|--------------------|---------------|-------------------|----------------------|---------------------|---------------|
| ข้อคำถาม                                  | 1                | 2                  | 3             | 4                 | 5                    | 6                   | สรุป          |
| ต้องการรับผิดชอบ                          | ต้องการรับผิดชอบ | 4. ความรับผิดชอบ   | ยุติธรรม และ  | ความรู้จักเพียงพอ | (Customer focus)     | 5. มุ่งเน้นที่ผลงาน | 3.4 ความ      |
| - ดูแลให้บริการแก่                        |                  | 5. ความน่าเชื่อถือ | ข้อดีด้วยความ | ความยุติธรรม      | 5. มุ่งเน้นที่ผลงาน  | 6. ความเมตตา        | รับผิดชอบ     |
| ลูกค้าทุกคนด้วย                           |                  | 6. การเคารพสิทธิ   | เมตตา         | ความมีสติ         | (Results-oriented)   |                     | 3.5 ความ      |
| ความรับผิดชอบ                             |                  | ของบุคคล           |               |                   | 6. ความเสี่ยง (Risk) |                     | รับผิดชอบ     |
| - ความรับผิดชอบ                           |                  |                    |               |                   | 7. แรงผลักดัน        |                     | 3.6 การเคารพ  |
| - ปฏิบัติต่อลูกค้า                        |                  |                    |               |                   | (Passion)            |                     | สิทธิของบุคคล |
| อย่างมีน้ำใจ                              |                  |                    |               |                   | 8.ความมานะ           |                     |               |
|   |                  |                    |               |                   | (Persistence)        |                     |               |

ขั้นที่ 1.3 ผลการศึกษาระบบการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

**ตาราง 14** แสดงผลการศึกษา กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

| ข้อคำถาม  | ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)   |  |   |
|---|--|--|---|
|   | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2   | สถานศึกษาที่ 3  |
| 1 สสำรวจความต้องการของนักศึกษา<br>ค่านิยมการอย่างไร | สำรวจความต้องการโดยการ<br>ทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวม<br>ข้อมูลโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย<br>และวิเคราะห์ข้อมูล/สรุป | สำรวจความต้องการ<br>1. ประชุมระดมสมอง<br>2. ออกแบบแบบสอบถาม<br>3. วิเคราะห์ข้อมูล/สรุป | 1. ปฏิบัติตามแผนธุรกิจ<br>2. ประชุมระดมสมอง<br>3. แบบสอบถาม/เก็บข้อมูล<br>4. วิเคราะห์ข้อมูล  |
| 2 จัดทำแผนพัฒนา<br>นักศึกษาดำเนินการ<br>อย่างไร     | จัดทำแผนพัฒนาดำเนินการ<br>ดั่งนี้<br>1. ชี้แนะรายการ   | จัดทำแผนพัฒนา เป็นวิธีการ<br>เพื่อให้มีสมรรถนะดำเนินการ<br>ดั่งนี้                     | 1.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล<br>ต้องการพัฒนา<br>2 จัดทำพัฒนา คือ วิธีการเพื่อเพิ่ม<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา ดำเนินการ ดั่งนี้ |



| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) |   |   |   |
|--|---|---|---|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 1  | สถานศึกษาที่ 2  | สรุป  |
|  |   | สถานศึกษาที่ 2  |   |
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- การกำหนดวัตถุประสงค์</li> <li>- กำหนดหลักสูตร</li> <li>- เตรียมวิทยากร เอกสาร สถานที่</li> </ul>             | <ul style="list-style-type: none"> <li>1.การเตรียมการจัดทำแผน</li> <li>2.การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล</li> <li>3.การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางพัฒนา</li> <li>4.กำหนดหลักสูตรโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา</li> <li>5.การอนุมัติและประกาศใช้</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>1.การเตรียมวิทยากร กระบวนการ</li> <li>2.การเตรียมชุมชนในการจัดทำแผน</li> <li>3.การประเมินศักยภาพ</li> <li>4.การกำหนดวิธีทัศน์</li> <li>แนวทางและจุดมุ่งหมาย</li> <li>5.การกำหนดโครงการ/กิจกรรม</li> <li>6.นำเสนอแล้วพิจารณา ร่วมกัน</li> </ul>   |
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนดแผนงาน โครงการ และ กิจกรรม</li> <li>- นำแผนงาน โครงการ และ กิจกรรม นำเสนอแล้ว พิจารณาร่วมกัน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>การกำหนดหลักสูตรโครงการ/กิจกรรม</li> <li>2.2.1 การเลือกรูปแบบการพัฒนา</li> <li>2.2.2 ปฏิบัติแผนงาน โครงการ/กิจกรรม</li> <li>2.2.3 นำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม นำเสนอแล้วพิจารณาร่วมกัน</li> </ul>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>2.1 ขั้นเตรียมการ</li> <li>2.1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา</li> <li>2.1.2 กำหนดหลักสูตรการพัฒนา</li> <li>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ</li> <li>2.2 ขั้นการจัดทำแผน</li> <li>2.2.1 การเลือกรูปแบบการพัฒนา</li> <li>สมรรถนะ</li> <li>2.2.2 ปฏิบัติแผนงาน โครงการ/กิจกรรม</li> <li>การพัฒนาสมรรถนะ</li> <li>2.2.3 นำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม นำเสนอแล้วพิจารณาร่วมกัน</li> </ul> |
| 3 ดำเนินการพัฒนา   | ดำเนินการพัฒนา  | ดำเนินการพัฒนาตาม   | ดำเนินการพัฒนา คือ การปฏิบัติตาม  |
| ดำเนินการอย่างไร   | ดำเนินการ ดังนี้  | ดำเนินการ ดังนี้  | แผน เพื่อให้มีสมรรถนะความเป็น   |
|  | 1.ศึกษาข้อมูลทางธุรกิจ  | 1.ศึกษาข้อมูล   | ผู้ประกอบการของนักศึกษา   |
|  | ประกอบด้วย คน เงิน  | 2.สร้างความตระหนัก  | ดำเนินการ ดังนี้  |
|  |   | 3.สร้างความรู้ความตระหนัก   |   |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติดี (Best Practice) |  |   |  |
|---|--|---|--|
| ข้อคำถาม  | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2  | สรุป   |
|   | <p>เครื่องจักร วิธีปฏิบัติงาน</p> <p>2.วางแผนการพัฒนา</p> <p>ประกอบด้วย กำหนดวัตถุประสงค์ สร้างความตระหนัก</p> <p>3.ดำเนินการพัฒนาตามแผน</p> | <p>3.วางแผนการพัฒนา</p> <p>4.ดำเนินการพัฒนา</p>   | <p>3.1 ศึกษาข้อมูลทางธุรกิจ</p> <p>3.2 การสร้างความตระหนัก</p> <p>3.3 วางแผนการพัฒนาประกอบด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายตามแผนธุรกิจ</p> <p>3.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผน ด้วยวิธีการพัฒนา</p>  |
| 4 ประเมินผลดำเนินการ                                      | <p>ประเมินผล กำหนดแบบประเมิน ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1.สร้างแบบประเมิน</p> <p>2.เก็บข้อมูล</p> <p>3.วิเคราะห์ข้อมูล</p>                      | <p>ประเมินผล เป็น กำหนดแบบประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และรายงานผล</p> <p>ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1.สร้างแบบประเมิน</p> <p>2.นำแบบสอบถามหรือแบบสังเกตเก็บข้อมูล</p> <p>3.วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>ประเมิน</p> <p>5. สรุปผลประเมิน</p> | <p>4 ประเมินผล คือ การกำหนดแบบประเมินการพัฒนาสมรรถนะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และรายงานผลการพัฒนาดำเนินการ ดังนี้</p> <p>4.1 กำหนดประเด็นการติดตามประเมิน</p> <p>4.2 สร้างแบบประเมินและกำหนดเกณฑ์ประเมิน</p> <p>4.3 นำแบบสอบถามหรือแบบสังเกตเก็บข้อมูล</p> <p>4.4 นำข้อมูลวิเคราะห์ผลประเมิน</p> |

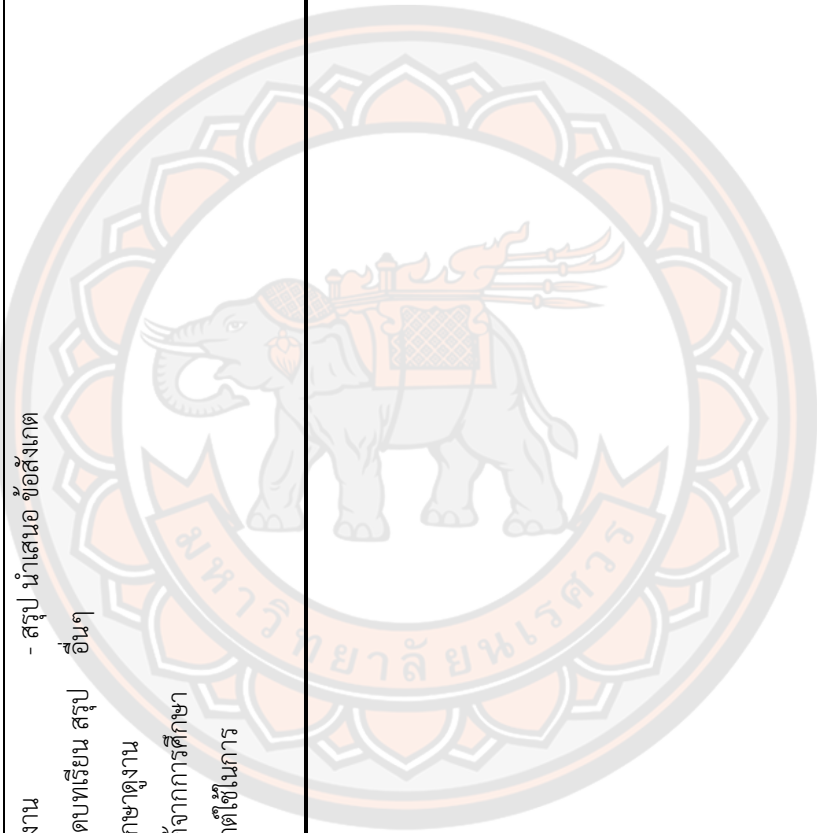


| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)                                 |   |  |   |             |
|--|---|--|---|-------------|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  | สถานศึกษาที่3   |             |
|  | <p>2. ดำเนินงาน อธิบายขั้นตอน เพื่อแบ่งหน้าที่ปฏิบัติตามแผน ชุรกิจ ดำเนินการปฏิบัติใน สถานการณ์จำลองด้วยการ สังเกต จดบันทึก</p> <p>3. สรุปผล สรุปผลของ สถานการณ์จำลอง โดย วิเคราะห์กระบวนการ แก้ปัญหาที่ใช้ เปรียบเทียบผล ของสถานการณ์จำลอง หรือ เชื่อมโยงกิจกรรมที่ปฏิบัติ</p> | <p>2. กำหนดวัตถุประสงค์ของ แผนชุรกิจ</p> <p>3. ที่ปรึกษาดำเนินชุรกิจ กรรมการอธิบายขั้นตอนการ ดำเนินงาน แบ่งหน้าที่</p> <p>3. ปฏิบัติตามสถานการณ์ 4. ประเมินผลและอภิปราย</p>                            | <p>การยกย่องก่อนการปฏิบัติ</p> <p>1.2 ดำเนินการ</p> <p>1.2.1 การอธิบายก่อนการปฏิบัติ</p> <p>1.2.2 แบ่งหน้าที่การปฏิบัติ</p> <p>1.2.3 การปฏิบัติตามสถานการณ์</p> <p>จำลองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์</p> <p>1.3 ประเมินผลและสรุปผล</p> <p>1.3.1 จัดประชุมสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรม</p> <p>1.3.2 การประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของแผนชุรกิจ</p> | <p>สรุป</p> |
| 2. ท่านคิดว่าวิธีการฝึกอบรม เพื่อให้มีสมรรถนะความเข้าใจประกอบของนักศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร | <p>การฝึกอบรมเป็น กระบวนการเรียนรู้จาก สถานการณ์จริงนอกจาก หลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. การสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรม</p> <p>2. การจัดหลักสูตรฝึกอบรม</p>   | <p>แนวทางการปฏิบัติการ ฝึกอบรม เป็น กระบวนการ ฝึกอบรม เป็น กระบวนการ นอกจกจากหลักสูตร เพื่อให้มี สมรรถนะ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. การหาความจำเป็นในการ ฝึกอบรม</p> <p>2. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม</p> | <p>2. การฝึกอบรม เป็น กระบวนการเรียนรู้ นอกจกจากหลักสูตร เพื่อให้มีสมรรถนะความ เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>2.1 ก่อนการฝึกอบรม ประกอบด้วย</p> <p>2.1.1 สำรวจและการหาความจำเป็นใน</p>   |             |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) |  |   |   |
|--|--|---|---|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1  | สถานศึกษาที่2   |   |
|  | <p>3. การวางแผนโครงการ</p> <p>ฝึกอบรม ประเมินการ</p> <p>ค่าใช้จ่าย สรรหาวิทยากรและ</p> <p>สถานที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ</p> <p>4. การดำเนินงานฝึกอบรม /การ</p> <p>ประเมินผล</p> | <p>- เขียนโครงการและขอ</p> <p>อนุมัติโครงการ ประมาณ</p> <p>การค่าใช้จ่าย สรรหา</p> <p>วิทยากรและสถานที่</p> <p>- แต่งตั้งคณะกรรมการ</p> <p>2. ระหว่างการฝึกอบรม</p> <p>- ดำเนินการฝึกอบรม</p> <p>3. หลังการฝึกอบรม</p> <p>- ประชุมถอดบทเรียน</p> <p>- ประเมินผลการฝึกอบรม</p> | <p>การฝึกอบรม</p> <p>2.1.2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม</p> <p>2.1.3 สรรหาวิทยากรและสถานที่</p> <p>2.1.4 เขียนโครงการและขออนุมัติ</p> <p>โครงการฝึกอบรม</p> <p>2.1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการ</p> <p>ฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อ</p> <p>ประสานงานวิทยากร การอำนวยความสะดวก</p> <p>สะดวก จัดเตรียมวัสดุ</p> <p>2.2 ระหว่างการฝึกอบรม ประกอบด้วย</p> <p>- ดำเนินการฝึกอบรม</p> <p>2.3 หลังการฝึกอบรม ประกอบด้วย</p> <p>2.3.1 ประชุมถอดบทเรียนจากการ</p> <p>ฝึกอบรม</p> <p>2.3.2 ประเมินผลและติดตามการ</p> <p>ฝึกอบรม</p> |
|  | <p>การฝึกอบรม</p> <p>การเข้าถึง</p> <p>การเข้าถึงงาน การเข้าถึงเขต</p>   | <p>3. การกำหนดโครงการฝึกอบรม</p> <p>4. การดำเนินการฝึกอบรม</p> <p>5. การประเมินและติดตามผลการ</p> <p>ฝึกอบรม</p>  | <p>สรุป</p> <p>3. การศึกษาดูงาน เป็น การเข้าถึงเขตการ</p>   |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)   |   |  |  |
|--|---|--|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  | สถานศึกษาที่3  |
| <p>ดูงานเพื่อให้มีสมรรถนะ</p> <p>ความเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>การของนักศึกษา</p> <p>ควรดำเนินการอย่างไร</p> | <p>การปฏิบัติงาน ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. ก่อนศึกษาดูงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชุม กำหนดวัตถุประสงค์</li> <li>- เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ/แต่งตั้งคณะกรรมการ</li> <li>ดำเนินการ/เลือกสถานที่ดูงาน</li> <li>- ประสานงานสถานศึกษา</li> <li>- ตั้งประเด็นปัญหา</li> </ul> <p>2. ขณะศึกษาดูงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- รับฟัง การบรรยายหรือการเสวนาถึงประสบการณ์ในการทำงาน</li> <li>- คิดตาม สร้างแนวความคิดใหม่</li> <li>- การตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้</li> <li>- จัดบันทึก</li> </ul> | <p>สังเกตการปฏิบัติงาน</p> <p>ดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>1. ขั้นตอนการสำรวจ</p> <p>2. ขั้นการวางแผน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนดจุดประสงค์</li> <li>- เสนอโครงการ/แต่งตั้งคณะกรรมการ</li> <li>คณะกรรมการดำเนินการ/เลือกสถานที่ดูงาน</li> <li>- ประสานงานสถานศึกษา</li> <li>- ประสานสถานที่ดูงาน</li> <li>- ตั้งประเด็นปัญหา</li> </ul> <p>3. ขั้นการปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- รับฟัง การบรรยาย</li> <li>- การสอบถาม</li> <li>- การจดบันทึก</li> <li>4. ขั้นการประเมิน</li> <li>- จัดประชุมถอดบทเรียน/ประเมินผลตามวัตถุประสงค์</li> </ul> | <p>ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ</p> <p>ผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>3.1 ก่อนศึกษาดูงาน</p> <p>3.1.1 การสำรวจความต้องการ</p> <p>3.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์</p> <p>3.1.3 เลือกสถานที่ดูงาน</p> <p>3.1.4 เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ</p> <p>1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน</p> <p>1.6 ประสานสถานที่ดูงาน</p> <p>2. ขณะศึกษาดูงาน</p> <p>2.1 รับฟัง การบรรยายหรือการเสวนาถึงประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่</p> <p>2.2 การตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้</p> |

| ชื่อคำถาม  |                                |   | ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) |  |  |
|--|--------------------------------|---|--|--|--|
| สถานศึกษาที่1  | สถานศึกษาที่2                  | สถานศึกษาที่3   | สรุป   |  |  |
| 3. หลังศึกษาดูงาน<br>- จัดประชุมถอดบทเรียน สรุป นำเสนอ การศึกษาดูงาน<br>- นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา ดูงานมาประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน | - สรุป นำเสนอ ข้อเสนอแนะ อื่นๆ | 2.3 จัดบันทึก<br>3. หลังศึกษาดูงาน<br>3.1 สรุป นำเสนอ การศึกษาดูงาน<br>3.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน<br>3.3 จัดประชุมถอดบทเรียน/ประเมินผล |  |  |  |



ตาราง 16 แสดงผลการศึกษาศมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

| ชื่อคำถาม   |  | ชื่อต้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)  |   |
|---|--|--|---|
| ข้อความผู้  | สถานศึกษาที่1  | สถานศึกษาที่2  | สถานศึกษาที่3   |
| 1. ท่านคิดว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การประกอบการ ประกอบด้วย 1. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุหรือวัตถุดิบ วิธีปฏิบัติงาน 2. การบริหารจัดการบุคคล โดยดำเนินการดังนี้ 2.1 การวางแผน 2.2 การสรรหา การคัดเลือก การทดสอบและการสัมภาษณ์ 2.3 การแต่งตั้งการปฐมนิเทศ และการฝึกอบรม 2.4 การบริหารค่าตอบแทน 2.5 การวัดผล และการประเมินผลการทำงาน | ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบการ ประกอบด้วย 1. ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุหรือวัตถุดิบ วิธีปฏิบัติงาน 2. การบริหารจัดการบุคคล โดยดำเนินการดังนี้ 2.1 การวางแผน 2.2 การสรรหา การคัดเลือก การทดสอบและการสัมภาษณ์ 2.3 การแต่งตั้งการปฐมนิเทศ และการฝึกอบรม 2.4 การบริหารค่าตอบแทน 2.5 การวัดผล และการประเมินผลการทำงาน | ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบการ ประกอบด้วย 1. ปัจจัยในการผลิตแรงงาน เงินทุน ผู้ประกอบการ ทรัพยากรทางด้านกายภาพ ทรัพยากรทางด้านสารสนเทศ 2. หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ 2.1 การผลิต - การเลือกทำเลที่ตั้ง - การวางผังโรงงาน - การออกแบบสินค้า - การกำหนดตารางเวลาการผลิต (Output/Product) 2.2 การเงิน บัญชี ประกอบด้วยการเงิน ประกอบด้วยงบกำไรขาดทุน | 1. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย 1.1 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุหรือวัตถุดิบ วิธีปฏิบัติงาน 2. หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ 2.1 การผลิต - การเลือกทำเลที่ตั้ง - การวางผังโรงงาน - การออกแบบสินค้า - การกำหนดตารางเวลาการผลิต - การตรวจสอบสินค้า - ปัจจัยการผลิต (Input/Material) กระบวนการ |



| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) |  |  |   |
|--|--|--|---|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2   | สถานศึกษาที่ 3  |
|  | สรุป   |  | สรุป  |
| 2.6 การเลื่อนตำแหน่ง   | - แหล่งเงินทุนภายนอก   | งบบุคลากรและเงินสด บัญชี   | แปลงสภาพ (Processing)   |
| 2.7 การโยกย้าย การลดตำแหน่ง และการลาออกจากงาน                | 2.3 การจัดหาทรัพยากรด้านกำลังคน<br>- การวางแผนกำลังคน ด้านจำนวน คุณภาพและหน้าที่<br>- การสรรหากำลังคน<br>- การคัดเลือกและการบรรจุ<br>- การฝึกอบรม<br>- การประเมินผลการทำงาน<br>- การบริหารจัดการ<br>- ผลสัมฤทธิ์ | ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน<br>ทุน<br>2.3 การจัดการทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย<br>การวางแผนทรัพยากรบุคคล<br>การสรรหา ทรัพยากรบุคคล<br>การคัดเลือกทรัพยากรบุคคล<br>การฝึกอบรมและพัฒนา<br>ทรัพยากรบุคคล<br>การประเมินผลการทำงาน<br>2.4 การบริหารการตลาด<br>ประกอบด้วย<br>- การวิเคราะห์ตลาด ประเมินลักษณะความต้องการและขั้นตอนการซื้อของผู้บริโภค<br>- การแลกเปลี่ยนรายละเอียด | ผลผลิต (Output/Product)<br>2.2 การจัดหาเงินทุน<br>- แหล่งเงินทุนภายใน<br>- แหล่งเงินทุนภายนอก<br>2.3 การจัดหาทรัพยากรด้านกำลังคน<br>- การวางแผนกำลังคน ด้านจำนวน คุณภาพและหน้าที่ตามรับผิดชอบ<br>- การสรรหากำลังคน<br>- การคัดเลือกและการบรรจุ<br>- การฝึกอบรม<br>2.4 การเงินบัญชี งบการเงิน<br>ประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด บัญชี<br>ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน |
| 3. การเงินบัญชี  | งบการเงิน ประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด บัญชีประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน  |  |   |

| ชื่อคำถาม     | ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)  | สรุป                 |
|---------------|---|----------------------|
| สถานศึกษาที่1 | <p>สถานศึกษาที่2</p> <p>ของการซื้อและการขาย</p> <p>พูน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การอำนวยความสะดวกทางการจัดมาตรฐานสินค้า ข้อมูลข่าวสาร การเสี่ยงภัย และการเงิน ส่วนประสิทธิภาพตลาดการวางแผนผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริม</li> <li>- การวิจัยการตลาดและการวิเคราะห์ข้อมูลการตลาดและที่เกี่ยวข้องกับการตลาด</li> <li>- การสื่อสารการตลาดต่อสื่อสารภายในองค์กรและภายนอกองค์กร</li> <li>- การรับผิดชอบต่อสังคมการตอบสนองความต้องการของสังคม</li> </ul> | <p>สถานศึกษาที่3</p> |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)   |  |   |   |
|--|--|---|---|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 3   |   |   |
|  | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2  | สรุป  |
| 2. ท่านคิดว่า นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับ การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ รายละเอียด ดังนี้ 1. ลักษณะของสินค้าหรือบริการ 2. กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย 3. ช่องทางการเข้าถึงลูกค้า กำหนดการสื่อสารหรือนำสินค้าไปขายให้ถูกช่องทางสำหรับลูกค้าเป้าหมาย 4. การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า 5. ช่องทางการตลาด 6. การเงินบัญชี 7. กิจกรรมหลักการผลิตหรือให้บริการ 8. เครือข่ายทางธุรกิจ 9. โครงสร้างต้นทุน | การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ เป็น เครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนธุรกิจซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพ (Visualizing) รายละเอียดดังนี้ - กลุ่มของลูกค้า - ช่องทางการเข้าถึงลูกค้า - ความสัมพันธ์กับลูกค้า - กิจกรรมหลัก - ทรัพยากรหลัก - โครงสร้างค่าใช้จ่าย - การวิจัยตลาด - แผนการตลาดและการขาย - รายละเอียดด้านเงินทุน - รายละเอียดด้านการเงิน | การออกแบบโมเดลธุรกิจ โดย จูรกิจ รายละเอียด ดังนี้ - ลักษณะของสินค้าหรือบริการ - สิ่งที่ต้องทำเพื่อขับเคลื่อน ธุรกิจ - ลักษณะลูกค้า - ทรัพยากรในการดำเนินงาน - ช่องทางการตลาด - การเงินบัญชี | 2. การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ รายละเอียด ดังนี้ 2.1 ลักษณะของสินค้าหรือบริการ 2.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย 2.3 ช่องทางการตลาด 2.4 เครือข่ายทางธุรกิจ 2.5 การเงินบัญชี 2.6 การวิจัยตลาด 2.7 แผนการตลาดและการขาย 2.8 รายละเอียดด้านเงินทุน 2.9 รายละเอียดด้านการเงิน |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)                     |  |  |  |
|--|--|--|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2   | สถานศึกษาที่ 3   |
| 3. ท่านคิดว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ การดำเนินงานธุรกิจ มีรายละเอียดอะไรบ้าง | <p>ความรู้เกี่ยวกับ การดำเนินงานธุรกิจ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การผลิตสินค้าและบริการใช้</li> </ol> <p>ในการควบคุมการผลิตสินค้า เพื่อเพิ่มการผลิต ลดต้นทุน</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. กระบวนการผลิต (Process) ได้แก่</li> </ol> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การเตรียมวัตถุดิบต่างๆ</li> <li>- การออกแบบ และการพัฒนา สินค้าและเทคโนโลยี</li> <li>- การตกแต่ง รูปทรงตลอดทั้ง การบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย</li> <li>3. เครือข่ายการบริการหลังการขาย</li> </ul> | <p>ความรู้เกี่ยวกับ การดำเนินงานธุรกิจ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การขยายความร่วมมือให้ครอบคลุมธุรกิจ</li> <li>2. การขยายเครือข่ายกลุ่มธุรกิจ</li> <li>3. การแบ่งปันโอกาส</li> </ol> <p>เพื่อกระจายประโยชน์ให้เกิดขึ้น อย่างทั่วถึงภายในเครือข่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. การสร้างความร่วมมือด้าน การจัดการทางวัตถุดิบ และ การพัฒนาผลิตภัณฑ์โดย</li> <li>5. สร้างสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ</li> </ol> | <p>นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ การดำเนินงานธุรกิจ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การผลิต ได้แก่</li> <li>1.1 ปัจจัยการผลิต (Input) ได้แก่ คน (Man) วัตถุดิบ (Materials) เครื่องจักร (Machines) พลังงาน (Energy) เงิน (Money) ข่าาสารข้อมูล (Information)</li> <li>1.2 ส่วนกระบวนการผลิต (Process) ได้แก่ การเตรียม วัตถุดิบต่างๆ การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี การตกแต่ง รูปทรงตลอดทั้ง การบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย</li> <li>2. การสร้างเครือข่ายบริการ</li> </ol> |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติดี (Best Practice)                        |  |  |  |
|--|--|--|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1  | สถานศึกษาที่2  |  |
|  | สถานศึกษาที่1  | สถานศึกษาที่3  |  |
|  |  | สรุป   |  |
| 4. ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและอาชีพการ มีรายละเอียดอะไรบ้าง | กฎหมายธุรกิจ ประกอบด้วย<br>1. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรธุรกิจ<br>2. กฎหมายเกี่ยวกับประกอบธุรกิจ<br>ประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ<br>อากรพื้นฐานหลัก ๆ<br>ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ<br>ส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ | 1.กฎหมายธุรกิจ ประกอบด้วย กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ละเมิด ท่างหุ้นส่วน บริษัท สัญญาทางธุรกิจ ประเภทต่างๆ และตัวเงิน<br>2.กฎหมายภาษีอากร ประกอบด้วยภาษีอากรตามประมวล ภาษีสรรพสามิต ภาษีศุลกากร และภาษีท้องถิ่น | หลังการขาย และการเรียกเก็บเงินด้านการขนส่ง<br>4 กฎหมายและอาชีพการ ประกอบด้วย<br>4.1 กฎหมายธุรกิจ ประกอบด้วยกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย บุคคล นิติกรรม สัญญา หนี้ละเมิด ท่างหุ้นส่วน บริษัท สัญญาทางธุรกิจ<br>4.2 ภาษี ประกอบด้วย ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ |
| 2. ด้านทักษะ   |  |  |  |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)                 |  |   |   |   |
|--|--|---|---|---|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2  | สถานศึกษาที่ 3  | สรุป  |
| 1. ท่านคิดว่านักศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือไม่ มีรายละเอียดอะไรบ้าง | <p>ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. สร้างแนวคิดทางธุรกิจ</li> <li>2. ตั้งเป้าหมาย</li> <li>3. วิจัยและวิเคราะห์ตลาด</li> <li>4. สร้างแผนภูมิ SWOT</li> </ol> <p>จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ</li> <li>6. สร้างแผนการตลาด</li> <li>7. สร้างแผนการจัดการทรัพยากรบุคคล</li> <li>8. สร้างแผนการจัดการทางการเงิน</li> </ol> | <p>ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส จุดแข็งและจุดอ่อน</li> <li>- แนวคิดการทำธุรกิจ</li> <li>- แนวทางในการพัฒนาธุรกิจ</li> <li>- การวิเคราะห์ธุรกิจ</li> <li>- วางแผนการตลาด</li> <li>- แผนการปฏิบัติงาน</li> <li>- แผนการเงิน</li> <li>- แผนฉุกเฉิน</li> </ul> | <p>ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. แนวคิดหลักในการทำธุรกิจ</li> </ol> <p>ประกอบไปด้วยภาพรวม เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. สร้างโมเดลองค์กร อธิบายลักษณะของธุรกิจ</li> <li>3. แนวทางในการพัฒนาธุรกิจ</li> <li>4. วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส จุดแข็งและจุดอ่อน มองหาโอกาสทางธุรกิจเตรียมแก้ไขอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น</li> </ol> | <p>ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. แนวคิดหลักในการทำธุรกิจ</li> </ol> <p>ประกอบด้วยภาพรวม เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. สร้างโมเดลองค์กร อธิบายลักษณะของธุรกิจ</li> <li>3. แนวทางในการพัฒนาธุรกิจ</li> <li>4. วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส จุดแข็งและจุดอ่อน มองหาโอกาสทางธุรกิจเตรียมแก้ไขอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น</li> </ol> |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)   |  |   |  |
|--|--|---|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่ 1   | สถานศึกษาที่ 2  | สรุป   |
|  |  | การวิเคราะห์ 4P (Product, Price, Place, Promotion)<br>วางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงลูกค้า<br>เช่น สื่อสารออนไลน์   |  |
| 2. ท่านคิดว่านักศึกษามีความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่การสื่อสารระหว่างบุคคล กลุ่มที่มีประสิทธิภาพ | ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่การสื่อสารระหว่างบุคคล กลุ่มที่มีประสิทธิภาพ  | ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การยอมรับและให้เกียรติ ภาษาที่สื่อสารระหว่างกัน การจริงใจ ช่องทางการสื่อสาร - วิทยุ - แพลนประชาสัมพันธ์                             | 2. ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย<br>1. การปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม<br>2. ทักษะภาษาที่ใช้ ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม<br>3. รูปแบบของสาร<br>4. ประเภทของสาร<br>5. ช่องทางการสื่อสาร<br>6. จริยธรรมการสื่อสาร                                    |
| 2. ท่านคิดว่านักศึกษามีความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ มี รายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง                    | ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ได้แก่การสื่อสารระหว่างบุคคล กลุ่มที่มีประสิทธิภาพ<br>1. ทักษะการสื่อสาร<br>2. รูปแบบการสื่อสาร<br>3. กฎการสื่อสาร<br>4. ประเภทของการสื่อสาร<br>5. ภาษาการสื่อสาร<br>6. ช่องทางการสื่อสาร | ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย<br>1. การยอมรับและให้เกียรติ<br>2. ภาษาที่สื่อสารระหว่างกัน<br>3. การจริงใจ<br>4. ช่องทางการสื่อสาร - วิทยุ - แพลนประชาสัมพันธ์ | 2. ความสามารถในการสื่อสาร และสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย<br>1. การปฏิสัมพันธ์ ได้แก่<br>1.1 ระหว่างบุคคล<br>1.2 ระหว่างกลุ่ม<br>2. สื่อสาร<br>2.1 ทักษะการสื่อสาร<br>2.2 รูปแบบการสื่อสาร<br>2.3 กฎการสื่อสาร<br>2.4 ประเภทของการสื่อสาร<br>2.5 ภาษาการสื่อสาร<br>2.6 จริยธรรมการสื่อสาร |

| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) |   |  |
|--|---|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  |
|  | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่3  |
|  |   | สรุป   |
|  |   | 3. ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่  |
|  |   | 3.1 วิทยุ  |
|  |   | 3.2 แผ่นประชาสัมพันธ์  |
| <b>3. ลักษณะส่วนบุคคล</b>                                    |   |  |
| 1. ท่านคิดว่านักศึกษาคอร์มี้คุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่อง        | ความรับผิดชอบในการทำงาน โดยเอาใจใส่มุ่งมั่นในงานที่รับผิดชอบสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย  | ความรับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งแสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียร พยายาม และพร้อมต่อการพัฒนา  |
| ความรับผิดชอบในการทำงาน อย่งไร                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และพร้อมต่อการพัฒนา</li> <li>- ตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย</li> <li>- มุ่งมั่นในความสำเร็จของหน่วยงาน</li> <li>- เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>1.1 รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความพากเพียร พยายาม และพร้อมต่อการพัฒนา</li> <li>1.2 ตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ตรงต่อเวลา ไม่และเลเยทอดทิ้งงาน</li> <li>1.3 มุ่งมั่นในความสำเร็จของหน่วยงาน ไม่และเลเยทอดทิ้งงาน</li> <li>1.4 เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน</li> </ul> |



| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)                   |   |  |  |
|--|---|--|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  | สถานศึกษาที่3  |
|  | - สร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน  |  | 1.5 สร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน   |
| 2. ท่านคิดว่านักศึกษาคควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ อย่างไร | คุณลักษณะส่วนบุคคลที่มี<br>ความคิดสร้างสรรค์<br>ประกอบด้วย<br>1. มีความคิดริเริ่ม<br>2. มีความอยากรู้อยากเห็น<br>กระตือรือร้น<br>3. การเข้าถึงความรู้สึกของผู้อื่น<br>4. มีความกระตือรือร้น<br>5. บุคลิกภาพ มีลักษณะ<br>ยืดหยุ่น สามารถแก้ปัญหาและ<br>ความเป็นอิสระ | ลักษณะของบุคคลที่มีความคิด<br>สร้างสรรค์ ประกอบด้วย<br>1. ด้านการคิด ประกอบด้วย<br>ความคิดคล่อง ความคิด<br>ยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ<br>และความคิดริเริ่ม<br>2. ด้านอารมณ์ ประกอบด้วย<br>ความอยากรู้อยากเห็น ความ<br>กระตือรือร้น ความรู้สึกไวต่อ<br>ปัญหา และความมีอารมณ์ขัน<br>3. ด้านบุคลิกภาพ<br>ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นใน<br>ตนเอง ความกล้าหาญ ความ<br>มุ่งมั่นพยายาม | 2. ความคิดสร้างสรรค์<br>ประกอบด้วย<br>2.1 ด้านการคิด ประกอบด้วย<br>ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น มี<br>จินตนาการความคิดละเอียดลออ<br>และความคิดริเริ่ม<br>2.2 ด้านอารมณ์ ประกอบด้วย<br>ความอยากรู้อยากเห็น ความ<br>กระตือรือร้น ความรู้สึกไวต่อ<br>ปัญหา เชื่อมโยงความคิดและ<br>ความมีอารมณ์ขัน<br>2.3 ด้านบุคลิกภาพ<br>ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นใน<br>ตนเอง ความกล้าหาญ ความ<br>มุ่งมั่นพยายาม สามารถแก้ปัญหา |

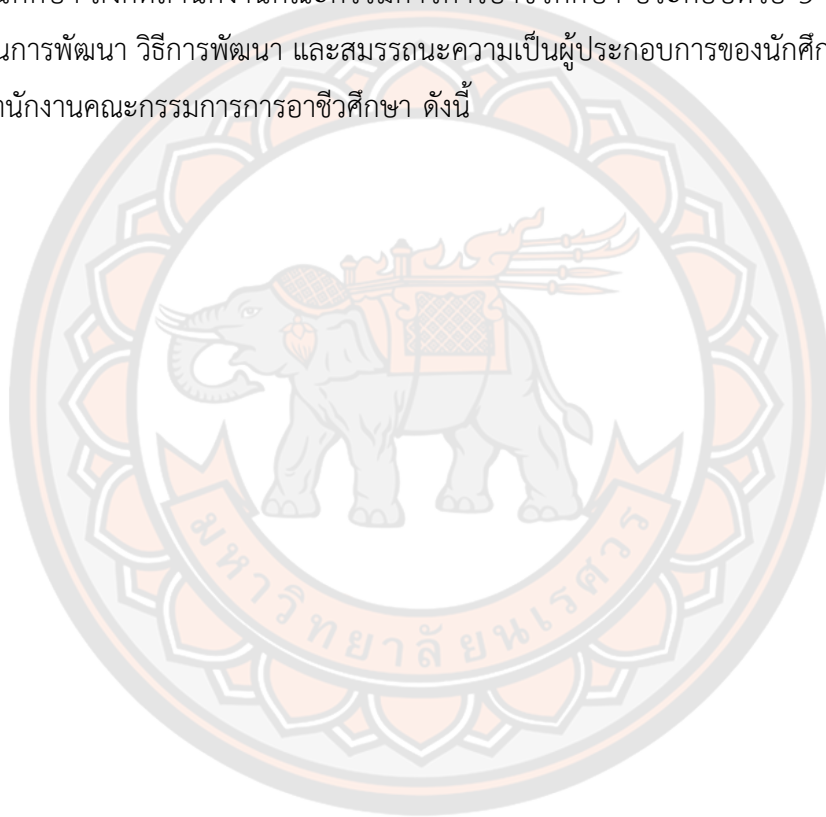
| ข้อค้นพบจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)                       |   |  |  |
|--|---|--|--|
| ข้อคำถาม   | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  | สรุป   |
|  | สถานศึกษาที่1   | สถานศึกษาที่2  | สรุป   |
| 3. ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่อง การมีจริยธรรมทางธุรกิจ อย่างไร | มาตรฐานการผลิตสินค้าและการให้บริการเพื่อผลตอบแทน ตามคุณค่าของการลงทุนโดย การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย<br>1. ความรับผิดชอบ<br>2. ความเฉลียวฉลาด (wisdom)<br>3. ความกล้าหาญ (courage)<br>4. ความรู้จักเพียงพอ (temperance)<br>5. ความยุติธรรม (justice)<br>6. ความมีสติ (conscience) | กฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อใช้เป็น การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย<br>1. ความรับผิดชอบ<br>2. ความมีระเบียบวินัย<br>3. ความเสียสละ<br>4. ความสามัคคี<br>5. ความซื่อสัตย์สุจริต | และความเป็นอิสระ<br>3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยแสดงออกดังนี้<br>การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย<br>3.1 มีสติ มีสำนึก คือ มีความจริงใจในอาชีพของตน<br>3.2 มีเมตตากรุณา<br>3.3 ความซื่อสัตย์สุจริตไม่มุ่งผลกำไรเพียงอย่างเดียว<br>3.4 ความมีระเบียบวินัย<br>3.5 ความเสียสละ |

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอ 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 ผลการยกย่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการยกย่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้



**ตาราง 17** องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| การศึกษาดูงาน*   | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***  | สรุป  |
|--|--|---|---|
| <p>สำรวจความต้องการพัฒนา กระบวนการเก็บข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. ประชุมระดมสมอง หาความต้องการพัฒนา</p> <p>2. ออกแบบ แบบสอบถาม/แบบ สัมภาษณ์</p> <p>3. วิเคราะห์ความต้องการ</p> | <p>สำรวจความต้องการพัฒนาของ นักศึกษา คือ กระบวนการเก็บ ข้อมูลเพื่อระบุความต้องการ พัฒนา ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>การสำรวจความต้องการของ นักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. กำหนดวัตถุประสงค์</p> <p>2. สร้างแบบสอบถามและใช้ แบบสอบถามในการสำรวจความต้องการ</p> <p>3. การรวบรวมแบบสอบถาม วิเคราะห์ความต้องการ</p> | <p>สำรวจความต้องการพัฒนา คือ การระบุ ผู้ประกอบการพัฒนาความเป็น ผู้ประกอบการ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย</p> <p>2. ประชุมระดมสมอง หรือปฏิบัติตาม แผน</p> <p>3. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ต้องการพัฒนา</p> | <p><b>ขั้นตอนที่ 1</b> สำรวจความต้องการพัฒนา คือ กระบวนการเก็บข้อมูลเพื่อระบุความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ของนักศึกษา ที่ต้องการพัฒนา</p> <p>ความเป็นผู้ประกอบการ(****) ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา (****)</p> <p>1.2 การสร้างเครื่องมือ ที่เหมาะสมวิเคราะห์ ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของศึกษา(****)</p> <p>1.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ของนักศึกษา ต้องการพัฒนาสมรรถนะ(****)</p> |
| <p>การจัดทำแผนพัฒนา การกำหนด ภารกิจในการพัฒนา ดำเนินการดังนี้</p> <p>1. รวบรวมโครงการ/กิจกรรม และ หลักสูตร</p>   | <p>จัดทำพัฒนา คือ วิธีการเพื่อให้มี สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1. ชั้นเตรียมการ</p>   | <p><b>ขั้นตอนที่ 2</b> จัดทำแผนพัฒนา คือ การกำหนด ภารกิจ วิธีการ พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา(****)</p> <p>ดำเนินการ ดังนี้</p>  | <p><b>ขั้นตอนที่ 2</b> จัดทำแผนพัฒนา คือ การกำหนด ภารกิจ วิธีการ พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา(****)</p> <p>ดำเนินการ ดังนี้</p>  |

| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**   | Best Practice***   | สรุป   |
|--|---|--|--|
| 2. ร่างโครงการ/กิจกรรมพัฒนา<br>นักศึกษา                | ขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะ<br>ผู้ประกอบการอาชีพศึกษา และ<br>ผู้เชี่ยวชาญ ในการกำหนดหัวข้อ<br>และเนื้อหาของหลักสูตรการ<br>พัฒนาสมรรถนะ | 1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของ การ<br>พัฒนาสมรรถนะ<br>1.2 กำหนดหลักสูตรการพัฒนา<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ<br>2. ขั้นตอนจัดทำแผน<br>2.1 การเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ<br>2.2 ปฏิบัติแผนงาน โครงการ/กิจกรรม<br>การพัฒนาสมรรถนะ | 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของ การพัฒนา<br>สมรรถนะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>(****)<br>2.2 การออกแบบหลักสูตรการพัฒนา<br>สมรรถนะ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยนำ<br>แนวทาง การขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะ<br>ผู้ประกอบการอาชีพศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ใน<br>ผู้ประกอบการอาชีพศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ใน<br>การกำหนดหัวข้อและเนื้อหาของหลักสูตรการ<br>พัฒนาสมรรถนะ(*****) |
| 3. พิจารณาร่างโครงการ/กิจกรรม<br>พัฒนานักศึกษา         | ผู้ประสานงานหลักสูตร<br>และผู้เชี่ยวชาญ   | 2.3 นำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม<br>นำเสนอแล้วพิจารณาร่วมกัน   | 2.3 การเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัด<br>กิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาดำเนินการ<br>ในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสร<br>งงบประมาณ(*****)   |
| 4. ประกาศใช้โครงการ/กิจกรรม<br>พัฒนานักศึกษา           | สอดคล้องกับนโยบาย<br>วัตถุประสงค์ของศูนย์บ่มเพาะ  |  |  |
| 5. บรรลุในแผนพัฒนาของ<br>ศูนย์บ่มเพาะ                  | 3. รั่ววิธีการพัฒนาสมรรถนะ<br>4. บรรลุในแผนพัฒนาสมรรถนะ   |  |  |
| ดำเนินการพัฒนา การปฏิบัติตาม<br>แผน ดำเนินการ ดังนี้   | ดำเนินการพัฒนา คือ การปฏิบัติ<br>ตามแผน ดำเนินการ ดังนี้  | ดำเนินการพัฒนา คือ การปฏิบัติตาม<br>แผน เพื่อให้มีสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ดำเนินการ ดังนี้   | <b>ขั้นตอนที่ 3</b> ดำเนินการพัฒนา คือ การปฏิบัติ<br>ตามแผน พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา(*****)<br>ดำเนินการ ดังนี้   |
| 1. ขั้นตอนการวางแผน ได้แก่<br>1.1 จัดทำโครงการ/กิจกรรม | 1. การสร้างความตระหนักความ<br>เป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา   |  |  |



| การศึกษาค้นคว้า*               | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**       | Best Practice***                        | สรุป                                  |
|--------------------------------|-------------------------------|---|---------------------------------------|
| ประเมินการพัฒนา                | ข้อมูล                        | ข้อมูล                                  | สรุป                                  |
| 3. การนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูล | 4. นำข้อมูลวิเคราะห์ผลประเมิน | 4.3 การนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลรวบรวมผล | พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ   |
| และนำข้อมูลวิเคราะห์ผล         | 5. สรุปผลประเมิน              | สมรรถนะที่ชัดเจน(****)                  | นักศึกษา และกำหนดเกณฑ์การประเมิน      |
| สรุปผลประเมินสมรรถนะ           |                               | 4.4 การสรุปผลประเมินสมรรถนะ และ         | สมรรถนะที่ชัดเจน(****)                |
|                                |                               | รายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ(****)           | การประเมินสมรรถนะ และนำข้อมูลการพัฒนา |
|                                |                               |   | สมรรถนะมหาวิทยาลัย ผลการพัฒนา         |
|                                |                               |   | สมรรถนะ(****)                         |
|                                |                               |   | 4.4 การสรุปผลประเมินสมรรถนะ และ       |
|                                |                               |   | รายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ(****)         |

ตาราง 18 องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***   | สรุป   |
|--|--|--|--|
| การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การ<br>เลียนแบบเหตุการณ์เหมือนจริง<br>ดำเนินการ ดังนี้ | การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การจัด<br>เลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น<br>กับ สภาพที่เป็นจริง ดำเนินการ ดังนี้ | การใช้สถานการณ์จำลอง เป็น การจัด<br>สถานการณ์ที่เกิดขึ้นคล้ายกับ สภาพที่เป็น<br>จริงให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์<br>เพื่อฝึกทักษะ การแก้ปัญหา ใน<br>สถานการณ์จริง ดำเนินการ ดังนี้ | 1. การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น<br>การเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่<br>ใกล้เคียงกับ สภาพที่เป็นจริงให้เกิด<br>ความเข้าใจในสถานการณ์ เพื่อฝึก<br>ทักษะการคิด การแก้ปัญหา ใน<br>สถานการณ์จริง(*****) ดำเนินการ<br>ดังนี้ |
| 1. สำรวจความต้องการ  | 1. เตรียมการ   | 1. เตรียมการ   |  |
| 2. กำหนดวัตถุประสงค์   | 1.1 วิเคราะห์ความต้องการ   | 1.1 เตรียมการ  |  |
| 3. กำหนดสถานการณ์  | 1.2 กำหนดปัญหาของสถานการณ์   | 1.1 สำรวจความต้องการ   |  |
| 4. ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการ<br>จัดทำวัสดุ กำหนดเวลา                             | 1.3 ตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน  | 1.2 กำหนดปัญหา/ความสนใจ  | 1.1 สำรวจความต้องการในการจัด<br>สถานการณ์จำลอง ในการพัฒนา<br>สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ<br>ของนักศึกษา(*****)   |
| 5. จัดประชุมสรุปและประเมินผล   | 2.1 ศึกษาปัญหาและหาแนวทางใน<br>การแก้ปัญหา   | 1.3 เตรียมที่ปรึกษา/ผู้บริหาร<br>กรรมการดำเนินงาน  | 1.2 กำหนดประเด็นปัญหาหรือ<br>ความสนใจ เตรียมสถานการณ์ที่<br>เหมาะสมกับความจำเป็น ที่ต้องการ<br>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา   |
|  | 2.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์   | 2. ดำเนินการ   |  |
|  | 3. ถอดบทเรียน  | 2.1 การอธิบายก่อนการปฏิบัติ  |  |
|  | 4. สรุปและอภิปรายผล  | 2.2 แบ่งหน้าที่การปฏิบัติ  |  |
|  |  | 2.3 การปฏิบัติตามสถานการณ์<br>จำลองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้<br>ประสบการณ์   |  |



3. ประเมินผลและสรุปผล (\*\*\*)
- 3.1 จัดประชุมสร้างองค์รู้หรือนวัตกรรม
- 3.2 การประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของแผนธุรกิจ
- 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน  
ดำเนินการสถานการณ์จำลอง  
รับผิดชอบในการติดต่อประสานงาน  
การอำนวยความสะดวก จัดเตรียม  
วัสดุ อุปกรณ์ วางแผนปฏิทิน  
สถานการณ์จำลอง(\*\*\*\*)
- 1.4 ลงปฏิทินในสถานการณ์ที่  
กำหนด และสนทนาแลกเปลี่ยน  
เรียนรู้ประสบการณ์ อธิบายความ  
คิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจใน  
สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
ของนักศึกษา(\*\*\*\*)
- 1.5 จัดประชุมสร้างองค์รู้หรือนวัตกรรม  
อย่างมีระบบที่จะนำไป  
แก้ปัญหาในการดำเนินงานของ  
ผู้ประกอบการ(\*\*\*\*)
- 1.6 ประเมินผล/รายงาน การ

| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***  | สรุป  |
|--|--|---|---|
| <p>การฝึกอบรม เป็น กระบวนการจัด เรียนรู้จากหลักสูตร ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทหาความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยวิธีการสำรวจ การสังเกต การทดสอบ</li> <li>2. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการ ฝึกอบรม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มี สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และ</li> <li>3. การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ พัฒนา นักศึกษาให้มีสมรรถนะ</li> <li>4. กระบวนการฝึกอบรม ได้แก่</li> <li>4.1 ก่อนการฝึกอบรม</li> <li>4.1.1 ประชุมเพื่อวางแผน</li> </ol> | <p>การฝึกอบรม เป็น กระบวนการให้รู้ นอกจากหลักสูตร เพื่อให้สมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ก่อนการฝึกอบรม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1 สำรวจและกำหนดความจำเป็นใน การปฏิบัติงาน ซึ่ง ดำเนินการ ดังนี้</li> </ol> </li> <li>1.2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม</li> <li>1.3 สรรหาวิทยากรและสถานที่</li> <li>1.4 เขียนโครงการและขออนุมัติ โครงการฝึกอบรม</li> <li>1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อ ประสานงานวิชาการ การอำนวยความสะดวก</li> </ol> | <p>การฝึกอบรม เป็น การจัด กระบวนการเรียนรู้ นอกจากหลักสูตร เพื่อให้สมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ก่อนการฝึกอบรม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1 สำรวจและกำหนดความจำเป็นใน การฝึกอบรม</li> <li>1.2 การออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม</li> <li>1.3 สรรหาวิทยากรและสถานที่</li> <li>1.4 เขียนโครงการและขออนุมัติ โครงการฝึกอบรม</li> <li>1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อ ประสานงานวิชาการ การอำนวยความสะดวก</li> </ol> </li> </ol> | <p>ปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง ในกา พัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา (***)</p> <p>2.การฝึกอบรม เป็น การจัด กระบวนการเรียนรู้จากหลักสูตร จัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ (***)</p> <p>ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>2.1 สำรวจความต้องการในการ ฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา (***)</p> <p>2.2 ออกแบบและเขียนโครงการ จัดการฝึกอบรม ในการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา(***)</p> |

| การศึกษาดูงาน*                     | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ** | Best Practice***                | สรุป   |
|------------------------------------|-------------------------|---------------------------------|--|
| 4.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม | ฝึกอบรม                 | สะดวก จัดเตรียมวัสดุ            | 2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาอบรม วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน (***) |
| 4.1.3 แจ้งผู้เข้ารับการอบรม        | 7. การจัดทำรายงานสรุปผล | 2.1 ดำเนินการฝึกอบรม ประกอบด้วย | ฝึกอบรม รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก   |
| 4.1.4 กำหนดสถานที่ และ             |                         | 3. หลังการฝึกอบรม ประกอบด้วย    | จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาอบรม วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน (***)   |
| ประสานวิทยากร                      |                         | 3.1 ประชุมถอดบทเรียนจากการทำงาน |  |
| 4.1.5 ประมาณค่าใช้จ่าย             |                         | 3.2 ประเมินผลและติดตามการทำงาน  | 2.4 ติดต่อบริษัทสถาบันวิทยากร การฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะ   |
| 4.1.6 ขออนุมัติโครงการ             |                         |                                 | 2.5 ดำเนินการฝึกอบรม ใน  |
| 4.2 ระหว่างการอบรม                 |                         |                                 | การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา (***)   |
| 4.2.1 ดำเนินโครงการฝึกอบรม         |                         |                                 | 2.6 จัดประชุมถอดบทเรียนจาก   |
| 4.2.2 การประเมินระหว่าง            |                         |                                 | การฝึกอบรม(***)  |
| ฝึกอบรม                            |                         |                                 | 2.7 ประเมินผล/รายงาน การ   |
| 4.3 หลังการอบรม                    |                         |                                 | ฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะ  |
| ประเมินผลหลังการอบรม               |                         |                                 |  |
| 5. การประเมินผล/ติดตามผลโครงการ    |                         |                                 |  |
| การฝึกอบรม                         |                         |                                 |  |

| การศึกษาเอกสาร*   | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***  | สรุป  |
|---|--|---|---|
| การศึกษาดูงาน การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริง                                      | การศึกษาดูงาน เป็นการเข้าไปดูการปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้มีความรู้และได้แลกเปลี่ยนมุมมองทัศนคติ และได้สัมผัสกับสถานการณ์จริงและสร้างเครือข่ายเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ โดยการดำเนินการดังนี้ | การศึกษาดูงาน เป็น การเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ควรว | 3.การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการณ์ปฏิบัติงานจริงของสถานประกอบการในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ที่คาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้(*****) มีขั้นตอนดังนี้ |
| 1. การเตรียมการก่อนการศึกษาดูงาน  | 1.1 วิเคราะห์ความต้องการ   | 1. ก่อนศึกษาดูงาน   | 3.1 สรุปรวความต้องการในการศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา(*****)  |
| 1.1 วิเคราะห์ความต้องการ  | 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการศึกษาดูงาน   | 1.1 การสำรวจความต้องการ   | 3.2 กำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาดูงาน และวางแผนจัดทำกำหนดการศึกษาดูงาน(*****)   |
| 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการศึกษาดูงาน  | 1.3 เลือกสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน  | 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์   | 3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการ  |
| 1.3 เลือกสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน   | 1.4 เตรียมผู้ศึกษาดูงาน  | 1.3 เลือกสถานที่ดูงาน   |   |
| 1.4 เตรียมผู้ศึกษาดูงาน   | คณะกรรมการดำเนินการ ประสาน   | 1.4 เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ   |   |
| คณะกรรมการดำเนินการ ประสาน  | สถานประกอบการ ดำเนินการดังนี้  | 1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน   |   |
| สถานประกอบการ ดำเนินการดังนี้   | 1.4.1 โดยให้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ที่จะไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเตรียมซักถามข้อสงสัยต่างๆ  | 1.6 ประสานสถานที่ดูงาน  |   |
| 1.4.1 โดยให้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ที่จะไปศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเตรียมซักถามข้อสงสัยต่างๆ | 1.4.2 จัดให้มีการบรรยายสรุป เกี่ยวกับหน่วยงานนั้นก่อนที่จะเข้าไป   | 2. ขณะศึกษาดูงาน  |   |
| 1.4.2 จัดให้มีการบรรยายสรุป เกี่ยวกับหน่วยงานนั้นก่อนที่จะเข้าไป                                      |  | 2.1 รับฟัง การบรรยายหรือการเล่าถึงประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่                       |   |

| การศึกษาค้นคว้าเอกสาร*           | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**           | Best Practice***                    | สรุป                                  |
|----------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|
| ศึกษาดูงาน                       | 5. ดำเนินการศึกษาดูงาน ตาม        | 2.2 การตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยน     | ดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน รับผิดชอบ     |
| 1.4.3 แบ่งงานให้ผู้ศึกษาดูงาน    | พิจารณาในรายละเอียดของหัวข้อที่จะ | 2.3 จัดบันทึก                       | ในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก |
| ไปศึกษาดูงาน                     | 6. สรุป / ประเมินผลการดำเนินงาน   | 3. หลังศึกษาดูงาน                   | จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์                |
| 1.4.4 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน | ที่จะไปศึกษาดูงาน                 | 3.1 สรุป นำเสนอ การศึกษาดูงาน       | ระหว่างการศึกษาดูงาน วางแผน           |
| 2. การศึกษาดูงานได้แก่           | 2.1 สัมภาษณ์                      | 3.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงาน | ปฏิทิน การศึกษาดูงาน(****)            |
| 2.2 สัมภาษณ์                     | 2.3 จัดอภิปรายถอดบทเรียน          | 3.3 จัดประชุมถอดบทเรียน/ ประเมินผล  | 3.4 คัดเลือกสถานประกอบการที่          |
| 3. การประเมินผลการศึกษาดูงาน     |                                   |                                     | ต้องการศึกษาดูงาน ที่มีคุณสมบัติ      |
|                                  |                                   |                                     | ตามที่กำหนด(*****)                    |
|                                  |                                   |                                     | 3.5 ติดต่อประสานงานกับสถานที่         |
|                                  |                                   |                                     | ศึกษาดูงาน(*****)                     |
|                                  |                                   |                                     | 3.6 ดำเนินการศึกษาดูงานตาม            |
|                                  |                                   |                                     | กำหนดการที่ได้วางแผนไว้(*****)        |
|                                  |                                   |                                     | 3.7 จัดประชุมถอดบทเรียนจาก            |
|                                  |                                   |                                     | การศึกษาดูงาน(*****)                  |
|                                  |                                   |                                     | 3.8 ประเมินผล/รายงาน                  |
|                                  |                                   |                                     | การศึกษาดูงาน ในการพัฒนา              |
|                                  |                                   |                                     | สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ           |
|                                  |                                   |                                     | ของนักศึกษา(*****)                    |

ตาราง 20 องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| การศึกษาระดับ | ความรู้   | Best Practice***   | สรุป  |
|---------------|---|--|---|
| ด้านความรู้   | <p>ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1 รูปแบบการจัดการประกอบธุรกิจ</p> <p>- การบริหารจัดการธุรกิจ การวิเคราะห์ทางธุรกิจ (SWOT)</p> <p>- การบริหารบุคคล</p> <p>- การเงินบัญชี</p> <p>- กฎหมายธุรกิจ</p> <p>2 การดำเนินธุรกิจ</p> <p>- การจัดหาวัตถุดิบ</p> <p>- การใช้ทรัพยากรในการผลิต</p> <p>- การขาย/บริการ</p> | <p>นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1. ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ ได้แก่ คน เงิน วัตถุดิบ เครื่องจักร วิธีปฏิบัติงาน/การบริหาร</p> <p>2. หน้าที่ในการประกอบธุรกิจได้แก่</p> <p>2.1 การผลิต</p> <p>- ปัจจัยการผลิต วัสดุและวัตถุดิบ ทรัพยากร สภาพแวดล้อม</p> <p>- กระบวนการผลิต</p> <p>- ผลผลิต</p> <p>2.2 การบริหารบุคคล ให้เหมาะสมกับงาน</p> <p>อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการคัดเลือก</p> <p>ฝึกอบรม ประเมินผลการทำงาน</p> <p>มีการจูงใจ</p> <p>2.3 การเงินบัญชี</p> | <p>1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป</p> <p>1.1.1 ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ(***)</p> <p>1.1.2 หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ(***)</p> |

| การศึกษาเอกสาร*   | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**   | Best Practice***  | สรุป  |
|---|---|---|---|
| <p>รายงานการเงิน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- งบทดลอง</li> <li>- งบแสดงฐานะทางการเงิน</li> <li>- งบแสดงผลดำเนินงานทางการเงิน</li> </ul> <p>การบัญชีบันทึกบัญชี สิ้นทรัพย์</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- หนี้สินค่าใช้จ่าย</li> <li>- ทุน-รายได้</li> </ul> <p>2.4 การจัดหาเงินทุน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- แหล่งเงินทุนภายใน</li> <li>- แหล่งเงินทุนภายนอก</li> </ul> <p>2.5 เทคโนโลยีสารสนเทศและการดำเนินงานธุรกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การกำหนดแผนงานสารสนเทศ</li> <li>- การกำหนดโครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศ</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- แหล่งเงินทุนภายใน</li> <li>- แหล่งเงินทุนภายนอก</li> </ul> <p>2.3 การจัดหาทรัพยากรด้านกำลังคน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การวางแผนกำลังคน ด้านจำนวน คุณภาพและหน้าที่ความรับผิดชอบ</li> <li>- การสรรหากำลังคน</li> <li>- การคัดเลือกและการบรรจุ</li> <li>- การฝึกอบรม</li> </ul> <p>2.4 การเงินบัญชี งบการเงิน ประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด บัญชีประกอบด้วย สิ้นทรัพย์ หนี้สิน ทุน</p> | <p>2.ความรู้เกี่ยวกับ การออกแบ</p> <p>ป้องกันของไม่เด</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1. การบัญชี</p> <p>2. การเขียนแผนธุรกิจได้แก่</p> <p>2.1 แนวคิดหลักการธุรกิจ</p> | <p>2.1.1 ลักษณะของสินค้าหรือบริการ</p> <p>2.1.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p> |
| <p>ความรู้เกี่ยวกับ การออกแบ</p> <p>ของไม่เด</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1. การบัญชี</p> <p>2. การเขียนแผนธุรกิจได้แก่</p> <p>2.1 แนวคิดหลักการธุรกิจ</p>  | <p>นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ การ</p> <p>ออกแบบป้องกันของไม่เด</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>1. ลักษณะของสินค้าหรือบริการ</p> <p>2. กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p>  | <p>2.ความรู้เกี่ยวกับ การออกแบ</p> <p>ป้องกันของไม่เด</p> <p>ประกอบด้วย</p> <p>2.1.1 ลักษณะของสินค้าหรือบริการ</p> <p>2.1.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p>             | <p>2.1.1 ลักษณะของสินค้าหรือบริการ</p> <p>2.1.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p> |

| การศึกษาเอกสาร*   | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**   | Best Practice***  | สรุป   |
|---|---|---|--|
| 2.2 ความเป็นมาของธุรกิจ   | การจัดจำหน่ายการสร้างรายได้โครงสร้างต้นทุน  | 3.ช่องทางการตลาด  | (****)   |
| 2.3 วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส   | ทรัพยากรหลัก  | 4.เครือข่ายทางธุรกิจ  | 2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย (****)  |
| 2.4 แผนการตลาด ช่องทางจำหน่าย   | 2.แผนบริการลูกค้าหลังการขายได้แก่ วิเคราะห์ ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลคู่แข่ง การสร้างความสัมพันธ์ กับลูกค้า   | 5.การเงินบัญชี<br>6.การวิจัยตลาด<br>7.แผนการตลาดและการขาย   | 2.4 การสร้างความสัมพันธ์ กับลูกค้า(****)<br>2.5 การสร้างรายได้ (****)          |
| 2.5 แผนการตลาดเป็นงานกิจกรรมหลัก  | 3.แผนการปฏิบัติการ แผนจัดซื้อวัตถุดิบ แผนจัดส่งสินค้า กิจกรรมหลัก   | 8.รายละเอียดต้นทุน<br>9.โครงสร้างต้นทุน   | 2.6 ทรัพยากรหลัก(***)<br>2.7 กิจกรรมหลัก(**)                                   |
| 2.6 แผนการเงิน  | 4.แผนการเงิน ฐานะการเงิน กำไรขาดทุน และกระแสเงินสด โครงสร้างต้นทุน  |   | 2.8 คู่ค้าและเครือข่าย สับสนุน(*****)  |
| 2.7 แผนฉุกเฉิน  | 5.เครือข่ายสนับสนุน   |   | 2.9 โครงสร้างต้นทุน(****)  |
| ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย  | นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย  | นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย  | 3. การดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย  |
| 1. การตลาด ได้แก่ การบริหารการตลาด ผสมทางการตลาด (Marketing mix) หรือเรียกว่า 4P's ได้แก่ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา | 1. การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ได้แก่ 1.1 ด้านการจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน 1.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจ และการดำเนินงาน การออกแบบ และ | 1. การผลิต ได้แก่ 1.1 ปัจจัยการผลิต ( Input) ได้แก่ คน (Man) วัตถุดิบ ( Materials) เครื่องจักร (Machines) พลังงาน (Energy) เงิน | 3.1 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ(*****)<br>3.2 การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน(****) |



| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**                                     | Best Practice***   | สรุป   |
|--|---|--|--|
| (Price)การจัดจำหน่าย (Place)การส่งเสริมการตลาด (Promoting)                           | การพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี                                  | (Money) ข้าราชการข้อมูล (Information)  | 3.3 การสร้างเครือข่าย  |
| 2. การผลิต ได้แก่ วางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control)  | 1.3 การสร้างเครือข่ายข้อมูลการตลาด คลังสินค้า และการจำหน่าย | 1.2 ส่วนกระบวนการผลิต (Process) ได้แก่ การเตรียมวัตถุดิบต่างๆ การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี การบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย | ความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจ และทางด้านทฤษฎี(***)                                 |
| 3. เครือข่ายธุรกิจ ได้แก่ 3.1 จัดทรวัตถุดิบและชิ้นส่วน (Procurement)                 | 1.4 การสร้างเครือข่ายบริการหลังการขาย และการเรียกเก็บเงิน   | 2. การสร้างเครือข่ายบริการหลังการขาย และการเรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง  | 3.4 การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี (***)                              |
| 3.2 ข้อมูลการตลาด(Marketing Intelligence)  | 1.5 ด้านการขนส่ง  | 2.1 กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์   | 3.5 การสร้างเครือข่าย ข้อมูลการตลาด(**)  |
| 3.3 การบริการหลังการขาย (After-sale Service)   | 2. การตลาดได้แก่  | 2.2 กลยุทธ์ราคา  | 3.6 การคลังสินค้า และการ จำแนก แจกจ่าย(**)                                     |
| 3.4 การพัฒนาสินค้าและ เทคโนโลยี (Design, and Development of Products and Technology) | 2.3 กลยุทธ์ช่องทางการจัดจำหน่าย คลังสินค้า                  | 2.3 กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด   | 3.7 การสร้างเครือข่าย บริการหลังการขาย และการ เรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง (***) |
| ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษี  | ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร                           | นักศึกษาคความีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย   | 4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย  |

| การศึกษาระดับ*                  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**                     | Best Practice***                        | สรุป                       |
|---------------------------------|---|---|----------------------------|
| อาคาร ประกอบด้วย                | ประกอบด้วย                                  | และอาคาร ประกอบด้วย                     | และอาคาร ประกอบด้วย        |
| 1. กฎหมาย ได้แก่                | 1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ    | 1. กฎหมายธุรกิจ ประกอบด้วย              | 4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ |
| 1.1 กฎหมายแรงงาน ที่เกี่ยวกับ   | ประกอบด้วย                                  | กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย บุคคล      | การประกอบธุรกิจ กฎหมาย     |
| การจ้างแรงงานต่างด้าว,          | - กฎหมายแรงงาน                              | นิติกรรม สัญญา หนี้ละเมิด ทรัพย์สินส่วน | แรงงาน(*'*****)            |
| พระราชบัญญัติการประกันสังคม,    | - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค                | บริษัท สัญญาทางธุรกิจ                   | 4.2 ภาษีอากร(*****)        |
| การเลิกจ้าง                     | - กฎหมายเครื่องหมายการค้า                   | ประเภทต่างๆ และตัวเงิน                  | 4.3 การขอขึ้นทะเบียน       |
| 1.2 กฎหมายหรือข้อบังคับอื่นๆ    | - กฎหมายลิขสิทธิ์                           | 2. ภาษีอากร ประกอบด้วย ภาษีเงินได้      | เครื่องหมายความการค้า ออ.  |
| เฉพาะธุรกิจ เช่น พระราชบัญญัติ  | - กฎหมายสิทธิบัตร                           | นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจ    | (อาหารและยา) (**)          |
| อาหาร, พระราชบัญญัติควบคุม      | 2. ภาษีอากร ประกอบด้วย ภาษีทางตรง           | เฉพาะ และอาคารเสตมภ์                    |                            |
| อาคาร, พระราชบัญญัติส่งเสริมและ | ได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีโรงเรือนและ |   |                            |
| รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, | ที่ดินภาษีทางอ้อม ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม    |   |                            |
| พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค  | 3. การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า ออ.    |   |                            |
| 2. ภาษีอากร ได้แก่              | (อาหารและยา)                                |   |                            |
| 2.1 อาคารเสตมภ์                 |   |   |                            |
| 2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม             |   |   |                            |
| 2.3 ภาษีเงินได้                 |   |   |                            |
| 2.4 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย    |   |   |                            |
| 2.5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ             |   |   |                            |

| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***  | สรุป                                      |
|--|--|---|---|
| 2.6 ภาชีสรรพสามิต  |  |   |   |
| 2.7 ภาชีโรงเรียนและสิ่งปลูกสร้าง                               |  |   |   |
| 2.8 ภาชีบำรุงห้องที่   |  |   |   |
| 2.9 ภาชีป้าย   |  |   |   |
| <b>ด้านทักษะ</b>   |  |   |   |
| ความสามารถในการปฏิบัติงาน                                      | ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย   | นักศึกษาควรมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย   | 1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย   |
| ประกอบด้วย   | 1.การวิเคราะห์สถานการณ์ ตลาด(SWOT Analysis)<br>- จุดแข็ง- จุดอ่อน<br>- โอกาส- อุปสรรค                | ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย<br>1. แนวคิดหลักในการทำธุรกิจ<br>ประกอบด้วยภาพรวม เป้าหมาย กลยุทธ์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ | 1.1 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด (***) |
| 1. การผลิตสินค้าและบริการ                                      | 2. ตั้งเป้าหมายปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ  | 2. สร้างโมเดลองค์กร อธิบายลักษณะของธุรกิจ   | 1.2 สามารถสร้างโมเดลองค์กร(***)           |
| 1.3 วิจัยและวิเคราะห์ตลาด                                      | 3. สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ  | 3. แนวทางในการพัฒนาธุรกิจ   | 1.3 สามารถแสดงแนวคิดในการทำธุรกิจ (***)   |
| 1.4 สร้างแผนภูมิ SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) | - กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์<br>- กลยุทธ์การตลาด<br>- กลยุทธ์ของทางกาจัดจำหน่าย<br>- กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด | 4. วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสจุดแข็ง และจุดอ่อน มองหาโอกาสทางธุรกิจ เตรียมแก้ไขอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น           |   |
| 1.5 สร้างโมเดลองค์กรธุรกิจ                                     |  |   |   |
| 1.6 สร้างแผนการตลาด  |  |   |   |
| 1.7 สร้างแผนการจัดการ  |  |   |   |

| การศึกษาเอกสาร*                                      | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**                              | Best Practice***                                     | สรุป  |
|--|--|--|---|
| ทรัพยากรบุคคล  |  |  |   |
| 1.8 สร้างแผนการจัดการ                                |  |  |   |
| ทางการเงิน   |  |  |   |
| 1.9 ดำเนินการตามแผน                                  |  |  |   |
| 1.2 การขาย   |  |  |   |
| ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์            | ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย | 2. ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย |
| 2.1 กิจกรรมประชาชนสัมพันธ์                           | 1. การปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย                         | 1. การปฏิสัมพันธ์ ได้แก่                             |   |
| 2.1.1 การใช้คำถาม                                    | 1.1 การมีปฏิสัมพันธ์ทางตรง                           | 1.1 ระหว่างบุคคล                                     | 2.1 การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล(***)                |
| 2.1.2 ระดมสมอง                                       | 1.1.1 ด้านการเป็นคู่ค้าและความสามารถในการจัดหาสินค้า | 1.2 ระหว่างกลุ่ม                                     |   |
| 2.1.3 การอภิปรายกลุ่ม                                | 1.1.2 ด้านการเงิน และสินเชื่อ                        | 2. สื่อสาร   | 2.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล(***)                         |
| 2.1.4 การทำงานกลุ่ม                                  | 1.2 การมีปฏิสัมพันธ์ทางอ้อม                          | 2.1 หลักการสื่อสาร                                   |   |
| 2.2 การปฏิสัมพันธ์                                   | 1.2.1 ด้านการสื่อสาร ผ่านผู้แทนหรือบุคคลที่สาม       | 2.2 รูปแบบการสื่อสาร                                 | 2.3 การใช้ช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย(***)                |
| 2.2.1 การช่วยเหลือเกื้อกูล                           | 1.2.2 ด้านการรับประกันสินค้า ระหว่างการขนส่ง         | 2.3 กฎการสื่อสาร                                     |   |
| 2.2.2 การพึ่งพาอาศัยกัน                              |  | 2.4 ประเภทของการสื่อสาร                              |   |
| 2.2.3 การถ่ายทอดและสร้างความรู้                      | 1.2.3 ด้านความสัมพันธ์นอกเหนือจากการ                 | 2.5 ภาษาการสื่อสาร                                   |   |
|  |  | 2.6 จริยธรรมการสื่อสาร                               |   |
|  |  | 3. ช่องทางการสื่อสาร ได้แก่                          |   |

| การศึกษาคุณานุกรม*                 | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**                                    | Best Practice***                        | สรุป                      |
|------------------------------------|--|---|---------------------------|
| 2.3 การสื่อสาร                     | เป็นคู่คำ  | 3.1 วิทยุ                               |                           |
| 2.4 ช่องทางการสื่อสาร              | 2. ช่องทางประชาสัมพันธ์ เช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ เฟสบุ๊ก | 3.2 แผนประชาสัมพันธ์                    |                           |
| 2.4.1 เฟสบุ๊ก(Facebook)            | 3. ความสามารถในการนำเสนอกิจกรรมโดย                         |   |                           |
| 2.4.2 แอปพลิเคชันไลน์(Line)        | ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร                             |   |                           |
| 2.4.3 ยูทูบ (YouTube)              |  |   |                           |
| <b>ด้านคุณลักษณะ</b>               |  |   |                           |
| ความรับผิดชอบ ในการทำงาน           | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่องความ                 | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล         | 1. ความรับผิดชอบในการ     |
| ประกอบด้วย                         | รับผิดชอบในการทำงาน ประกอบด้วย                             | เรื่องความรับผิดชอบในการทำงาน           | ทำงาน ประกอบไปด้วย        |
| 1. ความเอาใจใส่ในการทำงาน          | 1. ความมุ่งมั่นปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้รับ             | ประกอบด้วย                              | 1.1 ความรับผิดชอบใน       |
| 2. ความขยันหมั่นเพียร              | มอบหมาย  | 1. รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย   | หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย   |
| 3. ความละเอียดรอบคอบ               | 2. ความรับผิดชอบต่อตนเองเพื่อนร่วมงาน                      | ด้วยความภาคภูมิใจ พยายาม และพร้อม       | (*****)                   |
| 4. ตรงต่อเวลา                      | ด้วยคุณธรรมจริยธรรม  | ต่อการพัฒนา                             | 1.2 ความรับผิดชอบต่อ      |
| 5. การยอมรับผลการกระทำของ          | 3. สร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงานให้เกิด               | 2. ตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ตรง | สร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการ |
| ตนเอง                              | ความโปร่งใสเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต                | ต่อเวลา ไม่ละเลย ทอดทิ้งงาน             | ปฏิบัติงาน(*****)         |
| 6. ความอดทน                        | 4. ความละเอียดรอบคอบ                                       | 3. มุ่งมั่นในความสำเร็จของหน่วยงาน ไม่  | 1.3 ความละเอียดรอบคอบ     |
| 7. การปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น | 5. ความตรงต่อเวลา  | ละเลยทอดทิ้งงานและความละเอียดรอบคอบ     | (*****)                   |
|                                    | 6. ความอดทน  | 4. เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน     | 1.4 ความตรงต่อเวลา        |
|                                    |  | 5. สร้างวัฒนธรรมองค์กรในการ             | (*****)                   |

| การศึกษาเอกสาร*  | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**  | Best Practice***   | สรุป                                 |
|--|--|--|--------------------------------------|
|  |  | ปฏิบัติงาน   | 1.5 ความอดทน(***)                    |
| ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย1. ความคิดริเริ่ม (Originality)  | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่องความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย   | 2. ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย      |
| 2. ความคิดคล่องตัว (Fluency)                                 | 2.1 มีความคิดริเริ่ม ยืดหยุ่น ละเอียดลอ                            | 1. ด้านการคิด ประกอบด้วย ความคิดคล่อง ความยืดหยุ่น มีจินตนาการ   | 2.1 การคิด(***)                      |
| 3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility)                             | คิดพลิกแพลงแก้ปัญหา  | 2. ด้านอารมณ์ ประกอบด้วย ความยืดหยุ่น ยากเห็น ความกระตือรือร้น ความรู้สึก                                      | 2.2 อารมณ์(***)                      |
| 4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)                           | 2.2 มีจินตนาการ  | 3. ด้านบุคลิกภาพ(***)  | 2.3 บุคลิกภาพ(***)                   |
| 5. บุรณการณารายวิชา โครงงานวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม | 2.3 มีความเป็นผู้นำ  | ไวต่อปัญหา เชื่อมโยงความคิดและความ   | 2.4 ความสามารถ                       |
|  | วิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์   | มีการมองเห็น   | บูรณาการ(***)                        |
|  |  | 3. ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าหาญ ความมุ่งมั่นพยายาม สามารถแก้ปัญหาและความเป็นอิสระ |                                      |
| การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย                            | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่องการมีจริยธรรมทางธุรกิจ       | นักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคล เรื่องการมีจริยธรรมทางธุรกิจเพื่อใช้เป็นแนวทางธุรกิจ                           | 3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย |
| 1. ความซื่อสัตย์   | ประกอบด้วย1. ความซื่อสัตย์   | แนวทางการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย   | 3.1 ความซื่อสัตย์(***)               |
| 2. ความยุติธรรม  | 2. ความยุติธรรม  | 1. มีสติ มีสำนึก คือ มีความจริงใจใน  | 3.2 ความเมตตากรุณา                   |

| การศึกษาเอกสาร*                 | ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ**         | Best Practice***                                       | สรุป                             |
|---------------------------------|---------------------------------|--|----------------------------------|
| 3. ความรับผิดชอบ                | 3. ความเมตตา                    | อาชีพของตน   | (*****)                          |
| 4. ความน่าเชื่อถือ              | 4. ความรับผิดชอบ                | 2. มีเมตตากรุณา  | 3.3 ความเสียสละ(*****)           |
| 5. ความเสียสละ                  | 5. ความน่าเชื่อถือ              | 3. ความซื่อสัตย์สุจริตไม่มุ่งผลกำไรเพียง<br>อย่างเดียว | 3.4 การเคารพสิทธิ<br>บุคคล(****) |
| 6. การเคารพสิทธิของบุคคล        | 6. การเคารพสิทธิของบุคคล        | 4. ความมีระเบียบวินัย                                  |                                  |
| 7. การบำรุงรักษาสื่อสิ่งแวดล้อม | 7. ปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างมีน้ำใจ | 5. ความเสียสละ   |                                  |

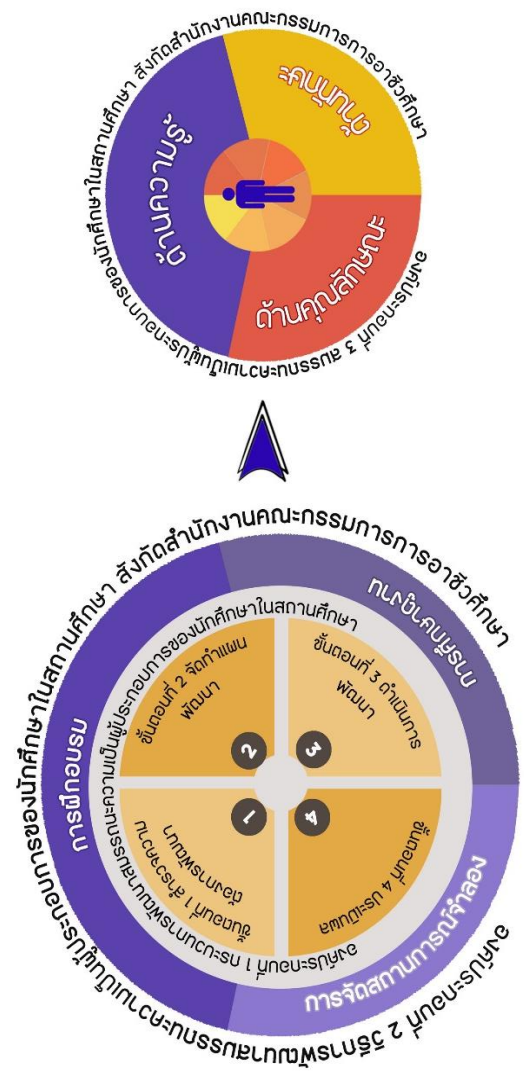
## **ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการยกร่างรูปแบบ โดยนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชั้นมีรายละเอียด ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน จากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best practice) จำนวน 3 แห่ง ของกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำให้ได้องค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังภาพ 4





ภาพ 4 ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ การศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ 1.กระบวนการ พัฒนาสมรรถนะ 2.วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3.สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการพัฒนา ดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ครูกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 1.2 ครูสร้างเครื่องมือ ที่เหมาะสมวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของศึกษา
- 1.3 ครูรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของนักศึกษา ต้องการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนพัฒนา เป็น การกำหนดทิศทาง ภารกิจ วิธีการ พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของ การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 2.2 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน ออกแบบเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยนำแนวทางการการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาไปใช้ในการออกแบบเนื้อหา
- 2.3 ครูเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสรรงบประมาณ
- 2.4 ครูนำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะที่วางไว้ไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนา เป็น การปฏิบัติตามแผน พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ครูสร้างความตระหนักให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการพัฒนา ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
- 3.2 ครูดำเนินการตามวิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

ที่ได้เลือก เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล เป็น การกำหนดแบบประเมิน การพัฒนาสมรรถนะเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ และรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ครูกำหนดประเด็นที่จะประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา

4.2 ครูสร้างเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา และกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน

4.3 ครูนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลรวบรวมผลการประเมิน และนำข้อมูลการพัฒนา สมรรถนะมาวิเคราะห์ ผลการประเมิน

4.4 ครูสรุปผลประเมินผล และรายงานผลการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การจัดสภาพเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับ สภาพที่เป็น จริงให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา ในสถานการณ์จริง ดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ครูสำรวจความต้องการในการจัดสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.1.2 ครูกำหนดประเด็นปัญหาหรือความสนใจ เตรียมสถานการณ์ที่เหมาะสมกับ ความจำเป็น ที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.1.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานการณ์จำลอง รับผิดชอบในการ ติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ วางแผนปฏิทินสถานการณ์จำลอง

2.1.4 ครูและนักศึกษาร่วมลงปฏิบัติในสถานการณ์ที่กำหนด และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ อธิบายความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.1.5 ครู ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรม อย่างมีระบบที่จะนำไปแก้ปัญหาในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

2.1.6 ครูประเมินผล/รายงาน การปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง ในการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2 การฝึกอบรม เป็น การจัดกระบวนการเรียนรู้จากหลักสูตรจัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะ และคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ครูสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2.2 ครูออกแบบและเขียนโครงการจัดการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการฝึกอบรม วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน

2.2.4 ครูติดต่อประสานงานกับวิทยากรการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2.5 ครู วิทยากร และนักศึกษาร่วมกันดำเนินการการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการฝึกอบรม

2.2.7 ครูประเมินผล/รายงาน การฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.3 การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงของสถานประกอบการ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่คาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ ดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 ครูสำรวจความต้องการในการศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.3.2 ครูกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาดูงาน และวางแผนจัดทำกำหนดการศึกษาดูงาน

2.3.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาดูงาน วางแผนปฏิทินการศึกษาดูงาน

2.3.4 ครูคัดเลือกสถานประกอบการที่ต้องการศึกษาดูงาน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

2.3.5 ครูติดต่อประสานงานกับสถานที่ศึกษาดูงาน

2.3.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันดำเนินการศึกษาดูงานตามกำหนดการที่ได้วางแผนไว้

2.3.7 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน

2.3.8 ครูประเมินผล/รายงาน การศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็น  
ผู้ประกอบการของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้  
ด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย
  - 1.1 ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ
  - 1.2 หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ
2. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 2.1 ทิศทางการตลาด
  - 2.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
  - 2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย
  - 2.4 การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า
  - 2.5 การสร้างรายได้
  - 2.6 ทรัพยากรหลัก
  - 2.7 กิจกรรมหลัก
  - 2.8 คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน
  - 2.9 โครงสร้างต้นทุน
3. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 3.1 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ
  - 3.2 การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน
  - 3.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจและทางด้านการวิจัย
  - 3.4 การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี
  - 3.5 การสร้างเครือข่ายข้อมูลการตลาด
  - 3.6 การคลังสินค้า และการจำแนก แจกจ่าย
  - 3.7 การสร้างเครือข่ายบริการหลังการขาย และการเรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง
4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ประกอบด้วย
  - 4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ กฎหมายแรงงาน

4.2 ภาวะอาหาร

4.3 การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า ออย. (อาหารและยา)

#### ด้านทักษะ

1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
  - 1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด
  - 1.2 การสร้างโมเดลองค์กร
  - 1.3 การแสดงแนวคิดในการทำธุรกิจ
2. ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย
  - 2.1 การสร้างปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล
  - 2.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล
  - 2.3 การใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย

#### ด้านคุณลักษณะ

1. ความรับผิดชอบในการทำงาน ประกอบด้วย
  - 1.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - 1.2 ความรับผิดชอบต่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการปฏิบัติงาน
  - 1.3 ความละเอียดรอบคอบ
  - 1.4 ความตรงต่อเวลา
  - 1.5 ความอดทน
2. ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย
  - 2.1 การคิด
  - 2.2 อารมณ์
  - 2.3 บุคลิกภาพ
  - 2.4 ความสามารถบูรณาการ
3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 3.1 ความซื่อสัตย์
  - 3.2 ความเมตตากรุณา
  - 3.3 ความเสียสละ
  - 3.4 การเคารพสิทธิของบุคคล

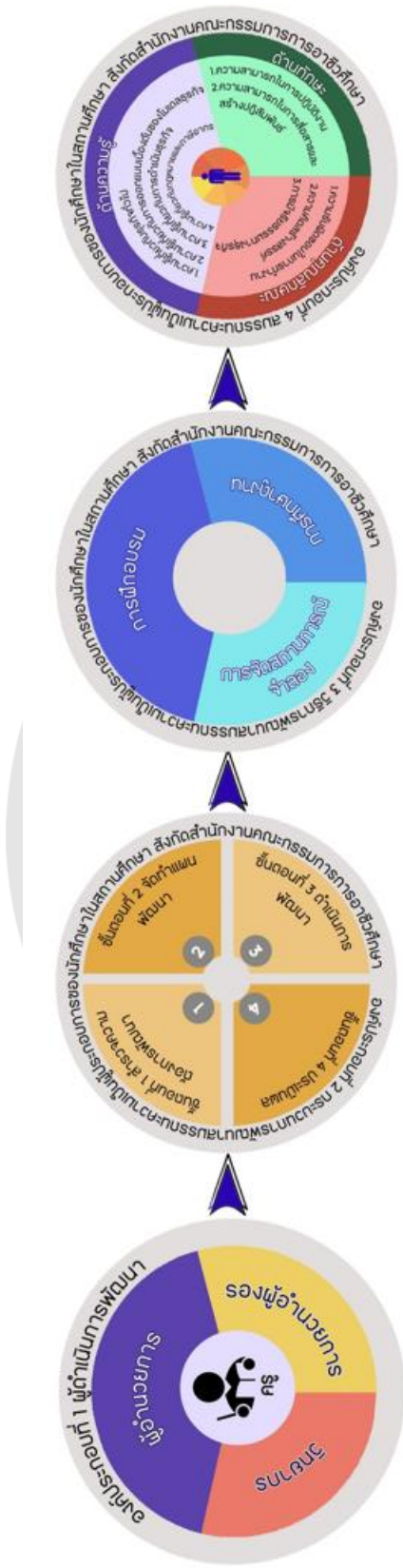
ขั้นที่ 2.2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
ของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อ  
พิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group  
Discussion) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุง  
แก้ไขรูปแบบฯตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยผลการตรวจสอบร่างรูปแบบฯ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าภาพรวมของรูปแบบ และ  
องค์ประกอบของรูปแบบส่วนใหญ่มีความเหมาะสม และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยสรุปดังนี้

1. ทบทวนว่า แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กัน จนส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะได้อย่างไร
2. ระบุให้ชัดเจนว่า ใครเป็นผู้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสมรรถนะ จะสำรวจกับใคร  
บ้างอย่างไร
3. เรียงลำดับวิธีการพัฒนา เป็น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และการลงมือปฏิบัติ
4. เปลี่ยนคำ จากความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร เป็น ความรู้ทางกฎหมายที่  
เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ
5. ปรับคำ จากความรับผิดชอบในการทำงาน เป็น ความรับผิดชอบในการประกอบธุรกิจ  
(รายละเอียดของผลการตรวจสอบรูปแบบฯ แสดงในภาคผนวก ค)
6. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าในการพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
จำเป็นต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินการอีก 1 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ผู้อำนวยการ รอง  
ผู้อำนวยการ ครู วิทยากร จึงทำให้การพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
สมบูรณ์ และผู้วิจัยได้กำหนดเป็นองค์ประกอบที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ดำเนินการมีความสำคัญกับทุก  
ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะ เป็นผู้เริ่มทำ สนับสนุน ดำเนินการ สรุปผล รายงานผล

โดยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว  
แสดงดังภาพ 5



ภาพ 5 แสดง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



จากภาพ 5 แสดงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ การศึกษาจากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.ผู้ดำเนินการ 2.กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา 3.วิธีการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 4.สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้อำนวยการ มีหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ร่วมกับคณะกรรมการ ดำเนินการ
- 1.2 รองผู้อำนวยการ มีหน้าที่ช่วยเหลือประสาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการ
- 1.3 ครู มีหน้าที่ ประสานงานความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ จัดทำหลักสูตรจัดหาที่ปรึกษา จัดอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินการ สรุปผลและรายงานผลการ ดำเนินการ
- 1.4 วิทยากร มีหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และชำนาญการ พร้อมทั้งประสบการณ์ เสนอแนวคิด ให้ผู้ฟังเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหน่วยงานและสังคมส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สืบหาความต้องการพัฒนา ดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ครูกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษา
- 1.2 ครูสร้างเครื่องมือ ที่เหมาะสมวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของศึกษา
- 1.3 ครูรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ของ นักศึกษา ต้องการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนพัฒนา เป็น การกำหนดทิศทาง ภารกิจ วิธีการ พัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของ การพัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน ออกแบบเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ โดยนำแนวทางการการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาใช้ในการ ออกแบบเนื้อหา

2.3 ครูเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสรรงบประมาณ

2.4 ครูนำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะที่วางไว้นำไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนา เป็น การปฏิบัติตามแผน พัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ครูสร้างความตระหนักให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการพัฒนา ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2 ครูดำเนินการตามวิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ที่ได้เลือก เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล เป็น การกำหนดแบบประเมิน การพัฒนาสมรรถนะเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ และรายงานผลการพัฒนาสมรรถนะ ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ครูกำหนดประเด็นที่จะประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา

4.2 ครูสร้างเครื่องมือในการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา และกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน

4.3 ครูนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลรวบรวมผลการประเมิน และนำข้อมูลการพัฒนา สมรรถนะมาวิเคราะห์ ผลการประเมิน

4.4 ครูสรุปผลประเมินผล และรายงานผลการพัฒนา องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การจัดสภาพเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับ สภาพที่เป็น จริงให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา ในสถานการณ์จริง ดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 ครูสำรวจความต้องการในการจัดสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.1.2 ครูกำหนดประเด็นปัญหาหรือความสนใจ เตรียมสถานการณ์ที่เหมาะสมกับความจำเป็น ที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.1.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานการณ์จำลอง รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ วางแผนปฏิทินสถานการณ์จำลอง

3.1.4 ครูและนักศึกษาร่วมลงปฏิบัติในสถานการณ์ที่กำหนด และสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ อธิบายความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.1.5 ครู ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมอย่างมีระบบที่จะนำไปแก้ปัญหาในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

3.1.6 ครูประเมินผล/รายงาน การปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2 การฝึกอบรม เป็น การจัดกระบวนการเรียนรู้จากหลักสูตรจัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะ และคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ ดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ครูสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2.2 ครูออกแบบและเขียนโครงการจัดการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างกรฝึกอบรม วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน

3.2.4 ครูติดต่อประสานงานกับวิทยากรการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2.5 ครู วิทยากร และนักศึกษาร่วมกันดำเนินการการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.2.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการฝึกอบรม

3.2.7 ครูประเมินผล/รายงาน การฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.3 การศึกษาดูงาน เป็น การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงของสถานประกอบการ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่คาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ครูสำรวจความต้องการในการศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

3.3.2 ครูกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาดูงาน และวางแผนจัดทำกำหนดการศึกษาดูงาน

3.3.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาดูงาน วางแผนปฏิทินการศึกษาดูงาน

3.3.4 ครูคัดเลือกสถานประกอบการที่ต้องการศึกษาดูงาน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

3.3.5 ครูติดต่อประสานงานกับสถานที่ศึกษาดูงาน

3.3.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันดำเนินการศึกษาดูงานตามกำหนดการที่ได้วางแผนไว้

3.3.7 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน

3.3.8 ครูประเมินผล/รายงาน การศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้  
ด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย
  - 1.1 ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ
  - 1.2 หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ
2. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 2.1 ทิศทางการตลาด
  - 2.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
  - 2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย
  - 2.4 การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า
  - 2.5 การสร้างรายได้
  - 2.6 ทรัพยากรหลัก
  - 2.7 กิจกรรมหลัก
  - 2.8 คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน
  - 2.9 โครงสร้างต้นทุน

3. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 3.1 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ
  - 3.2 การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน
  - 3.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจและทางด้านการวิจัย
  - 3.4 การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี
  - 3.5 การสร้างเครือข่ายข้อมูลการตลาด
  - 3.6 การคลังสินค้า และการจำแนก แจกจ่าย
  - 3.7 การสร้างเครือข่ายบริการหลังการขาย และการเรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง
4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ประกอบด้วย
  - 4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ กฎหมายแรงงาน
  - 4.2 ภาษีอากร
  - 4.3 การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า ออย. (อาหารและยา)

#### ด้านทักษะ

1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
  - 1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด
  - 1.2 การสร้างโมเดลองค์กร
  - 1.3 การแสดงแนวคิดในการทำธุรกิจ
2. ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย
  - 2.1 การสร้างปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล
  - 2.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล
  - 2.3 การใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย

#### ด้านคุณลักษณะ

1. ความรับผิดชอบในการทำงาน ประกอบด้วย
  - 1.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
  - 1.2 ความรับผิดชอบต่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการปฏิบัติงาน
  - 1.3 ความละเอียดรอบคอบ
  - 1.4 ความตรงต่อเวลา
  - 1.5 ความอดทน
2. ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

- 2.1 การคิด
- 2.2 อารมณ์
- 2.3 บุคลิกภาพ
- 2.4 ความสามารถบูรณาการ
- 3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 3.1 ความซื่อสัตย์
  - 3.2 ความเมตตากรุณา
  - 3.3 ความเสียสละ
- 3.4 การเคารพสิทธิของบุคคล

### ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะ ที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือ 17 จังหวัด 36 แห่ง จำนวน 108 คน มีผลการประเมินดังตาราง 21

ตาราง 19 แสดงตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

| รายการ                | กลุ่มตัวอย่าง (n = 108) |        |
|-----------------------|-------------------------|--------|
|                       | จำนวน                   | ร้อยละ |
| 1.เพศ                 |                         |        |
| 1.1 ชาย               | 74                      | 68.51  |
| 1.2 หญิง              | 34                      | 31.49  |
| 2 ระดับการศึกษาสูงสุด |                         |        |
| 2.1 ปริญญาเอก         | 7                       | 6.48   |
| 2.2 ปริญญาโท          | 93                      | 86.12  |

| รายการ                       | กลุ่มตัวอย่าง (n = 108) |        |
|------------------------------|-------------------------|--------|
|                              | จำนวน                   | ร้อยละ |
| 2.3 ปริญญาตรี                | 8                       | 7.40   |
| 3 ตำแหน่ง                    |                         |        |
| 3.1 ผู้อำนวยการ              | 36                      | 33.33  |
| 3.2 รองผู้บริหารสถานศึกษา    | 36                      | 33.33  |
| 3.3 ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะ | 36                      | 33.33  |
| 4 สังกัดวิทยาลัย             |                         |        |
| 4.1 เทคนิค                   | 45                      | 41.63  |
| 4.2 อาชีวศึกษา               | 30                      | 27.75  |
| 4.3 การอาชีพ                 | 21                      | 19.43  |
| 4.4 เกษตรและเทคโนโลยี        | 12                      | 11.10  |

จากตาราง 21 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 68.51 และเพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิ การศึกษาปริญญาโท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 86.12 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่ง ผู้อำนวยการ,รองผู้อำนวยการ,ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 99.99 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.63 รองลงมา วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 30คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 วิทยาลัยการอาชีพ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.43

ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา  
สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ  
อาชีวศึกษา ในภาพรวม

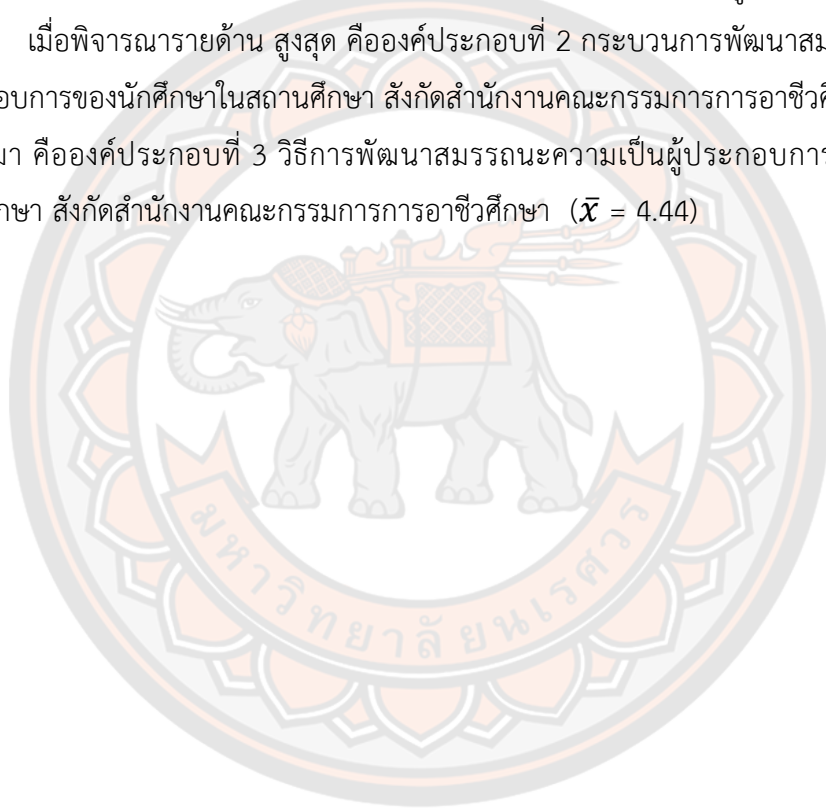
| รายการประเมิน  | $\bar{X}$ | S.D. | ความเป็น<br>ไปได้ | $\bar{X}$ | S.D. | ความเป็น<br>ประโยชน์ | ผลการ<br>ประเมิน |
|--|-----------|------|-------------------|-----------|------|----------------------|------------------|
| <b>องค์ประกอบที่ 1</b><br>ผู้ดำเนินการ<br>ประกอบด้วย<br>ผู้อำนวยการ รอง<br>ผู้อำนวยการ ครู วิทยากร   | 4.45      | 0.55 | มาก               | 4.43      | 0.54 | มาก                  | ผ่าน             |
| <b>องค์ประกอบที่ 2</b><br>กระบวนการพัฒนา<br>สมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการ<br>อาชีวศึกษา | 4.43      | 0.61 | มาก               | 4.45      | 0.60 | มาก                  | ผ่าน             |
| <b>องค์ประกอบที่ 3</b><br>วิธีการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการ<br>ของนักศึกษาใน<br>สถานศึกษาสังกัด<br>สำนักงานคณะกรรมการ<br>การอาชีวศึกษา       | 4.46      | 0.61 | มาก               | 4.44      | 0.61 | มาก                  | ผ่าน             |
| <b>องค์ประกอบที่ 4</b><br>สมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการ<br>อาชีวศึกษา                   | 4.48      | 0.59 | มาก               | 4.45      | 0.60 | มาก                  | ผ่าน             |
| <b>รวม</b>   | 4.46      | 0.59 | มาก               | 4.44      | 0.59 | มาก                  | ผ่าน             |



จากตาราง 22 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X} = 4.46$ ) เมื่อพิจารณารายด้าน สูงสุด คือองค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ( $\bar{X} = 4.48$ ) รองลงมา คือองค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ( $\bar{X} = 4.46$ )

ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X}=4.44$ )

เมื่อพิจารณารายด้าน สูงสุด คือองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ( $\bar{X} = 4.45$ ) รองลงมา คือองค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ( $\bar{X} = 4.44$ )



## บทที่ 5

### บทสรุป

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งการ ดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสังเกตเอกสาร การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.2 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ในระดับภาค ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.3 การศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษารายงานจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้นย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำการศึกษากระบวนการพัฒนาวิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion : FGD) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ประกอบการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่างๆของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาฉันทามติ(Consensus) และปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา จำนวน 108 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ

### สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษาจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการการพัฒนา จัดทำแผนพัฒนา ดำเนินการพัฒนา ประเมินผล

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การจัดสภาพเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา ในสถานการณ์จริง การฝึกอบรม เป็น การจัดกระบวนการเรียนรู้นอกจากหลักสูตรจัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาดูงาน คือ การมอบหมายให้นักศึกษาเข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงของสถานประกอบการ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่คาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านความรู้ คือ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ด้านทักษะ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ด้านคุณลักษณะ คือ ความรับผิดชอบในการทำงาน, ความคิดสร้างสรรค์ และการมีจริยธรรมทางธุรกิจ

2. การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาที่มี องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้ดำเนินการ 2) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 4) สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู วิทยากร

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย สำรวจความต้องการ พัฒนา จัดทำแผนพัฒนา ดำเนินการพัฒนา และประเมินผล

องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การจัดสถานการณ์จำลอง เป็น การจัดสภาพเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับ สภาพที่เป็นจริงให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา ในสถานการณ์จริง การฝึกอบรม เป็น การจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากหลักสูตรจัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ และการฝึกอบรม เป็น การจัดกระบวนการเรียนรู้นอกจากหลักสูตรจัดให้ เพื่อสร้างความรู้ทักษะ คุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาดูงาน คือ การมอบหมายให้นักศึกษา เข้าสังเกตการปฏิบัติงานจริงของสถานประกอบการ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่คาดหวังว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ด้านความรู้ คือ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ด้านทักษะ คือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ด้านคุณลักษณะ คือ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ และการมีจริยธรรมทางธุรกิจ

ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการ มีผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

### อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1.1 องค์ประกอบที่ 1 ผู้ดำเนินการพัฒนา มีรายละเอียด ดังนี้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู วิทยากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้อำนวยการในฐานะผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานเป็นผู้มีบทบาทในภาพรวม ในการนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงมีหน้าที่นำนโยบายมากำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้ประสบผลสำเร็จ รวมถึงเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงานที่ได้มอบหมายไป รองผู้อำนวยการในบทบาทของผู้ช่วยของผู้อำนวยการในการบริหารจัดการงานต่างๆ มีหน้าที่นำนโยบายและแนวทางที่ได้รับมอบหมายมาวางแผนการทำงานร่วมกับผู้รับผิดชอบ เพื่อนำสู่การปฏิบัติ รวมถึงการ กำกับ ติดตาม สนับสนุน จัดสรรทรัพยากร และร่วมกับคณะทำงานในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ครูในบทบาทของผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานมีหน้าที่ดำเนินการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ โดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงรายงานผลสำเร็จและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น ซึ่งสอดคล้องกับชวลิต ศุภศักดิ์ธารง (2561) ได้ศึกษา

บทบาทของฝ่ายการจัดการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พบว่า ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทในการแสดงวิสัยทัศน์ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสอนงานและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ หัวหน้างานต้องแสดงบทบาทในการดำเนินโครงการพัฒนาอาชีพให้เห็นเป็นรูปธรรมและการเป็นผู้สอนงานและการเป็นพี่เลี้ยง ครูที่ปรึกษา/วิทยากรต้องแสดงบทบาทการมอบหมายงาน การวางแผน และจัดสรรทรัพยากร ประสานงานติดตามพัฒนาการเรียนรู้ การแสดงบทบาทแต่ละระดับดังกล่าวทำให้องค์กรเกิดการพัฒนาและสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสันท์ชัย สิริปียนนท์ และ อดุลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ศึกษา การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า การดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร มีการกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ การดำเนินการพัฒนาบุคลากรมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน มีการเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาบุคลากร มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในการพัฒนาบุคลากร และมีการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา ประกอบด้วย สำรวจความต้องการพัฒนา จัดทำแผนพัฒนา ดำเนินการพัฒนา และประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสำรวจความต้องการพัฒนาตนเองของนักศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำข้อมูลมาการวางแผน และออกแบบการพัฒนา ในการวางแผน และออกแบบการพัฒนา เป็นการวางเค้าโครงกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอน รายละเอียดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบทำให้การดำเนินการพัฒนาตรงตามความต้องการการพัฒนาสมรรถนะในการดำเนินการพัฒนา เป็นการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้วางแผน และออกแบบไว้มีการประเมินผลของการพัฒนาเพื่อให้เกิดสมรรถนะ การประเมินผล เป็นการประเมินตาม แผนงาน การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่หรือเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hernan V. Portana (2020) ที่กล่าวว่า กระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ สำรวจความต้องการของบุคลากรตามวัตถุประสงค์, จัดทำแผนพัฒนา, ดำเนินการพัฒนา และประเมินผลและติดตามผลการพัฒนา สอดคล้องกับ วัชรภรณ์ ประภาสะโนบล (2564) ที่กล่าวถึง การพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียน ประกอบด้วย การดำเนินการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ สำรวจความต้องการ, กำหนดวัตถุประสงค์, ดำเนินการ และการวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรเทพ ทอง

สีมา (2561) ได้วิจัยกระบวนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร พบว่า พัฒนาบุคลากรมีขั้นตอน ดังนี้ สำรวจว่าใครต้องพัฒนาในเรื่องใด วางแผนการพัฒนาระยะสั้นและระยะยาว คู่กันไป กำหนดมาตรฐานการในประเมินความสำเร็จ ลงมือทำให้สำเร็จ เพื่อพัฒนาตนเอง สร้างกลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สอดคล้องกับ เพ็ญลดา ทุไพอเราะ (2564) ได้วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดปัญหา 2) วางแผนแก้ปัญหา 3) ดำเนินการ 4) สรุปและนำเสนอ

1.3 องค์ประกอบที่ 3 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย การจัดสถานการณ์จำลอง การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษามีการเรียนการสอนที่เน้นการประลองให้เกิดทักษะ ดังนั้นการจัดสถานการณ์จำลอง การฝึกอบรม และการศึกษาดูงานจึงเหมาะสมกับนักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีครู วิทยากรเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับ Aiste Ragauskaitė (2018) กล่าวถึง วิธีการและแนวทางการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนด้วยวิธีการสถานการณ์จำลอง อบรม สอดคล้องกับสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) กล่าวถึง วิธีการพัฒนาสมรรถนะประกอบด้วย การอบรม การศึกษาดูงาน แบบจำลอง และสอดคล้องกับ จินตนา ปรีสพันธ์ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นพบว่า ใช้วิธีการสอนสถานการณ์จำลอง การศึกษาจากบุคคลต้นแบบ (การเรียนรู้จากประสบการณ์) ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ (แบบทดสอบความรู้) เจตคติที่มีต่อคุณลักษณะ (แบบทดสอบเจตคติ) และพฤติกรรมที่แสดงคุณลักษณะ (แบบวัดพฤติกรรม) สอดคล้องกับ ชาญชัย พรหมมี (2563) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิตหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยพะเยาพบว่า การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังและพัฒนาได้จาก กระบวนการเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง หรือเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น สอดคล้องกับ พิมพิกา พูลสวัสดิ์ (2562) กล่าวว่า ความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการสามารถพัฒนาได้จาก การฝึกอบรมการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง หรือเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น ก่อให้เกิดจำนวนผู้ประกอบการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนาได้ และยังสอดคล้องกับ ศิวพร ภมรประวัตติ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ประกอบด้วย การดูงานนอกสถานที่ การฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ การอบรม /สัมมนา



#### 1.4 องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา

1.4.1 ด้านความรู้ คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา การค้นคว้า หรือจากประสบการณ์เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญในเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ และ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป การดำเนินธุรกิจ การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร หลักการวางแผนดำเนินงาน มีเจตคติที่ดี มีความรอบคอบในการตัดสินใจ พร้อมตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ โดยสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการพัฒนาซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถบรรลุตามเป้าหมายของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถนำสมรรถนะด้านความรู้ไปประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Raquel Ferreras-Garcia (2020) กล่าวถึงผู้ประกอบการควรมีความรู้ดังนี้ การลงทุน การวางแผนการเงิน การจัดการทรัพยากร การตลาด การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ทักษะ ประกอบด้วย การจัดการความคิด, ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม, การแก้ปัญหา, การตัดสินใจ และการสร้างเครือข่าย สอดคล้องกับ Wan Nur Azlina Ibrahim (2015) กล่าวว่า ความรู้ความเป็นผู้ประกอบการ มีดังนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจ บทบาทของผู้ประกอบการ มีทักษะ ประกอบด้วย การคิดเชิงสร้างสรรค์, การใช้คอมพิวเตอร์, การจัดการทางการเงิน คุณลักษณะ จริยธรรมในทางธุรกิจ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563) กล่าวว่า การบ่มเพาะความเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษา จำเป็นต้องสร้างความรู้ ให้กับนักศึกษา ประกอบด้วย ธุรกิจ การผลิต บัญชีการเงิน การเขียนแผนธุรกิจ ทักษะในด้านต่างๆ ประกอบด้วย การผลิต การตลาด การเขียนแผนธุรกิจ นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ คุณลักษณะจรรยาบรรณ จริยธรรมกับ การเป็นผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับเบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่าสมรรถนะด้านความรู้ ประกอบด้วย มีความรู้ด้านหลักการจัดการความรู้ และมีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ

1.4.2 ด้านทักษะ คือสิ่งที่ต้องการให้นักศึกษาทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ด้านทักษะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ ในสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษา เพื่อมุ่งหวังการมีงานทำของผู้เรียน ซึ่งผู้ประกอบการเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินธุรกิจในยุคเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดย

ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ ในการ สร้างสรรค์ สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น และสามารถต่อยอดด้วยความคิดและ นวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด และก้าวทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของ สังคม โลก สอดคล้องกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2563) กล่าวว่านอกจากทักษะในวิชาชีพของตนเองแล้ว ยังมีทักษะอีก 6 ด้านที่จะทำให้การทำงานของเรานั้นประสบความสำเร็จในธุรกิจของตนเองในฐานะ ผู้ประกอบการ คือ การบริหารจัดการตนเอง,การบริหารความสัมพันธ์,การแก้ปัญหาเชิงระบบ,การมี ภาวะผู้นำ,การบริหารความเปลี่ยนแปลง และการบริหารจัดการดิจิทัล และสอดคล้องกับกนกกาญจน์ เกตุ แก้ว (2562) ได้ศึกษาโมเดลธุรกิจและการนำไปดำเนินการ เพื่อเป็นทิศทางช่วยให้องค์กรดำเนินไป อย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายในการนำกลยุทธ์ไปดำเนินการด้านต่าง ๆ พบว่า ภาวะความเป็นผู้นำ ,ด้านการสื่อสาร,การกำหนดความรับผิดชอบ,การบริหาร และการประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับเบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนา สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่21 พบว่าสมรรถนะด้าน ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะในการใช้ เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยนความรู้ ในการปฏิบัติงาน,ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล และทักษะการคิดและแก้ปัญหาอย่างมี ระบบ และ มีเหตุผล

1.4.3 ด้านคุณลักษณะ คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็น เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของ นักศึกษา ประกอบด้วย ความรับผิดชอบในการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ และการมีจริยธรรมทาง ธุรกิจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่ฝึกฝนหรือสอนได้ ด้วย การศึกษา เรียนรู้จากประสบการณ์คนอื่น รวมทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้า และองค์กร ซึ่งอาจช่วยยอดขายได้ทางอ้อมอีกด้วย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2560) ได้ กล่าวถึงสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรมี 5 ข้อ ดังนี้ ความรับผิดชอบต่อสังคม,การ ทำงานอย่างชาญฉลาด,ความเป็นหนึ่งเดียวกัน,ความคิดสร้างสรรค์,ความยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และสอดคล้องกับ เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนา สมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่21 พบว่าสมรรถนะด้าน คุณลักษณะ มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในการแบ่งปัน ความรู้เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาจำแนกแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีระดับ

ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาจำแนกแต่ละองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ จากเอกสาร รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา งานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี และได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ได้ต่อยอดเป็นผู้ประกอบการ แล้วจึงนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ รวมถึงมีการสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบจนทำให้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก บุญชม ศรีสะอาด. (2560) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยจะต้องพัฒนาขึ้นมา โดยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมด้วย

### ข้อเสนอแนะ

ในการทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้

#### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 3 วิธี ประกอบด้วย การจัดสถานการณ์จำลอง การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ดังนั้นผู้บริหารและครูควรใช้วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่หลากหลาย และนำเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาด้วย

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เริ่มจากการสำรวจความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังนั้นครูจึงควรสำรวจความสามารถของนักศึกษาที่มีพื้นฐานที่แตกต่างแล้วนำมาจัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ให้เหมาะสมตามความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล

#### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

2.2 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรทวิภาคีความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

# บรรณานุกรม



## บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2563). *โครงการ “เสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่”*. เอกสารประกอบการบรรยาย กระทรวงอุตสาหกรรม.
- กนกกาญจน์ เกตุแก้ว (2562). โมเดลธุรกิจและการนำไปดำเนินการ. *วารสารการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 17(1). (ม.ค.-มิ.ย. 2562).
- กัตัญญู หิรัญญสมบุรณ์. (2557). *การประกอบการ*. บริษัท ยูโอเฟ่น จำกัด. ปทุมธานี: ยูโอเฟ่น.
- เกรียงไกร ชุระพันธ์. (2558). การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(32) (2015): เมษายน - มิถุนายน 2558.
- แก้วตา ผู้พัฒนาพงศ์ และนิคม เจียรจินดา. (2561). สมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานกับคุณภาพการให้บริการขององค์กร. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 19(พิเศษ). กันยายน - ตุลาคม 2561 .
- คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา. (2563). สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา ปรีสพันธ์. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(1) (มกราคม 2564).
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). *6 ทักษะที่ควรมีไว้*. ทำงานถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์: 02-218-7052 โทรสาร: 02-218-7053.
- เจ็ดฤดี ชินเวโรจน์. (2562). การพัฒนาระบบการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมกรรมการอาชีวศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2*
- ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี. (2560). การประยุกต์ใช้สมรรถนะ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 11(1), 262-269.
- ชวลิต ศุภศักดิ์อึ้ง. (2561). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสาร Veridian E Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2) (2018): ฉบับภาษาไทย (พฤษภาคม - สิงหาคม 2561).
- ชาญชัย พรหมมี. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนิสิต. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 3(3) กันยายน - ธันวาคม 2563.
- ชิรวัดน์ นิจนตร. (2560). การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(2) (กรกฎาคม - ธันวาคม 2560).

- ชิววัน ทองสอดแสง และคณะ. (2560). ปัจจัยสำเร็จของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย. *วารสารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 7(พิเศษ) 2-10.
- ชมแข พงษ์เจริญ. (2555) การพัฒนารูปแบบการจัดการโรงเรียนเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพในประเทศไทย . มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต/กรุงเทพฯ.
- ชูชัย สมितिไกร. 2552. *การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์ (1991).
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2550). *มารู้จัก Competency กันเถอะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ทิตนา แคมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ ฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธเนตร ตัญญวงษ์. (2561). *การพัฒนารูปแบบนันทนาการเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้ำนันทนาการ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกีฬาและนันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิสดารก์ เวชยานนท์. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการนำเอากรอบสมรรถนะมาใช้ ในองค์การภาครัฐและภาคเอกชนของไทย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*. 49(1 ฉบับพิเศษ):
- เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ. (2558). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่21. *วารสารครุศาสตร์*, 43(1) (มกราคม - มีนาคม 2558) .
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญสืบ เทียมหยิน. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุศรา สุทธิวงศ์. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดฝึกอบรม:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*.
- บังอร เสรีรัตน์. (2564). *หลักสูตรฐานสมรรถนะ*. เอกสารประกอบคำบรรยาย วันที่ 5 มกราคม 2564.
- ประจวบ หนูเลี้ยง. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 28(2).

- ประโยชน์ คล้ายลักษณะ (2556) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษา. ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปิยะนารถ สิงห์ชู. (2564). แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ. สืบค้น 30 เมษายน 2564, จาก [www.gotoknow.org/posts/503317](http://www.gotoknow.org/posts/503317).
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2556
- พรสรัญ ชัยยา. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 11(1) มกราคม-เมษายน 2563.
- พนิดา วัชรระรังษี. (2560). สมรรถนะและคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยในเครือข่ายเบญจมิตร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน – กันยายน 2560).
- พิมพ์ิกา พูลสวัสดิ์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ประกอบการใหม่: กรณีศึกษานักศึกษาบริหารธุรกิจในภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา.
- พัทธนันท์ ชัยบุตร. (2560). การเป็นผู้ประกอบการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 1 ถนนอุทงนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทร. 0 2160 1263-4 โทรสาร. 0 2160 1309.
- พีระวัตร จันทกุล. (2559). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต พะเยา: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เพ็ญลดา ทัพไพเราะ. (2564). การพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. (2564). ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์เอมพันธ์.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2563). การเป็นผู้ประกอบการและธุรกิจเบื้องต้น. เอกสารประกอบการสอน.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2560). คู่มือการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงาน (Competency). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เยาวลักษณ์ เคลือบมาศ (2551) ความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบัน ภาควิชาการเป็นผู้ประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. *Feu Academic Review* ฉบับที่ 2 ธค พศ 2550 - 2551
- เรณู สมบัติใหม่. (2562). *ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วลิตา อุ่นเรือน. (2563). *การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู.วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- วิไล พึ่งผล. (2561). *คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจผ่านความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจสตาร์ทอัพ*. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 12(2) (2018): พฤษภาคม-สิงหาคม 2561.
- วรรณพรรณ รักษ์ชน. (2560). *การเป็นผู้ประกอบการ*. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วัชรารัตน์ ประภาสะโนบล. (2564). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูโดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับการสอนแบบสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 34(1), มกราคม - เมษายน 2566.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2553). *การวิจัยพัฒนารูปแบบ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิทยา อินทร์สอน. (ม.ป.ป.) *แนวทางการพัฒนาระบบสมรรถนะ เพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. สืบค้น 30 เมษายน 2564, จาก <http://www.thailandindustry.com/ onlinemag/view2.php?id=735&section=18&issues=28>
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร ภมรประวัติ. (2560). *การจัดวางระบบการสอนงานและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสอนงาน*. สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมชลประทาน.



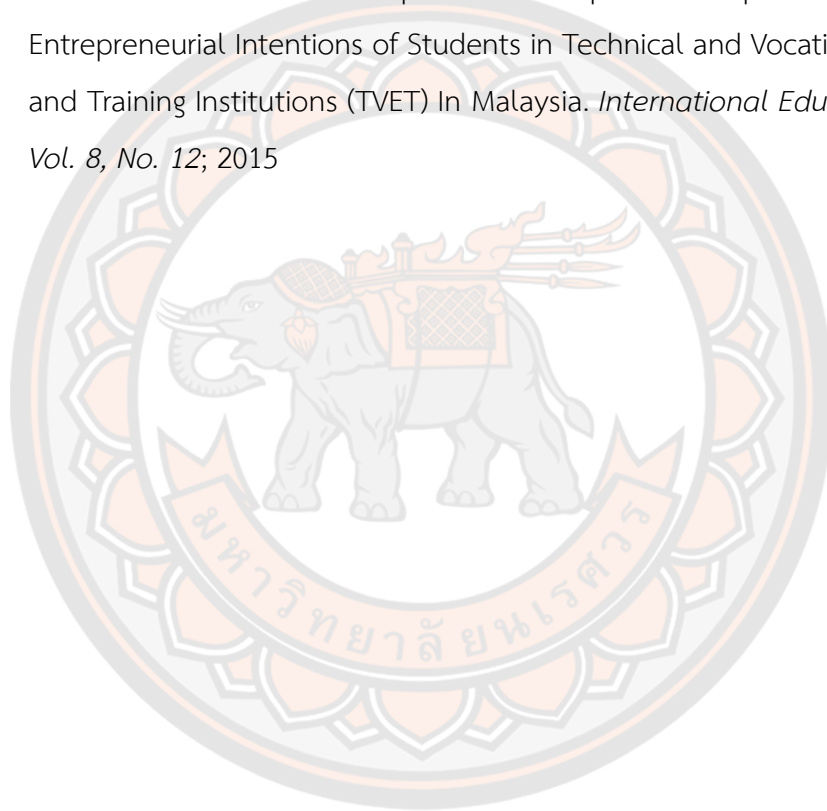
- ศักดิ์ ชัยภูเจริญ. (2558). *รูปแบบ (ออนไลน์)*. สืบค้น 30 เมษายน 2564, จาก Kruinter.com
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2557). สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย*, 6(12).
- สกุลการ สังข์ทอง. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์*, 10(2) กรกฎาคม - ธันวาคม 2563.
- สิริภร สุวรรณโชติ. (2559). *รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารระดับกลางของธุรกิจโรงแรมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 11(1), 97-112.
- สิริวดี ชูเชิด (2565) การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ.มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2565
- สมา สีมานันท์. (2553). *การพัฒนาสมรรถนะองค์กร*. มติชน. 23 พฤศจิกายน 2553.
- สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2558). *การพัฒนาสถานการณ์จำลองเพื่อการประเมินสมรรถนะและทักษะด้านบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ เจริญประดับ (2563) *การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 1518 ถนนประชากรราษฎร์ 1 แขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 โทรศัพท์ 0-2555-2000 ต่อ 1436-1437 โทรสาร 0-2586-9012 E-mail : textbookit2018@gmail.com.
- สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์. (2564). สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการและกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของนิสิตพยาบาล. *วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเนชั่น*, 27(1) มกราคม-มิถุนายน 2564.
- สมคิด บางโม. (2559). *การเป็นผู้ประกอบการ / Entrepreneurship*. กรุงเทพฯ : เอส เค บุ๊คส์, 2559 พิมพ์ครั้งที่ 7.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา(รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551*.  
ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง สมรรถนะของข้าราชการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก โครงการศึกษาข้อมูลและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อรองรับการกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก โครงการศึกษาข้อมูลและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อรองรับการกำหนดตำแหน่งในส่วนราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2562). *หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา. (2561) รายงานผลการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2565) คู่มือการจัดทำข้อเสนอโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2565 เลขที่ 21 อาคารทีเอสทีถนนวิภาวดีรังสิตแขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
- สัณฑ์ชัย สิริปิยานนท์ และ อดุลย์ วังศรีคุณ. (2665). *การศึกษาการดำเนินการพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร.มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- อมรเทพ ทองสีมา. (2561). กระบวนการสร้างเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร. *Journal of Modern Learning Development* ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน 2561
- อัจศรา ประเสริฐสิน (2564). แนวทางการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 : กรกฎาคม - ธันวาคม 2564
- อภิชาติ ชมพูนุช. (ม.ป.ป.). *การเป็นผู้ประกอบการและธุรกิจเบื้องต้น*. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- อภิรักษ์ อุดมศรี. (2560). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจสปา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- อำนาจ เกาตรสกุล. (2555). *การพัฒนาตัวแบบใบช่วยสอนที่มุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพและบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย*. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อรทัย โยธิน และรุ่งเรือง สุดสงวน (2564) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ ในศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร มหาวิทยาลัยบูรพา วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี ปีที่ 7ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม2564
- Aiste Ragauskaite. (2018). *Innovative methods and approaches towards the development of the students' entrepreneurial competencies*. Research For Rural Development 2018, Volume 2.
- AR Dictionary (2008) Available from: <http://ardictionary.com/Model/5908>, 2008. [Retrieved 21 november 2021].
- Aurik Gustomo, Sri Herliana, Wawan Dhewanto, & Astri Ghina. (2017). Building a Conceptual Framework of Entrepreneurial Competencies. The Ontological, Epistemological, and Methodological View. *International Journal of Applied Business and Economic Research*, 15(10): 191-201.
- Cumming, T. G., & Worley, C. G. (2013). *Organization Development and Change (10th ed.)*. USA.: Cengage Learning.
- Florentine U. Salmony. (2020). *Personality trait differences across types of entrepreneurs : a systematic literature review Leipzig Graduate School of Management, Leipzig, Germany*.
- Hernan V. Portana (2020) Effectiveness and Acceptability of Instructional Materials in the Enhancement of Students' Academic Achievement. *International Journal of Advanced Engineering, Management and Science (IJAEMS) Vol-7, Issue-1; Jan, 2021*
- Hellriegel, D., Jackson, S.E., & Slocum, J.W. (2005). *Management: A Competency-Based Approach*. (10th ed). Singapore: Thomson South-Western.

- Hersey, P., & Blanchard, K.H. (2005). *Management of organization behavior: Utilizing humanresources*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Kissi Ernest. (2015). *Towards Entrepreneurial Learning Competencies: The Perspective of Built Environment Students Higher Education Studies*.
- Laura M Desimone (2002) Effects of Professional Development on Teachers' Instruction: Results from a Three-Year Longitudinal Study. Vanderbilt University. June 2002
- Lisa McIntyre-Hite (2016) A Delphi study of effective practices for developing competency-based learning models in higher education. 07 December 2016
- Lily Walter (2016) A Delphi study of effective practices for developing competency-based learning models in higher education. *The Journal of Competency Based Education*. August 2016
- Maria Divina. (2020). *A Case Study on HRM Practices of Library Managers Solid State Technology*.
- Nancy Latham, Sai Merugumala, Lauren Wilson, (2023) Nicotinamide Adenine Dinucleotide Augmentation in Overweight or Obese Middle-Aged and Older Adults: A Physiologic Study. *The Journal of Clinical Endocrinology & Metabolism*, Volume 108, Issue 8, August 2023
- Najm Mohamed, Digital Marketing Intern. (2020). *Duke Center for International Development Sanford School of Public Policy Duke Box 90237201 Science*. Dr, Durham, NC 27708.
- Nornazira Suhairom (2014) The development of competency model and instrument for competency measurement: The research methods. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 152 ( 2014 )
- Raghuram Rajan (2016) Raghuram Rajan: Towards rules of the monetary game. Conference on “Advancing Asia: Investing for the Future”, New Delhi, 12 March 2016

- Raquel Ferreras-Garcia. (2020). *Developing entrepreneurial competencies in higher education : a structural model approach* Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona, Spain.
- Shermon, G. (2004). *Competency Based HRM. A Strategic Resource for Competency Mapping, Assessment and Development Centres.* New Delhi: Tata McGraw-Hill.
- Verni Y. Ismail. (2015). *The Portrait of Entrepreneurial Competence on Student Entrepreneurs Procedia - Social and Behavioral Sciences.*
- Wan Nur Azlina Ibrahim (2015) Impact of Entrepreneurship Education on the Entrepreneurial Intentions of Students in Technical and Vocational Education and Training Institutions (TVET) In Malaysia. *International Education Studies; Vol. 8, No. 12; 2015*



## ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล



## ตารางสังเคราะห์เอกสาร

การศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

## คำชี้แจง

ตารางสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลที่ได้จากการ

สังเคราะห์เอกสารจะนำไปเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| แหล่งที่ศึกษา   | ผลการศึกษา |
|---|------------|
| องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา |            |
|   |            |
| องค์ประกอบ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา      |            |
|   |            |
| องค์ประกอบ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา                   |            |
|   |            |



## แบบสัมภาษณ์

เพื่อศึกษา กระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
ของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  
โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

### คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา



องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะของความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ว่าที่ร.ต.จิรศักดิ์ จันทัน

นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุขฎิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร



ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

1. ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. หมายเลขโทรศัพท์.....
5. วันเวลาทำการสัมภาษณ์ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....
6. สถานที่ทำการสัมภาษณ์.....
7. เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดเวลา.....น.

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย**

1. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ สํารวจความต้องการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ จัดทำแผนพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ ดำเนินการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

4. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ ประเมินผล อย่างไร

.....

.....

.....

**องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย**

1. การจัดสถานการณ์จำลอง ควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. การฝึกอบรม ควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การศึกษาดูงานควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. ความรู้

1.1 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 นักศึกษาควรมีความรู้การออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ อย่างไร

.....

.....

.....

1.3 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ อย่างไร

.....

.....

.....

1.4 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร อย่างไร

.....

.....

.....

## 2.ด้านทักษะ

2.1 นักศึกษาควรมี ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างไร

---

---

---

---

2.2 นักศึกษาควรมี ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ อย่างไร

---

---

---

---

## 3.ด้านคุณลักษณะ

3.1 นักศึกษาควรมี ความรับผิดชอบในการทำงานอย่างไร

---

---

---

---

3.2 นักศึกษาควรมี ความคิดสร้างสรรค์อย่างไร

---

---

---

---

3.3 นักศึกษาควรมี การมีจริยธรรมทางธุรกิจอย่างไร

---

---

---

---

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์  
ว่าที่ร.ต.จรัสศักดิ์ จันทัน  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์





**แบบสัมภาษณ์**  
**เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา**  
**ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**  
**โดยการศึกษาจาก สถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)**

**คำชี้แจง**

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยข้อมูลที่ได้นำไปใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา วิธีการพัฒนา และสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะของความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ว่าที่ร.ต.จิรศักดิ์ จันทัน

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร





ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....

ตอนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัด  
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วย**

1. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ สรรวจความต้องการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ จัดทำแผนพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ ดำเนินการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ควรมีแนวทาง/การปฏิบัติในการ ประเมินผล อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาใน  
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. การจัดสถานการณ์จำลอง ควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การฝึกอบรม ควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การศึกษาดูงานควรมีแนวทางในการพัฒนา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

1. ความรู้

1.1 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป อย่างไร

.....

.....

.....

.....

1.2 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

1.3 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

1.4 นักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร อย่างไร

.....

.....

.....

.....

## 2.ด้านทักษะ

2.1 นักศึกษาควรมี ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างไร

---

---

---

---

2.2 นักศึกษาควรมี ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์อย่างไร

---

---

---

---

## 3.ด้านคุณลักษณะ

3.1 นักศึกษาควรมี ความรับผิดชอบในการทำงานอย่างไร

---

---

---

---

3.2 นักศึกษาควรมี ความคิดสร้างสรรค์อย่างไร

---

---

---

---

3.3 นักศึกษาควรมี การมีจริยธรรมทางธุรกิจอย่างไร

---

---

---

---

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ  
นักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ว่าที่ร.ต.จรัสศักดิ์ จันกัน

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์





**แบบตรวจสอบความเหมาะสมร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ  
ของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

**คำชี้แจง**

แบบตรวจสอบความเหมาะสมร่างรูปแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของ ว่าที่ร.ต.จรัสศักดิ์ จันกัน นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผศ.สิทธิพร เขาวนชัย เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน

ลักษณะของแบบตรวจสอบความเหมาะสมนี้ ประกอบด้วยการตรวจสอบความเหมาะสม (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form) ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**ประเด็นการสนทนากลุ่ม**

ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่า

1) องค์กรประกอบใดบ้างของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเหมาะสมแล้ว

2) มีองค์ประกอบใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไข และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรเพื่อให้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีความเหมาะสม

ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษานักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 3) สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษานักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประเด็นการสนทนากลุ่มการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  |                            |                       |
| ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการพัฒนา   |                            |                       |
| 1.1 ครูกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>1.2 ครูสร้างเครื่องมือ ที่เหมาะสม วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของศึกษา<br>1.3 ครูรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ของนักศึกษา ต้องการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ |                            |                       |

| ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนพัฒนา   |                            |                       |
| <p>2.1 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน กำหนด วัตถุประสงค์ของ การพัฒนาสมรรถนะความเป็น ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกัน ออกแบบ เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ โดยนำแนวทางการการขับเคลื่อน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา มาใช้ในการ ออกแบบเนื้อหา</p> <p>2.3 ครูเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสรรงบประมาณ</p> <p>2.4 ครูนำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา สมรรถนะที่วางไว้ไปปฏิบัติ</p> |                            |                       |
| ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนา  |                            |                       |
| <p>3.1 ครูสร้างความตระหนักให้นักศึกษา เห็นคุณค่า ประโยชน์ของการพัฒนา ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา</p> <p>3.2 ครูดำเนินการตามวิธีการพัฒนา สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ที่ได้เลือก เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษา</p>   |                            |                       |



| ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|---|----------------------------|-----------------------|
|   | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล  |                            |                       |
| <p>4.1 ครูกำหนดประเด็นที่จะประเมินผล<br/>การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br/>นักศึกษา</p> <p>4.2 ครูสร้างเครื่องมือในการประเมินผล<br/>การพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br/>นักศึกษา และกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่<br/>ชัดเจน</p> <p>4.3 ครูนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลรวบรวม<br/>ผลการประเมิน และนำข้อมูลการพัฒนา<br/>สมรรถนะมาวิเคราะห์ ผลการประเมิน</p> <p>4.4 ครูสรุปผลประเมินผล และรายงาน<br/>ผลการพัฒนา</p> |                            |                       |

| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  |                            |                       |
| 2.1 การจัดสถานการณ์จำลอง   |                            |                       |
| <p>2.1.1 ครูสำรวจความต้องการในการจัดสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.1.2 ครูกำหนดประเด็นปัญหาหรือความสนใจ เตรียมสถานการณ์ที่เหมาะสมกับความจำเป็น ที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.1.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานการณ์จำลอง รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ วางแผนปฏิทินสถานการณ์จำลอง</p> <p>2.1.4 ครูและนักศึกษาร่วมลงปฏิบัติในสถานการณ์ที่กำหนด และสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ อธิบายความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.1.5 ครู ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษา ร่วมกันจัดประชุมสร้างองค์รู้หรือนวัตกรรมอย่างมีระบบที่จะนำไปแก้ปัญหาในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ</p> <p>2.1.6 ครูประเมินผล/รายงาน การ</p> |                            |                       |

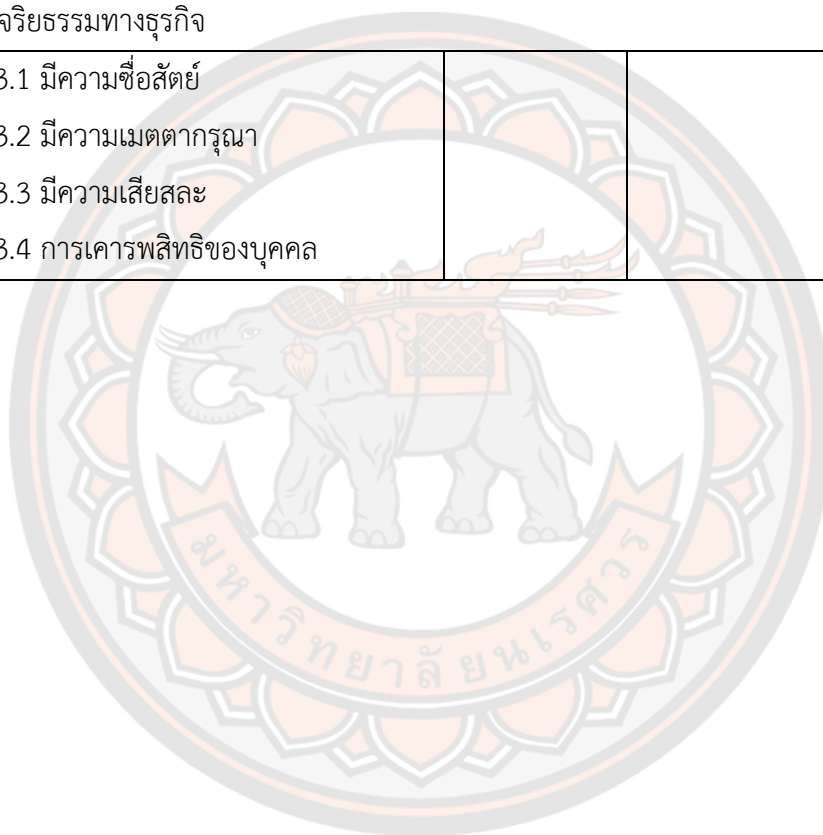
| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| ปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  |                            |                       |
| 2.2 การฝึกอบรม   |                            |                       |
| <p>2.2.1 ครูสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2.2 ครูออกแบบและเขียนโครงการจัดการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการการฝึกอบรม รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการฝึกอบรม วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน</p> <p>2.2.4 ครูติดต่อประสานงานกับวิทยากรการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2.5 ครู วิทยากร และนักศึกษา ร่วมกันดำเนินการการฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการฝึกอบรม</p> <p>2.2.7 ครูประเมินผล/รายงาน การฝึกอบรม ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็น</p> |                            |                       |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|---|----------------------------|-----------------------|
|   | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| ผู้ประกอบการของนักศึกษา   |                            |                       |
| 2.3 การศึกษาดูงาน   |                            |                       |
| <p>2.3.1 ครูสำรวจความต้องการในการศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.3.2 ครูกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาดูงาน และวางแผนจัดทำกำหนดการศึกษาดูงาน</p> <p>2.3.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าศึกษาดูงาน รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาดูงาน วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน</p> <p>2.3.4 ครูคัดเลือกสถานประกอบการที่ต้องการศึกษาดูงาน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด</p> <p>2.3.5 ครูติดต่อประสานงานกับสถานที่ศึกษาดูงาน</p> <p>2.3.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันดำเนินการศึกษาดูงานตามกำหนดการที่ได้วางแผนไว้</p> <p>2.3.7 ครูและนักศึกษาร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน</p> <p>2.3.8 ครูประเมินผล/รายงานการศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> |                            |                       |

| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา |                            |                       |
| ด้านความรู้  |                            |                       |
| 1.ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป   |                            |                       |
| 1.1 ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ  |                            |                       |
| 1.2 หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ   |                            |                       |
| 2.ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ   |                            |                       |
| 2.1 ทิศทางการตลาด  |                            |                       |
| 2.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย  |                            |                       |
| 2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย   |                            |                       |
| 2.4 สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า   |                            |                       |
| 2.5 การสร้างรายได้   |                            |                       |
| 2.6 ทรัพยากรหลัก   |                            |                       |
| 2.7 กิจกรรมหลัก  |                            |                       |
| 2.8 คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน   |                            |                       |
| 2.9 โครงสร้างต้นทุน  |                            |                       |
| 3.ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ  |                            |                       |
| 3.1 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ   |                            |                       |
| 3.2 ด้านการจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน  |                            |                       |
| 3.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ<br>ระหว่างธุรกิจและทางด้านการวิจัย  |                            |                       |
| 3.4 การออกแบบ และการพัฒนาสินค้า<br>และเทคโนโลยี  |                            |                       |
| 3.5 การสร้างเครือข่ายข้อมูลการตลาด   |                            |                       |
| 3.6 การคลังสินค้า และการจำแนก<br>แจกจ่าย   |                            |                       |
| 3.7 การสร้างเครือข่ายบริการหลังการ   |                            |                       |

| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|--|----------------------------|-----------------------|
|  | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| ขาย และการเรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง   |                            |                       |
| 4.ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร  |                            |                       |
| 4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ กฎหมายแรงงาน<br>4.2 ภาษีอากร<br>4.3 การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า อย. (อาหารและยา)                                     |                            |                       |
| ด้านทักษะ  |                            |                       |
| 1.ความสามารถในการปฏิบัติงาน  |                            |                       |
| 1.1 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด<br>1.2 สามารถสร้างโมเดลองค์กร<br>1.3 สามารถแสดงแนวคิดในการทำธุรกิจ   |                            |                       |
| 2.ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์  |                            |                       |
| 2.1 หลักในการปฏิสัมพันธ์<br>2.2 หลักการสื่อสาร<br>2.3 หลักในการใช้ช่องทางการสื่อสาร  |                            |                       |
| ด้านคุณลักษณะ  |                            |                       |
| 1.ความรับผิดชอบในการทำงาน  |                            |                       |
| 1.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย<br>1.2 ความรับผิดชอบต่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการปฏิบัติงาน<br>1.3 ความละเอียดรอบคอบ<br>1.4 ความตรงต่อเวลา<br>1.5 ความอดทน |                            |                       |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                       |
|---|----------------------------|-----------------------|
|   | เหมาะสม                    | ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุง |
| 2.ความคิดสร้างสรรค์   |                            |                       |
| 2.1 การคิด<br>2.2 อารมณ์<br>2.3 บุคลิกภาพ<br>2.4 ความสามารถบูรณาการ                           |                            |                       |
| 3.การมีจริยธรรมทางธุรกิจ  |                            |                       |
| 3.1 มีความซื่อสัตย์<br>3.2 มีความเมตตากรุณา<br>3.3 มีความเสียสละ<br>3.4 การเคารพสิทธิของบุคคล |                            |                       |





**แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา  
สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

**คำชี้แจง**

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของเกี่ยวข้องเพื่อประเมิน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูที่ปรึกษาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา ต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็น แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Form)

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ว่าที่ ร.ต.จिरศักดิ์ จันกัน

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร



**ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

1.1 เพศ

- ชาย  หญิง

1.2 ระดับการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี  ปริญญาโท  ปริญญาเอก

1.3 ตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา  รองผู้บริหารสถานศึกษา  อื่นๆ.....

1.4 สังกัดวิทยาลัย

- เทคนิค  อาชีวศึกษา  การอาชีพ  
 สารพัดช่าง  เกษตรและเทคโนโลยี

**ตอนที่ 2** ความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

**คำชี้แจง:** ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาจาก เกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

















| รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน<br>คณะกรรมการการอาชีวศึกษา                | ความเป็นไปได้ |   |   |   |   | ความเป็น ประโยชน์ |   |   |   |   |
|---|---------------|---|---|---|---|-------------------|---|---|---|---|
|   | 5             | 4 | 3 | 2 | 1 | 5                 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย<br>3.1 ความซื่อสัตย์<br>3.2 ความเมตตากรุณา<br>3.3 ความเสียสละ<br>3.4 การเคารพสิทธิของบุคคล |               |   |   |   |   |                   |   |   |   |   |

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้  
ว่าที่ ร.ต.จรัสศักดิ์ จันทัน  
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

## ภาคผนวก ข ผลการศึกษา IOC

แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการสัมภาษณ์แนวทางรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| ประเด็นการสอบถาม  | ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ |        |        | ผลรวม | IOC  | ความหมาย |
|---|--------------------------|--------|--------|-------|------|----------|
|   | คนที่1                   | คนที่2 | คนที่3 |       |      |          |
| 1.กระบวนการพัฒนาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา                               |                          |        |        |       |      |          |
| 1.1 ท่านคิดว่าในกระบวนการพัฒนาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษามีขั้นตอน   |                          |        |        |       |      |          |
| 1.1.1 สำรวจความต้องการ<br>พัฒนา ดำเนินการอย่างไร  | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 1.1.2 จัดทำแผนพัฒนา<br>ดำเนินการอย่างไร   | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 1.1.3 ดำเนินการพัฒนา<br>ดำเนินการอย่างไร  | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 1.1.4 ประเมินผล<br>ดำเนินการอย่างไร   | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 1.2 ท่านคิดว่าใน<br>กระบวนการพัฒนาเพื่อให้มี<br>สมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา มี<br>ขั้นตอนอะไรอีกบ้าง ในแต่ละ<br>ขั้นตอนต้องทำอย่างไร | 0                        | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา   |                          |        |        |       |      |          |
| 2.1 ท่านคิดว่าการจัด<br>สถานการณ์จำลอง  | 0                        | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |

| ประเด็นการสอบถาม  | ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ |        |        | ผลรวม | IOC  | ความหมาย |
|---|--------------------------|--------|--------|-------|------|----------|
|   | คนที่1                   | คนที่2 | คนที่3 |       |      |          |
| ควรดำเนินการอย่างไร   |                          |        |        |       |      |          |
| 2.2 ท่านคิดว่าการฝึกอบรมควรดำเนินการอย่างไร   | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 2.3 ท่านคิดว่าการศึกษาดูงานควรดำเนินการอย่างไร  | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 2.4 ท่านคิดว่าวิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีวิธีการพัฒนาสมรรถนะใดอีกบ้าง ควรดำเนินการอย่างไร | 0                        | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 3. สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา<br>สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา                       |                          |        |        |       |      |          |
| 3.1 ด้านความรู้   |                          |        |        |       |      |          |
| 3.1.1 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง                            | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 3.1.2 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง        | 0                        | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 3.1.3 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง                         | +1                       | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |

| ประเด็นการสอบถาม  | ความเห็นของ<br>ผู้ทรงคุณวุฒิ |        |        | ผลรวม | IOC  | ความหมาย |
|---|------------------------------|--------|--------|-------|------|----------|
|   | คนที่1                       | คนที่2 | คนที่3 |       |      |          |
| 3.1.4 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากร มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง | 0                            | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 3.1.5 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรู้ ในประเด็นใดอีกบ้าง   | 0                            | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 3.2 ด้านทักษะ   |                              |        |        |       |      |          |
| 3.2.1 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง                         | +1                           | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 3.2.2 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ มีรายละเอียดอะไร ประเด็นใดบ้าง         | +1                           | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 3.2.3 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีด้านทักษะ ในประเด็นใดอีกบ้าง   | 0                            | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |
| 3.3 ด้านคุณลักษณะ   |                              |        |        |       |      |          |
| 3.3.1 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความรับผิดชอบในการทำงาน อย่างไร  | +1                           | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 3.3.2 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างไร  | +1                           | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |

| ประเด็นการสอบถาม  | ความเห็นของ<br>ผู้ทรงคุณวุฒิ |        |        | ผลรวม | IOC  | ความหมาย |
|---|------------------------------|--------|--------|-------|------|----------|
|   | คนที่1                       | คนที่2 | คนที่3 |       |      |          |
| 3.3.3 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีการมีจริยธรรมทางธุรกิจอย่างไร        | +1                           | +1     | +1     | +3    | 1    | ใช้ได้   |
| 3.3.4 ท่านคิดว่านักศึกษาควรมีคุณลักษณะส่วนบุคคลในประเด็นใดอีกบ้าง | 0                            | +1     | +1     | +2    | 0.66 | ใช้ได้   |

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ข้อเสนอแนะจากการจัดการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไข

ตารางข้อเสนอแนะจากการจัดการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไข  
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา  
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |  |
|---|----------------------------|--|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง  |
| องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา   |                            |  |
| ขั้นตอนที่ 1 สสำรวจความต้องการพัฒนา   |                            |  |
| 1.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย<br>ในการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการ<br>ของนักศึกษา<br><br>1.2 สร้างเครื่องมือที่<br>เหมาะสม วิเคราะห์ความ<br>ต้องการพัฒนาสมรรถนะ<br>ของนักศึกษา<br><br>1.3 รวบรวมและ<br>วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุ<br>ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ<br>ของนักศึกษา ต้องการ<br>พัฒนาความเป็น<br>ผู้ประกอบการ | ปรับปรุง                   | ปรับให้ชัดเจนใครเป็น<br>ผู้ดำเนินการ ปรับเป็น<br><br>1.1 ครูกำหนดจุดมุ่งหมาย<br>ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา<br><br>1.2 ครูสร้างเครื่องมือที่<br>เหมาะสม วิเคราะห์ความ<br>ต้องการพัฒนาสมรรถนะของ<br>นักศึกษา<br><br>1.3 ครูรวบรวมและ<br>วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุความรู้<br>ทักษะ คุณลักษณะ ของนักศึกษา<br>ต้องการพัฒนาความเป็น<br>ผู้ประกอบการ |
| ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผนพัฒนา  |                            |  |
| 2.1 การกำหนด<br>วัตถุประสงค์ของ การ   | ปรับปรุง                   | ปรับให้ชัดเจนใครเป็น<br>ผู้ดำเนินการ ปรับเป็น  |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |   |
|---|----------------------------|---|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง   |
| <p>พัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2 การออกแบบเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยนำแนวทางการการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษามาใช้ในการออกแบบเนื้อหา</p> <p>2.3 การเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสรรงบประมาณ</p> <p>2.4 การนำแผนการพัฒนาสมรรถนะที่วางไว้นำไปปฏิบัติ</p> |                            | <p>2.1 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2 ครูและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันออกแบบเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยนำแนวทางการการขับเคลื่อนศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษามาใช้ในการออกแบบเนื้อหา</p> <p>2.3 ครูเลือกวิธีการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมพัฒนา วางแผนการพัฒนา ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนา สถานที่ จัดสรรงบประมาณ</p> <p>2.4 ครูนำแผนการพัฒนาสมรรถนะที่วางไว้ไปปฏิบัติ</p> |
| ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการพัฒนา   |                            |   |
| <p>3.1 การสร้างความตระหนักให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการพัฒนา ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>3.2 การดำเนินการตาม</p>  | ปรับปรุง                   | <p>ปรับให้ชัดเจนใครเป็นผู้ดำเนินการ ปรับเป็น</p> <p>3.1 ครูสร้างความตระหนักให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการพัฒนา ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p>   |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |  |
|---|----------------------------|--|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง  |
| วิธีการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการ<br>ของนักศึกษา ที่ได้เลือก<br>เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ<br>คุณลักษณะ ความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา  |                            | 3.2 ครูดำเนินการตาม<br>วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา ที่ได้<br>เลือก เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ<br>คุณลักษณะ ความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา   |
| ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล  |                            |  |
| 4.1 การกำหนด<br>ประเด็นที่จะประเมินการ<br>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>4.2 สร้างเครื่องมือใน<br>การประเมินการพัฒนา<br>สมรรถนะความเป็น<br>ผู้ประกอบการของนักศึกษา<br>และกำหนดเกณฑ์การ<br>ประเมินสมรรถนะที่ชัดเจน<br>4.3 นำเครื่องมือไปเก็บ<br>ข้อมูลรวบรวมผลการ<br>ประเมินสมรรถนะ และนำ<br>ข้อมูลการพัฒนาสมรรถนะ<br>มาวิเคราะห์ ผลการ<br>ประเมินสมรรถนะ<br>4.4 สรุปผลประเมิน<br>สมรรถนะ และรายงานผล<br>การพัฒนาสมรรถนะ | ปรับปรุง                   | ปรับให้ชัดเจนใครเป็น<br>ผู้ดำเนินการ ปรับเป็น<br>4.1 ครูกำหนดประเด็นที่จะ<br>ประเมินการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา<br>4.2 ครูสร้างเครื่องมือใน<br>การประเมินการพัฒนาสมรรถนะ<br>ความเป็นผู้ประกอบการของ<br>นักศึกษา และกำหนดเกณฑ์การ<br>ประเมินสมรรถนะที่ชัดเจน<br>4.3 ครูนำเครื่องมือไปเก็บ<br>ข้อมูลรวบรวมผลการประเมิน<br>สมรรถนะ และนำข้อมูลการ<br>พัฒนาสมรรถนะมาวิเคราะห์ ผล<br>การประเมินสมรรถนะ<br>4.4 ครูสรุปผลประเมิน<br>สมรรถนะ และรายงานผลการ<br>พัฒนาสมรรถนะ |
| องค์ประกอบที่ 2 วิธีการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา  |                            |  |



| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |  |
|--|----------------------------|--|
|  | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง  |
| ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา  |                            |  |
| 1.การจัดสถานการณ์จำลอง   |                            |  |
| <p>1.1 สสำรวจความต้องการในการจัดสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>1.2 กำหนดประเด็นปัญหาหรือความสนใจเตรียมสถานการณ์ที่เหมาะสมกับความจำเป็นที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานการณ์จำลอง รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ วางแผนปฏิทินสถานการณ์จำลอง</p> <p>1.4 การลงปฏิบัติในสถานการณ์ที่กำหนด และสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ อภิปรายความคิดเห็น เพื่อให้เกิด</p> | ปรับปรุง                   | <p>ปรับให้ชัดเจนใครเป็นผู้ดำเนินการ ปรับเป็น</p> <p>1.1 ครูสำรวจความต้องการในการจัดสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>1.2 ครูกำหนดประเด็นปัญหาหรือความสนใจ เตรียมสถานการณ์ที่เหมาะสมกับความจำเป็น ที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>1.3 ครูแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสถานการณ์จำลอง รับผิดชอบในการติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ วางแผนปฏิทินสถานการณ์จำลอง</p> <p>1.4 ครูและนักศึกษาร่วมกันลงปฏิบัติในสถานการณ์ที่กำหนด และสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ อภิปรายความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความ</p> |

| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |  |
|--|----------------------------|--|
|  | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง  |
| <p>ความเข้าใจในสมรรถนะ<br/>ความเป็นผู้ประกอบการ<br/>ของนักศึกษา</p> <p>1.5 จัดประชุมสร้างองค์<br/>ความรู้หรือนวัตกรรม อย่าง<br/>มีระบบที่จะนำไปแก้ปัญหา<br/>ในการดำเนินงานของ<br/>ผู้ประกอบการ</p> <p>1.6 ประเมินผล/<br/>รายงาน การปฏิบัติ<br/>สถานการณ์จำลอง ในการ<br/>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของ</p> |                            | <p>เข้าใจในสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>1.5 ครู ผู้เชี่ยวชาญ และ<br/>นักศึกษาร่วมกันจัดประชุมสร้าง<br/>องค์ความรู้หรือนวัตกรรม อย่าง<br/>มีระบบที่จะนำไปแก้ปัญหาใน<br/>การดำเนินงานของ<br/>ผู้ประกอบการ</p> <p>1.6 ครูประเมินผล/รายงาน<br/>การปฏิบัติ สถานการณ์จำลอง<br/>ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของ</p> |
| 2.การฝึกอบรม   |                            |  |
| <p>2.1 สสำรวจความ<br/>ต้องการในการฝึกอบรม ใน<br/>การพัฒนาสมรรถนะความ<br/>เป็นผู้ประกอบการของ<br/>นักศึกษา</p> <p>2.2 การออกแบบและ<br/>เขียนโครงการจัดการ<br/>ฝึกอบรม ในการพัฒนา<br/>สมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.3 แต่งตั้ง</p>  | ปรับปรุง                   | <p>ปรับให้ชัดเจนใครเป็น<br/>ผู้ดำเนินการ ปรับเป็น</p> <p>2.1 ครูสำรวจความ<br/>ต้องการในการฝึกอบรม ในการ<br/>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.2 ครูออกแบบและเขียน<br/>โครงการจัดการฝึกอบรม ในการ<br/>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.3 ครูแต่งตั้ง</p>   |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |  |
|---|----------------------------|--|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง  |
| <p>คณะกรรมการการฝึกอบรม<br/>รับผิดชอบในการติดต่อ<br/>ประสานงานการอำนวยความสะดวก<br/>จัดเตรียมวัสดุ<br/>อุปกรณ์ระหว่าง<br/>การฝึกอบรม วางแผนปฏิทิน<br/>การศึกษาดูงาน</p> <p>2.4 ติดต่อประสานงาน<br/>กับวิทยากรการฝึกอบรม<br/>ในการพัฒนาสมรรถนะ<br/>ความเป็นผู้ประกอบการ<br/>ของนักศึกษา</p> <p>2.5 ดำเนินการการ<br/>ฝึกอบรม ในการพัฒนา<br/>สมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.6 จัดประชุมถอด<br/>บทเรียนหลังการฝึกอบรม</p> <p>2.7 ประเมินผล/<br/>รายงาน การฝึกอบรม ใน<br/>การพัฒนาสมรรถนะความ<br/>เป็นผู้ประกอบการของ<br/>นักศึกษา</p> |                            | <p>คณะกรรมการการฝึกอบรม<br/>รับผิดชอบในการติดต่อ<br/>ประสานงานการอำนวยความสะดวก<br/>จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์<br/>ระหว่างการฝึกอบรม วางแผน<br/>ปฏิทิน การศึกษาดูงาน</p> <p>2.4 ครูติดต่อประสานงาน<br/>กับวิทยากรการฝึกอบรม ในการ<br/>พัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.5 ครูและนักศึกษา<br/>ร่วมกันดำเนินการการฝึกอบรม<br/>ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>2.6 ครู วิทยากร และ<br/>นักศึกษา ร่วมกันจัดประชุมถอด<br/>บทเรียนหลังการฝึกอบรม</p> <p>2.7 ครูประเมินผล/รายงาน<br/>การฝึกอบรม ในการพัฒนา<br/>สมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> |
| 3.การศึกษาดูงาน   |                            |  |
| 3.1 ครูสำรวจความ<br>ต้องการในการศึกษาดูงาน<br>ในการพัฒนาสมรรถนะ   | ปรับปรุง                   | ปรับให้ชัดเจนใครเป็น<br>ผู้ดำเนินการ ปรับเป็น<br>3.1 ครูสำรวจความ  |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |   |
|---|----------------------------|---|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง   |
| <p>ความเป็นผู้ประกอบการ<br/>ของนักศึกษา</p> <p>3.2 ครูและสถาน<br/>ประกอบการร่วมกัน<br/>กำหนดวัตถุประสงค์ที่<br/>ต้องการศึกษาดูงาน และ<br/>วางแผนจัดทำกำหนด<br/>การศึกษาดูงาน</p> <p>3.3 ครูแต่งตั้ง<br/>คณะกรรมการดำเนินการ<br/>เข้าศึกษาดูงาน รับผิดชอบ<br/>ในการติดต่อประสานงาน<br/>การอำนวยความสะดวก<br/>จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์<br/>ระหว่างการศึกษาดูงาน<br/>วางแผนปฏิทิน การศึกษาดู<br/>งาน</p> <p>3.4 ครูคัดเลือกสถาน<br/>ประกอบการที่ต้องการ<br/>ศึกษาดูงาน ที่มีคุณสมบัติ<br/>ตามที่กำหนด</p> <p>3.5 ครูติดต่อ<br/>ประสานงานกับสถานที่<br/>ศึกษาดูงาน</p> <p>3.6 ครูและนักศึกษา<br/>ร่วมกันดำเนินการศึกษาดู<br/>งานตามกำหนดการที่ได้</p> |                            | <p>ต้องการในการศึกษาดูงาน ใน<br/>การพัฒนาสมรรถนะความเป็น<br/>ผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> <p>3.2 ครูและสถาน<br/>ประกอบการร่วมกันกำหนด<br/>วัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาดู<br/>งาน และวางแผนจัดทำกำหนด<br/>การศึกษาดูงาน</p> <p>3.3 ครูแต่งตั้ง<br/>คณะกรรมการดำเนินการเข้า<br/>ศึกษาดูงาน รับผิดชอบในการ<br/>ติดต่อประสานงานการอำนวยความสะดวก<br/>จัดเตรียมวัสดุ<br/>อุปกรณ์ระหว่างการศึกษาดูงาน<br/>วางแผนปฏิทิน การศึกษาดูงาน</p> <p>3.4 ครูคัดเลือกสถาน<br/>ประกอบการที่ต้องการศึกษาดู<br/>งาน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด</p> <p>3.5 ครูติดต่อประสานงาน<br/>กับสถานที่ศึกษาดูงาน</p> <p>3.6 ครูและนักศึกษา<br/>ร่วมกันดำเนินการศึกษาดูงาน<br/>ตามกำหนดการที่ได้วางแผนไว้</p> <p>3.7 ครูและนักศึกษา<br/>ร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียน<br/>จากการศึกษาดูงาน</p> <p>3.8 ครูและนักศึกษา</p> |

| องค์ประกอบย่อย   | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |   |
|--|----------------------------|---|
|  | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง   |
| <p>วางแผนไว้</p> <p>3.7 ครูและนักศึกษา ร่วมกันจัดประชุมถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน</p> <p>3.8 ครูและนักศึกษา ร่วมกันประเมินผล/รายงาน การศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> |                            | <p>ร่วมกันประเมินผล/รายงาน การศึกษาดูงาน ในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา</p> |
| <p>องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา</p>   |                            |   |
| <p>ด้านความรู้</p>   |                            |   |
| <p>1. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทั่วไป ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ปัจจัยในการประกอบธุรกิจ</p> <p>1.2 หน้าที่ในการประกอบธุรกิจ</p>   | คงเดิม                     |   |
| <p>2. ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเบื้องต้นของโมเดลธุรกิจ ประกอบด้วย</p> <p>2.1 ทิศทางการตลาด</p> <p>2.2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย</p> <p>2.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย</p> <p>2.4 การสร้าง</p>                      | คงเดิม                     |   |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                         |
|---|----------------------------|-------------------------|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง |
| <p>ความสัมพันธ์กับลูกค้า</p> <p>2.5 การสร้างรายได้</p> <p>2.6 ทรัพยากรหลัก</p> <p>2.7 กิจกรรมหลัก</p> <p>2.8 คู่ค้าและเครือข่าย</p> <p>สนับสนุน</p> <p>2.9 โครงสร้างต้นทุน</p>  |                            |                         |
| <p>3. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย</p> <p>3.1 การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ</p> <p>3.2 การจัดหาวัตถุดิบและชิ้นส่วน</p> <p>3.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างธุรกิจและทางด้านการวิจัย</p> <p>3.4 การออกแบบ และการพัฒนาสินค้าและเทคโนโลยี</p> <p>3.5 การสร้างเครือข่ายข้อมูลการตลาด</p> <p>3.6 การคลังสินค้า และการจำหน่าย</p> <p>3.7 การสร้างเครือข่ายบริการหลังการขาย และการเรียกเก็บเงิน ด้านการขนส่ง</p> | คงเดิม                     |                         |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                                |
|---|----------------------------|--------------------------------|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง        |
| <p>4. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและภาษีอากรประกอบด้วย</p> <p>4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจกฎหมายแรงงาน</p> <p>4.2 ภาษีอากร</p> <p>4.3 การขอขึ้นทะเบียนเครื่องหมายการค้า ออย. (อาหารและยา)</p> | คงเดิม                     |                                |
| ด้านทักษะ   |                            |                                |
| <p>1. ความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด</p> <p>1.2 การสร้างโมเดลองค์กร</p> <p>1.3 การแสดงแนวคิดในการทำธุรกิจ</p>   | ปรับปรุง                   | เขียนให้ชัดเจน และสามารถวัดได้ |
| <p>2. ความสามารถในการสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ประกอบด้วย</p> <p>2.1 การสร้างปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล</p> <p>2.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล</p> <p>2.3 การใช้ช่องทางการ</p>                               | ปรับปรุง                   | เขียนให้ชัดเจน และสามารถวัดได้ |

| องค์ประกอบย่อย  | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |                         |
|---|----------------------------|-------------------------|
|   | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง |
| สื่อสารที่หลากหลาย  |                            |                         |
| ด้านคุณลักษณะ   |                            |                         |
| 1. ความรับผิดชอบในการทำงาน ประกอบด้วย<br>1.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย<br>1.2 ความรับผิดชอบต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการปฏิบัติงาน<br>1.3 ความละเอียดรอบคอบ<br>1.4 ความตรงต่อเวลา<br>1.5 ความอดทน | คงเดิม                     |                         |
| 2. ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย<br>2.1 การคิด<br>2.2 อารมณ์<br>2.3 บุคลิกภาพ<br>2.4 ความสามารถ<br>บูรณาการ  | ปรับปรุง                   | ยุบรวมกับด้านทักษะ      |
| 3. การมีจริยธรรมทางธุรกิจ ประกอบด้วย<br>3.1 ความซื่อสัตย์<br>3.2 ความเมตตากรุณา<br>3.3 ความเสียสละ<br>3.4 การเคารพสิทธิของบุคคล   | คงเดิม                     |                         |



| องค์ประกอบย่อย | การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ |   |
|----------------|----------------------------|---|
|                | คงเดิม/ปรับปรุง            | ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง   |
|                |                            | <p>ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำเป็นต้องมีผู้ทำหน้าที่ผู้ดำเนินการอีก 1 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครู วิทยากร จึงทำให้การพัฒนานักศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นองค์ประกอบที่ 1 ของรูปแบบ</p> |